หนังสือเรียนภาษาไทย

ชุดพื้นฐานภาษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑

ทรวงศึกษาธิการ

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๓๓)

คำแนะนำผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจะช่วยบุตรหลานของท่านให้อ่านและเขียนหนังสือที่บ้านได้ดังนี้

๑. ดูแลให้อ่านหนังสือที่บ้านอยู่เสมอเพื่อให้มีนิสัยรักการอ่าน

๒. ช่วยเหลือให้อ่านและเขียนหนังสือดังต่อไปนี้

   ๒.๑ ช่วยนักเรียนให้อ่านคำยากในบทเรียนก่อนอ่านหนังสือ

   ๒.๒ อ่านเรื่องในหนังสือเรียนแล้วให้เล่าเรื่องให้ฟัง

   ๒.๓ สะกดคำตามหนังสือเรียนแล้วหัดเขียน

   ๒.๔ เล่นทายคำอ่านในหนังสือเรียน

   ๒.๕ อ่านบทอ่านเสริมบทเรียนแล้วให้เล่าเรื่องให้ฟัง

หนังสือเรียนภาษาไทย

ชุดพื้นฐานภาษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๓๓)

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)
พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๖๐,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดทำต้นฉบับ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์แจกโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
และโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ISBN 974-10-0769-8

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(นายอรุณ ปรีดีดิลก)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียน คู่มือครู และแบบฝึกหัดภาษาไทย ระดับประถมศึกษา คณะกรรมการฯ ได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พร้อมด้วยคู่มือครูและแบบฝึกหัดภาษาไทย เพื่อใช้ทดลองในโรงเรียนในโครงการร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๓๕ และติดตามผลการใช้มาปรับปรุงต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ใช้จริงในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศในปีการศึกษา ๒๕๓๗ ต่อไป

การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาไทยอย่างมีความหมาย พัฒนาทักษะกระบวนการและความคิดของผู้เรียน ส่งเสริมทักษะและความสามารถทางภาษา ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ให้ใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ นี้ กำหนดคำพื้นฐานประมาณ ๑,๒๐๐ คำ ตามที่กำหนดในหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ขณะเดียวกันก็พัฒนาวงคำให้กว้างขวางขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย

อนึ่ง การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ นี้ วิธีสอนจะแตกต่างไปจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ กล่าวคือการสอนอ่านจะเน้นการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้น มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง สามารถจับประเด็นสำคัญ จัดลำดับเรื่อง หารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุและผล สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ และยังมุ่งที่จะเสริมสร้างทักษะการสะกดคำ การนำหลักภาษามาใช้ในการพูดและการเขียนให้ถูกต้อง มุ่งฝึกทักษะการเขียนเรียงความตามโครงสร้างของเรื่อง การตอบคำถาม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนในชีวิตประจำวัน ให้มีนิสัยรักการเขียนและรักการอ่านเพื่อการแสวงหาความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในภายภาคหน้า

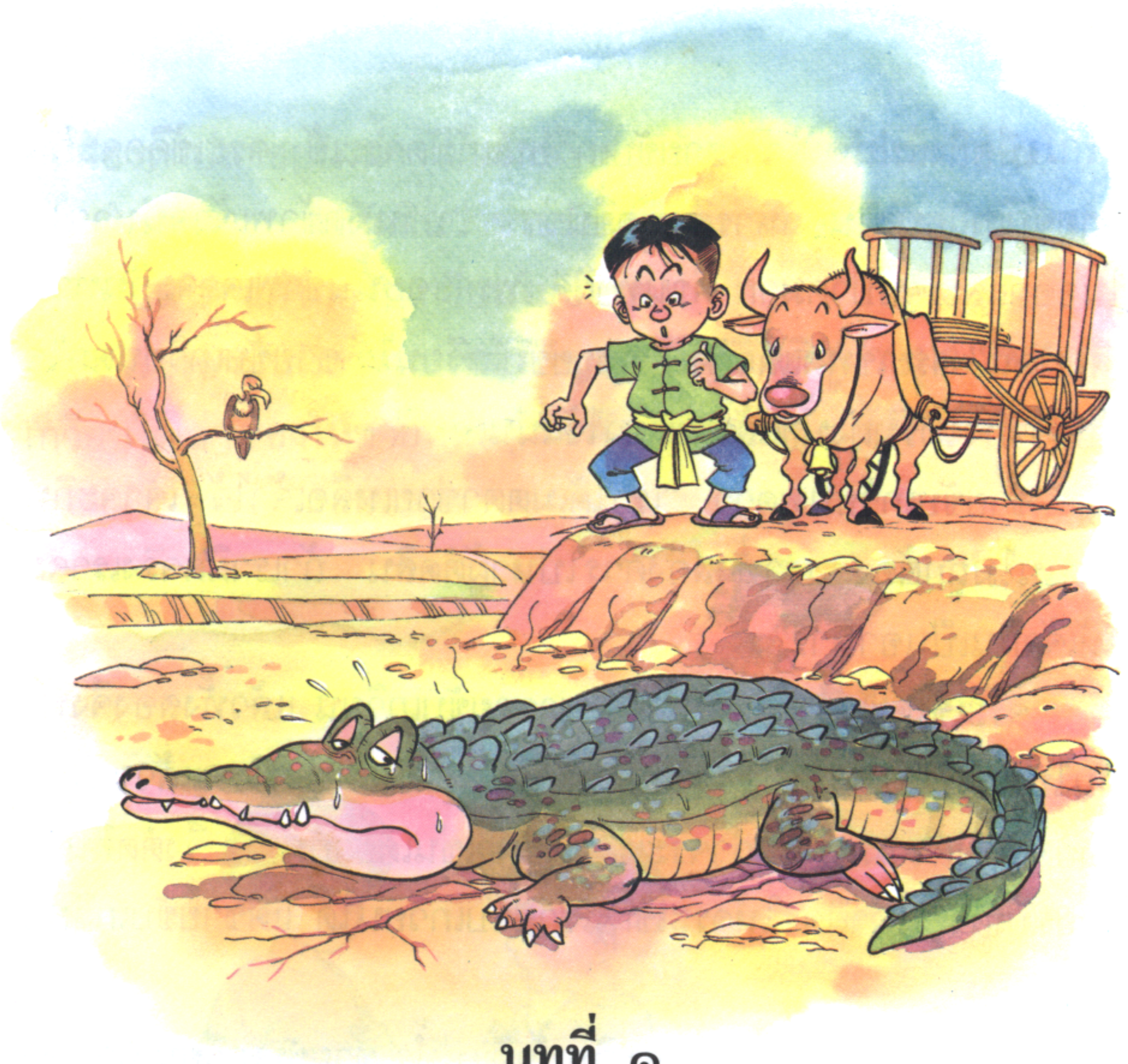
นอกจากนี้หนังสือเรียนชุดนี้ยังคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยกำหนดเรื่องให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคุณธรรมอย่างมีความสุข ครูและผู้ปกครองจึงควรร่วมมือกันฝึกนักเรียนให้อ่านหนังสือด้วยตนเองให้มากขึ้น โดยเฉพาะการอ่านบทร้อยกรองและอ่านเสริมบทเรียน เพื่อช่วยสร้างเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การสอนภาษาไทยจะต้องสร้างเสริมทักษะการเขียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด ลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ คิดอย่างมีเหตุมีผล สามารถเขียนเรื่องตามความคิด เขียนอย่างมีรายละเอียดของเรื่อง มีความสามารถในการฟัง และสามารถเขียนเรื่องจากการฟังได้ จากแนวการสอนดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาดีขึ้น

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร อย่างไรก็ดี หนังสือเล่มนี้อาจยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอยู่อีกบ้าง กรมวิชาการยินดีรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขหนังสือเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรมวิชาการขอขอบคุณคณะกรรมการฯ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือเรียนนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้

(นายจำเริญ เสกธีระ)
อธิบดีกรมวิชาการ
๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๕

สารบัญ

บทที่ ๑

ทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป

จระเข้ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในบึงกว้างใหญ่ พอถึงฤดูแล้งน้ำในบึงแห้ง จระเข้นอนอยู่ริมบึงอย่างอ่อนเพลีย มีชายคนหนึ่งขับเกวียนผ่านมา เห็นจระเข้นอนอยู่กลางแดดก็นึกสงสาร จึงถามจระเข้ว่า "เจ้านอนอยู่ในบึงไม่มีน้ำเช่นนี้คงร้อนมาก เราจะช่วยพาเจ้าไปที่แม่น้ำ เจ้าจะไปหรือไม่" จระเข้ได้ฟังก็ยินดีจึงพูดว่า "ถ้าท่านพาเราไปที่แม่น้ำก็จะเป็นบุญคุณแก่เรา" ชายขับเกวียนลงไปมัดจระเข้ด้วยเถาวัลย์ แล้วลากจระเข้ขึ้นเกวียนไปยังแม่น้ำใหญ่

เมื่อถึงแม่น้ำแล้ว ชายขับเกวียนแก้มัดจระเข้ จระเข้คิดจะกินชายขับเกวียนเป็นอาหารจึงพูดขึ้นว่า "ท่านมัดข้าพเจ้าจนหายใจไม่ออกและเจ็บปวดมาก ท่านทำผิด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะกินท่านเสียบัดนี้" จระเข้พูดแล้วก็งับขาชายขับเกวียนไว้ ชายขับเกวียนตกใจรีบคว้ากิ่งไม้ริมฝั่งน้ำแล้วเหนี่ยวไว้แน่น

ชายขับเกวียนพูดว่า "เราได้เมตตาช่วยเหลือเจ้าไว้ เจ้าจะกินเรานั้นไม่ถูกต้อง เราทั้งสองควรไปหาผู้ตัดสิน ถ้าเราผิดจริงเราจะให้เจ้ากินเป็นอาหาร"

จระเข้ได้ฟังจึงอ้าปากปล่อยขาชายขับเกวียน แล้วทั้งสองจึงพากันไปหางูที่อยู่ริมแม่น้ำ ชายขับเกวียนเล่าเรื่องให้งูฟัง แล้วขอให้งูช่วยตัดสินความ งูเห็นว่าจระเข้เป็นสัตว์เช่นเดียวกับตน จึงตัดสินว่าชายขับเกวียนทำผิด ให้จระเข้กินชายขับเกวียนได้ แต่ชายขับเกวียนไม่ยินยอม

ขณะนั้นวัวเดินผ่านมาจะกินน้ำที่แม่น้ำ ชายขับเกวียนเล่าเรื่องให้วัวฟัง แล้วขอให้วัวตัดสินความ วัวคิดว่ามนุษย์ใช้วัวทำงานหนักไร้ความปรานี จึงตัดสินว่าชายขับเกวียนทำผิด ให้จระเข้กินชายขับ-เกวียนได้ แต่ชายขับเกวียนไม่ยินยอม

แพะตัวหนึ่งเที่ยวกินใบไม้ใบหญ้าผ่านมา ชายขับเกวียนเล่าเรื่องให้แพะฟังแล้วขอให้แพะช่วยตัดสินความ แพะคิดว่ามนุษย์ควรเป็นอาหารของจระเข้ จึงตัดสินว่าชายขับเกวียนทำผิด ให้จระเข้กินชายขับเกวียนได้ แต่ชายขับเกวียนไม่ยินยอม

ขณะนั้นคนตกปลาเที่ยวตกปลาอยู่ริมน้ำเดินผ่านมา ชายขับเกวียนเล่าเรื่องให้คนตกปลาฟัง แล้วขอให้ตัดสินความ ชายตกปลาเห็นว่า

ตนต้องหาปลาอยู่ริมน้ำ ถ้าเข้าข้างชายขับเกวียนจระเข้จะต้องโกรธและทำร้ายตน จึงตัดสินว่าชายขับเกวียนทำผิด ให้จระเข้กินชายขับเกวียนได้ แต่ชายขับเกวียนไม่ยินยอม

ในเวลานั้นมีชายหนุ่มเจ้าปัญญาคนหนึ่งเดินผ่านมา ชายขับ-เกวียนได้เล่าเรื่องให้ชายหนุ่มผู้นั้นฟัง แล้วขอร้องให้ตัดสินความ

ฝ่ายจระเข้ได้ฟังชายขับเกวียนเล่าเรื่องจบแล้วจึงพูดกับชายหนุ่มเจ้าปัญญาว่า “เรื่องที่ชายผู้นี้เล่าไม่เป็นความจริง เดิมทีข้าพเจ้าอยู่ที่บึงมีความสุขสำราญดี วันนั้นข้าพเจ้านอนป่วยอยู่ ชายผู้นี้จับข้าพเจ้ามัดด้วยเถาวัลย์ ข้าพเจ้าไม่มีแรงต่อสู้ ซ้ำยังพาข้าพเจ้าเดินทางมาไกล ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความลำบาก เหตุนี้ข้าพเจ้าจึงจะกินชายผู้นี้เป็นอาหาร”

ชายหนุ่มเจ้าปัญญาจึงถามว่า “เขาจับเจ้ามัดไว้แล้วเขาทำอย่าง-ไรอีก”

จระเข้ตอบว่า “เขาฉุดลากและทุบตีข้าพเจ้า”

ชายขับเกวียนได้ฟังจระเข้พูดจึงแย้งขึ้นว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้ฉุดลากและทุบตีจระเข้ ข้าพเจ้ามัดจระเข้เพื่อลากขึ้นเกวียนโดยสะดวกเท่านั้น และข้าพเจ้าก็ไม่ได้มัดจนแน่น ข้าพเจ้าเมตตาสงสารจึงพยายามช่วยจระเข้”

จระเข้พูดว่า “เขาพูดไม่จริง ข้าพเจ้าต่างหากที่พูดจริงทั้งสิ้น”

ชายหนุ่มได้ฟังจระเข้พูดก็คาดการณ์ได้ว่า จระเข้คิดไม่ซื่อ เพราะตามธรรมดาจระเข้มีนิสัยดุร้าย ชายหนุ่มจึงขอให้ชายขับเกวียนมัดจระเข้อีกครั้ง และพาจระเข้กลับไปที่บึงเพื่อพิสูจน์ความจริงว่าชายขับเกวียนมัดจระเข้อย่างไร และจระเข้อยู่ในบึงอย่างไร เมื่อชายขับ-เกวียนมัดจระเข้ และขับเกวียนพาจระเข้พร้อมด้วยชายหนุ่มผู้ตัดสินความไปถึงบึงแล้ว ชายหนุ่มผู้นี้ก็ให้ชายขับเกวียนแก้เถาวัลย์ที่มัดจระเข้แล้วปล่อยจระเข้ลงไปในบึง

ชายหนุ่มถามจระเข้ว่า “เดิมทีเจ้าอยู่ที่บึงนี้เป็นที่สุขสำราญใช่หรือไม่”

จระเข้ตอบว่า “ใช่แล้ว บึงนี้เป็นที่สุขสำราญของข้าพเจ้า”

ชายหนุ่มจึงพูดกับจระเข้ว่า “ชายขับเกวียนมีความผิดที่หวังจะช่วยเจ้าจึงนำเจ้าไปสู่แม่น้ำ บัดนี้เขาได้นำเจ้ากลับมาสู่บึงที่เจ้าเคยอยู่สุขสำราญแล้ว เป็นอันว่าเรื่องนี้เลิกแล้วต่อกัน”

จระเข้ได้ฟังดังนั้นก็เสียใจที่ต้องกลับมาอยู่ในบึงที่แห้งและร้อนต้องทนทุกข์แสนสาหัสต่อไป ส่วนชายขับเกวียนก็รำพึงว่า ก่อนเราจะช่วยเหลือผู้ใดนั้นควรพิจารณาให้รอบคอบว่า เมื่อช่วยแล้วจะทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ มิฉะนั้นจะเข้าทำนองทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป

คำใหม่ในบทเรียน

แก้ โกรธ ขอร้อง ข้าพเจ้า เข้าข้าง คว้า คาดการณ์ งับ จระเข้ ซ้ำ ซื่อ เดินทาง ดุร้าย ตัดสิน ถูกต้อง ถ้อยคำ เถาวัลย์ ทน ท่าน ทำคุณ ทำนอง ทำร้าย ทุกข์ ทุบตี เท่านั้น ธรรมดา นิสัย บัดนี้ บาป บึง ปรานี โปรด ฝ่าย พิจารณา พิสูจน์ เพราะฉะนั้น มนุษย์ มัด มิฉะนั้น เมตตา ยินยอม แย้ง รอบคอบ รำพึง ไร้ ลาก ลำบาก สาหัส สำราญ หนุ่ม หวัง เหตุ เหนี่ยว อ่อนเพลีย อ้า

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

ข้าพเจ้า	อ่านว่า	ข้า–พะ–เจ้า
ความทุกข์	อ่านว่า	ความ–ทุก
คาดการณ์	อ่านว่า	คาด–กาน
จระเข้	อ่านว่า	จอ–ระ–เข้
เถาวัลย์	อ่านว่า	เถา–วัน
บาป	อ่านว่า	บาบ
ปัญญา	อ่านว่า	ปัน–ยา
พิจารณา	อ่านว่า	พิ–จา–ระ–นา
พิสูจน์	อ่านว่า	พิ–สูด
มนุษย์	อ่านว่า	มะ–นุด
เมตตา	อ่านว่า	เมด–ตา

สงสาร	อ่านว่า	สง-สาน
สาหัส	อ่านว่า	สา-หัด
สำราญ	อ่านว่า	สำ-ราน
เหตุ	อ่านว่า	เหด

อ่านผันคำที่มีอักษรควบ

กร- กล- กว- ปร- ปล- เป็นอักษรควบ ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน คำที่ใช้อักษรควบเหล่านี้เมื่อสะกดด้วยมาตรา แม่กง กน กม เกย เกอว ผันได้ ๕ เสียง

กวาง กว่าง กว้าง กว๊าง กว๋าง

เปรียว เปรี่ยว เปรี้ยว เปรี๊ยว เปรี๋ยว

กริ่ง กลิ้ง กล่อม กว้าง เปรี้ยว ปล่อย เปลี่ยว

ขล- ขว- เป็นอักษรควบ ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน คำที่ใช้อักษรควบเหล่านี้เมื่อสะกดด้วยมาตราแม่กง กน กม เกย เกอว ผันได้ ๓ เสียง

ขลุย ขลุ่ย ขลุ้ย

ขวาง ขว่าง ขว้าง

ขลุ่ย ขวาง ขว้าง

คร- คล- คว- พร- พล- เป็นอักษรควบ ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน คำที่ใช้อักษรควบเหล่านี้เมื่อสะกดด้วยมาตรา แม่กง กน กม เกย เกอว ผันได้ ๓ เสียง

ครัง	ครั่ง	ครั้ง
คลุม	คลุ่ม	คลุ้ม
คลอง	คล่อง	คล้อง
ควาง	คว่าง	คว้าง
พรอง	พร่อง	พร้อง
พลอย	พล่อย	พล้อย

ครั่ง	ครั้ง	คราว	คร่าว	ครืน	ครึ้ม
คลัง	คลั่ง	คลุม	คลุ้ม	คลาย	คล้าย
ควัน	ควั่น	ควาน	คว้าน	เคว้ง	คว้าง

อ่านเป็นคำ

กลัว	กลาง	กลิ้ง	ไกล	กว่า
กวาง	กว้าง	เกวียน	ไขว้	ขวัญ
ขวิด	ขว้าง	ครู	ใคร	คว้า
ความ	ตรง	ปลา	ปล่อย	เปลี่ยว
ผลาญ	เพราะ	พร้อม	เพลีย	พลุ่ง

กลางไพร	กลิ้งเกลือก	กริ่งเกรง	กว้างขวาง
ไขว่คว้า	ขวัญหาย	วัวขวิด	ขว้างของ

ขวักไขว่ ใคร่ครวญ เคว้งคว้าง อ้อยควั่น
คลุ้มคลั่ง ปล่อยปลา ปลอดภัย ทางเปลี่ยว
เผาผลาญ เพราะพริ้ง พร้อมเพรียง อ่อนเพลีย

ความรู้ทางภาษา

การอ่านคำที่มีไม้ทัณฑฆาต

์ เรียกว่า ไม้ทัณฑฆาต ใช้วางบนพยัญชนะที่ไม่ต้องการออกเสียง พยัญชนะที่มีไม้ทัณฑฆาต เรียกว่า ตัวการันต์ ไม่ออกเสียงพยัญชนะตัวนั้น

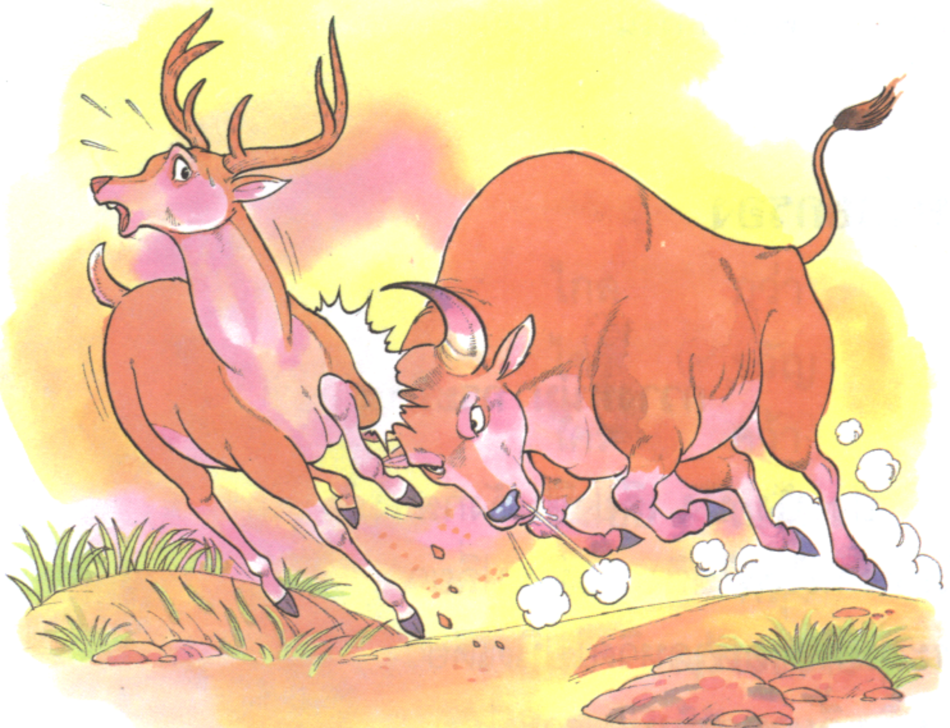
มนุษย์ พิสูจน์ สัตว์ ทุกข์
ปักษ์ใต้ คาดการณ์ เถาวัลย์

อ่านบทร้อยกรอง

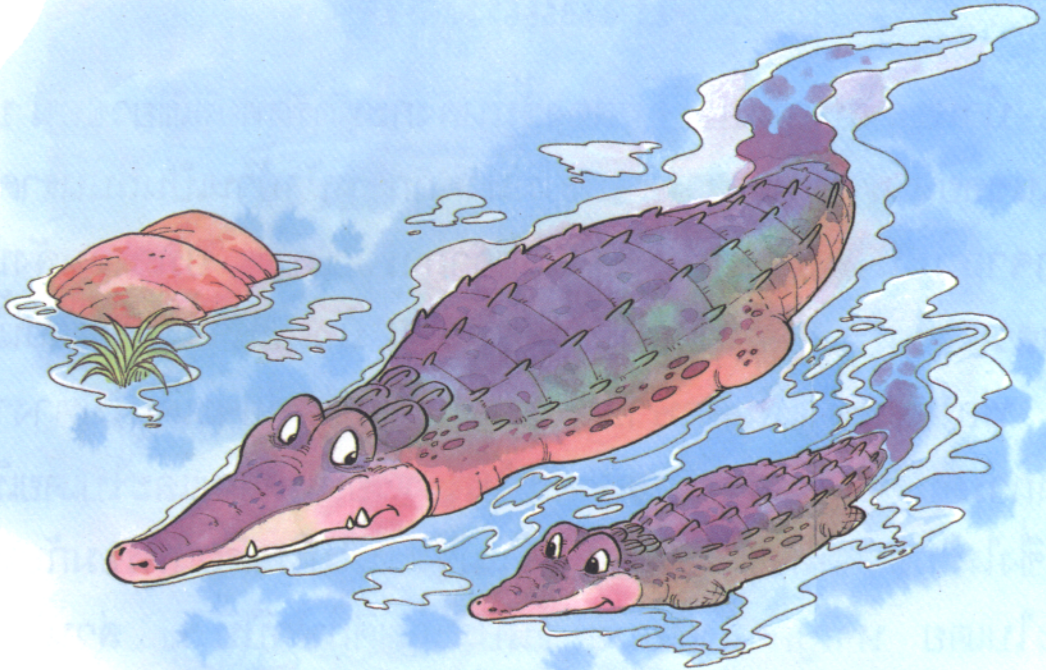
กวางหนุ่ม กระทิงเปลี่ยว

ปัง ปัง ปัง เสียงปืนดังกลางป่าใหญ่
เมื่อพรานไพรไล่ยิงกระทิงเปลี่ยว
กระสุนพลาดหวุดหวิดไปนิดเดียว
กระทิงเลี้ยวหลบหนีเพราะมีภัย

ฝูงสัตว์ป่าหวาดหวั่นขวัญผวา
กลัวถูกฆ่ายิ่งนักหนีขวักไขว่
กระทิงเปลี่ยวกลัวจริงยิ่งกว่าใคร
จะหลบซ่อนตรงไหนยังไม่มี
กวางหนุ่มน้อยหลบซุ่มในพุ่มไม้
ร้องเรียกให้กระทิงวิ่งมานี่
อย่ากริ่งเกรงมาหลบซุ่มในซุ้มนี้
จะเป็นที่อยู่รอดและปลอดภัย
ครั้นพ้นภัยจากพรานที่ผลาญพร่า
กระทิงบ้าพุ่งเขาขวิดแผลงฤทธิ์ใส่
กวางล้มกลิ้งเหมือนโดนขว้างเคว้งคว้างไกล
กวางเจ็บตัวเพราะเหตุใดใคร่ครวญดู

อ่านเสริมบทเรียน

เรามารู้จักจระเข้กัน

จระเข้เป็นสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ ถ้านักเรียนเคยเห็นจิ้งจกหรือตุ๊กแกจะพอนึกออกว่ารูปร่างของจระเข้ก็คล้ายกับจิ้งจกและตุ๊กแก แต่มีขนาดใหญ่กว่ามาก หนังที่หลังของจระเข้เป็นเกล็ดแข็งมาก คอสั้น หัวยาว ปากยาว และปลายปากนูนสูงขึ้นเป็นช่องเปิดของรูจมูก ส่วนนี้เรียกว่า ก้อนขี้หมา หางของมันแบนยาวใช้โบกขณะว่ายน้ำ มันจึงว่ายน้ำได้เร็ว

จระเข้ชอบอาศัยอยู่บริเวณป่าริมน้ำ หรือตามแม่น้ำลำคลอง มันชอบหากินในน้ำ อาหารของมันได้แก่ ปลาและเนื้อสัตว์ต่าง ๆ

บทที่ ๒

บ้านแสนสุข

บ้านของหาญเป็นเรือนสองชั้นหลังกะทัดรัดทาสีเขียวอ่อน ปลูกอยู่ในซอยห่างจากที่ว่าการอำเภอไม่มากนัก หน้าบ้านเป็นถนนราดยางแยกจากถนนใหญ่สายที่ผ่านหน้าที่ว่าการอำเภอ บริเวณหลังบ้านเป็นสวนที่ร่มรื่น ปลูกไม้ผล มีมะม่วง ขนุน น้อยหน่า และกล้วยน้ำว้า

พ่อของหาญเป็นศึกษาธิการอำเภอ ทุกเช้าพ่อจะเดินไปทำงานที่ที่ว่าการอำเภอ ส่วนแม่เป็นครูสอนในโรงเรียนที่หาญและใบเตยเรียนอยู่ ซึ่งไม่ไกลจากที่ว่าการอำเภอนัก แม่จึงเดินไปโรงเรียนพร้อมกับหาญและใบเตย หาญกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ส่วนใบเตยน้องสาวเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ทุกวันแม่ทำอาหารเย็น ใบเตยก็เข้าครัวช่วยแม่ทำกับข้าว ส่วนหาญรดน้ำไม้ดอกที่พ่อปลูกไว้หน้าบ้าน และรดน้ำผักที่พ่อปลูกไว้ข้างบ้าน พ่อบอกหาญเสมอว่าการปลูกผักเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แม่เก็บผักมาทำอาหาร ทำให้แม่ประหยัดค่าอาหารได้มาก

ค่ำวันหนึ่ง ดวงจันทร์เต็มดวงลอยอยู่เหนือยอดต้นมะพร้าวหน้าบ้าน ต้นมะลิหน้าบ้านออกดอกส่งกลิ่นหอมมาตามลมตลอดเวลา พ่อ แม่ หาญ และใบเตยอยู่ในห้องนั่งเล่น พ่ออ่านหนังสือพิมพ์อยู่บนเก้าอี้นวม ใบเตยทำการบ้านภาษาไทยอยู่ใกล้ ๆ แม่ซึ่งกำลังซ่อมเสื้อผ้าให้ใบเตย ส่วนหาญอยู่ที่โต๊ะอาหาร เขากำลังวาดภาพประกอบรายงาน

"เด็กเอ๋ยเด็กน้อย
ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา
เมื่อเติบใหญ่เราจะได้มีวิชา
เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน
ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียน
จงพากเพียรไปเถิดจะเกิดผล
ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน
เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันเอย"

ใบเตยอ่านบทดอกสร้อยเสียงดัง ทุกคนมองใบเตย ใบเตยหันมายิ้มกับพ่อแล้วพูดว่า "หนูเห็นทุกคนไม่พูดกันเลย มันเงียบจริง ๆ หนูจึงอ่านกลอนดัง ๆ ค่ะ"

พ่อยิ้มแล้วพูดว่า "ทุกคนมีงานทำนี่ลูก จึงไม่ได้พูดกัน กลอนดอกสร้อยที่ลูกอ่านบทนี้ สอนให้ลูกรู้ว่า เมื่อเรายังเป็นเด็กจะต้องขยันเล่าเรียน หาความรู้ใส่ตน เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะได้มีวิชาความรู้สำหรับประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้ จะได้ไม่ลำบากอย่างไรล่ะ"

"ค่ะพ่อ หนูจะขยันเรียนค่ะ" ใบเตยกล่าว

หาญวาดภาพประกอบรายงานเสร็จพอดี จึงพูดขึ้นว่า "พี่มีหนังสือนิทานเรื่องหนึ่งที่ยืมมาจากห้องสมุดของโรงเรียน พี่อ่านแล้วเป็นเรื่องคนเกียจคร้านกับคนขยันเรียน นิทานเรื่องนี้สนุกมาก พี่จะอ่านให้ฟัง"

พ่อมองดูหาญอย่างชื่นชมที่หาญรักน้องและเอื้อเฟื้อต่อน้องเสมอ หาญลุกขึ้นไปหยิบหนังสือจากกระเป๋าหนังสือมาแล้วอ่านให้น้องฟังดังนี้

มีชายคนหนึ่งเป็นผู้มีความรู้ทางอาชีพหลายอย่าง เขาตั้งโรงเรียนสำหรับสอนวิชาอาชีพ ก่อนที่เขาจะสอนความรู้ทางอาชีพให้ผู้ใด เขาจะต้องสอนให้ผู้นั้นอ่านและเขียนหนังสือได้เสียก่อน

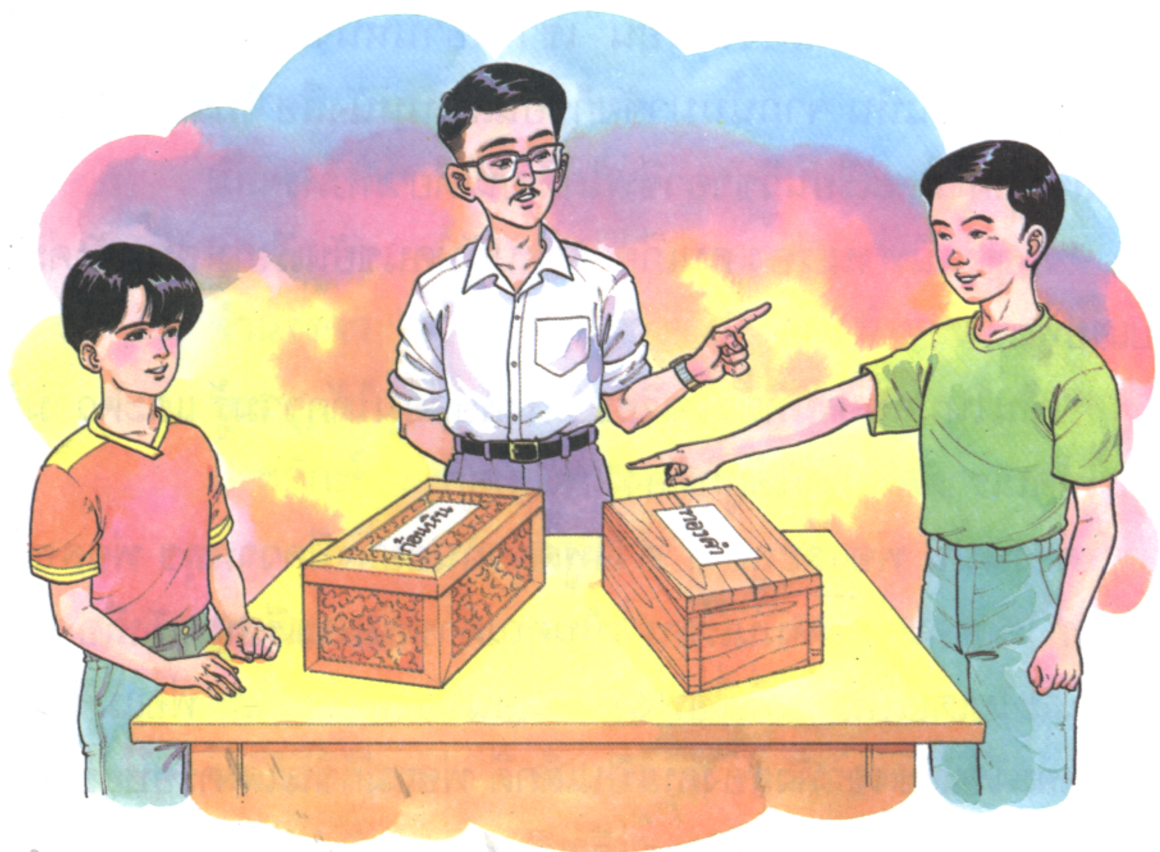
ชายสองคนชื่อพรและชัยมาขอเรียนวิชาอาชีพจากชายผู้นั้น พรเป็นคนขยัน เขาตั้งใจอ่านและเขียนหนังสือ จึงอ่านและเขียนหนังสือเก่ง เมื่อครูสอนความรู้ทางอาชีพ พรก็เรียนได้ดี ส่วนชัยเป็นคนเกียจคร้าน เขาไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ จึงอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ เมื่อครูสอนความรู้ทางอาชีพ ชัยก็เรียนไม่ได้

วันหนึ่งครูอยากจะสอนให้ชัยรู้คุณค่าของการเรียนหนังสือ ครูจึงทำกล่องไม้ขนาดเดียวกันสองกล่อง กล่องแรกมีลวดลายสวยงามข้างกล่อง อีกกล่องหนึ่งไม่มีลวดลายแต่อย่างใด ชายผู้เป็นครูเขียนคำไว้ข้างกล่องเพื่อบอกให้รู้ว่าภายในกล่องบรรจุอะไร เขาเรียกพรกับชัยเข้ามาหาแล้วพูดว่า

"ครูจะให้เธอทั้งสองคนเลือกกล่องที่เธอชอบเพียงกล่องเดียว ใครเลือกได้กล่องใด ครูจะมอบของที่บรรจุอยู่ในนั้นให้" ครูพูดจบก็ให้ชัยเป็นคนเลือกก่อน

"ผมเลือกกล่องที่มีลวดลายสวยงามครับ" ชัยบอก

"กล่องที่เหลือไม่มีลวดลายสวยงามเป็นของเธอ เธอพอใจไหม" ครูถามพร

"พอใจครับ" พรตอบ

ชัยยิ้มอย่างพอใจ เขาคิดว่ากล่องที่สวยงามอย่างนี้จะต้องบรรจุของมีค่าอยู่ภายใน

"เธออ่านข้างกล่องซิว่าในกล่องมีอะไร" ครูบอกพร

พรอ่านข้างกล่องของตนว่า "ทองคำ"

"เธอเป็นคนแรกที่เลือก ลองอ่านซิว่ากล่องของเธอมีอะไร" ครูพูดกับชัย

ชัยมองดูกล่องของตนแล้วเงียบอยู่ เพราะชัยอ่านหนังสือที่ครูเขียนไว้ข้างกล่องไม่ได้

"พรเธออ่านให้ชัยฟังซิ" ครูหันมาบอกพร

"ก้อนหิน" พรอ่านดัง ๆ

ชัยเสียใจที่เขาไม่ตั้งใจเรียน เขาจึงอ่านหนังสือไม่ออก ทำให้เขาเลือกได้ก้อนหิน จากนั้นมาชัยก็ขยันเรียนหนังสือ ไม่ช้าเขาก็อ่านหนังสือออก และเรียนวิชาอาชีพได้ดีเช่นเดียวกับพร

"พ่อคะ นิทานเรื่อง คนเกียจคร้านกับคนขยันเรียน สนุกจังค่ะ" ใบเตยพูด

"เห็นไหมลูก คนที่ตั้งใจเรียนหนังสือย่อมได้ความรู้ และความรู้ช่วยให้คนเราตัดสินใจได้ถูกต้อง" พ่อบอก

ค่ำวันนั้น พ่อและลูก ๆ ต่างพูดคุยกันอย่างมีความสุข พ่อสอนให้ลูกทั้งสองคนขยันหมั่นเรียน เห็นคุณค่าของการเรียนหนังสือ ทั้งหาญและใบเตยเป็นเด็กที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อและแม่ พ่อแม่จึงรักหาญและใบเตย เขาทั้งสองคนเป็นเด็กดี พ่อแม่ก็ชื่นใจ ครอบครัวที่มีลูกดี ลูกรักพ่อแม่ พ่อแม่รักลูก จึงเป็นครอบครัวที่มีความสุข

คำใหม่ในบทเรียน

กล้วยน้ำว้า กลอน กลิ่น กะทัดรัด การบ้าน เก้าอี้นวม เกียจคร้าน ขนาด คำ คำสั่งสอน คุณค่า เครื่อง จง จัง (ชัย) ชีพ ชื่นใจ ชอบ ซอย ดวงจันทร์ ด้อย ดังนี้ ต้นมะลิ ตรากตรำ เติบโต เติบใหญ่ เถิด ทน ทองคำ ที่ว่าการอำเภอ น้อยหน่า นัก บท บทดอกสร้อย (ใบเตย) ประหยัด (พร) พากเพียร เพียง ภายใน มอบ ยืม แยก ราดยาง แรก เล่าเรียน ศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ สถาน หนังสือพิมพ์ หมั่น ห้องนั่งเล่น (หาญ) เหลือ อาชีพ เอย เอ๋ย เอื้อเฟื้อ

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

เกียจคร้าน	อ่านว่า	เกียด–คร้าน
คุณค่า	อ่านว่า	คุน–ค่า
จำนรรจา	อ่านว่า	จำ–นัน–จา
บรรจุ	อ่านว่า	บัน–จุ
ประจักษ์	อ่านว่า	ประ–จัก
พร	อ่านว่า	พอน
สราญรมย์	อ่านว่า	สะ–ราน–รม
เสร็จ	อ่านว่า	เส็ด
หนังสือพิมพ์	อ่านว่า	หนัง–สือ–พิม
อาชีพ	อ่านว่า	อา–ชีบ

อ่านคำที่มีอักษรนำ

ขน- ขม- ขย- สม- เป็นพยัญชนะสองตัวเรียงกัน เรียกว่า อักษร-นำ ออกเสียงพยัญชนะตัวแรกเป็นเสียง อะ กึ่งเสียง พยัญชนะตัวหลังออกเสียงตามสระที่ประสม และมีเสียงวรรณยุกต์ตามพยัญชนะตัวแรก เช่น

ขนม อ่านว่า ขะ-หนม

ขนม	ขนุน	ขนาด	ขนาน	ขมิ้น	ขยัน
ขยาย	ขยำ	ขยี้	ขยุ้ม	สมอ	สมอง
สมัย	สมัน	สมาน	สมุด	สมุน	เสมอ

ขนมอร่อย	ต้นขนุน	ขนาดใหญ่	เส้นขนาน	หัวขมิ้น
ขยันเรียน	ขยายถนน	สม่ำเสมอ	มันสมอง	สมอเรือ
สมุนไพร	ปกสมุด	เนื้อสมัน	สมานแผล	ลูกสมุน

ขมิ้นเป็นสมุนไพรใช้เป็นยารักษาโรคผิวหนังได้
เรือเดินทะเลทอดสมออยู่ที่ปากน้ำเจ้าพระยา
เนื้อสมันเป็นสัตว์ป่ารูปร่างเหมือนกวาง มีเขาสวยงาม

ความรู้ทางภาษา

ชนิดของคำในประโยค

อ่านประโยคต่อไปนี้

หาญเรียนหนังสือ

ครู กล่องให้ชัย

ชัยไม่ หนังสือ ครูจึง เขา

ลูกอ่านบทดอกสร้อย

“หนู**จะ ค่ะ คุณพ่อ” ใบเตย**

หมากัดแมว มัน **แมวจนเลือด**

หาญ ชัย ลูก ครู แมว หมา หนังสือ กล่อง คำเหล่านี้เป็นคำที่หมายถึง คน สัตว์ สิ่งของ

คำที่หมายถึงคน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำนาม

คำเหล่านี้บอก

การกระทำของคน สัตว์ สิ่งของ

คำที่บอกการกระทำของคน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำกริยา

เขา ฉัน เธอ มัน คำเหล่านี้ใช้แทนคน สัตว์ สิ่งของ ได้

คำที่ใช้แทน คน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำสรรพนาม (อ่านว่า สับ-พะ-นาม)

อ่านบทร้อยกรอง

บ้านแสนสุข

ตื่นเช้าวันอาทิตย์นี้ดีที่สุด
ทุกคนหยุดอยู่บ้านกันพร้อมหน้า
ทั้งพ่อแม่พี่ชายและยายตา
มีเวลาอยู่ด้วยกันในวันนี้

แม่กับยายเจ้าประจำทำอาหาร
ทั้งคาวหวานอิ่มอร่อยไม่ถอยหนี
ตากับพ่ออยู่หลังบ้านงานมากมี
พรวนดินในแปลงที่ทำสวนครัว
ฉันกับพี่ตามถนัดช่วยจัดบ้าน
ถือเป็นงานยิ่งใหญ่ไม่ปวดหัว
ปัดกวาดถูทุกห้องไม่หมองมัว
สะอาดทั่วสวยทุกที่ ฝีมือใคร
เสียงยายเรียกเมื่อกับข้าวมื้อเช้าเสร็จ
เห็นจานเด็ดแล้วชวนให้น้ำลายไหล
แม่ปูเสื่อทุกคนพร้อมล้อมวงไว
ต่างอิ่มท้องอิ่มใจในบ้านเรา

อ่านเสริมบทเรียน

ลูกรัก

ชมกับชิดรักพ่อและแม่ แม้ครอบครัวนี้อยู่ในบ้านหลังเล็ก ๆ ชมกับชิดก็สุขใจ เพราะเขาทั้งสองคนมีพ่อแม่ที่รักเขา พ่อกับแม่พูดอยู่เสมอว่าพ่อกับแม่มีลูกดี ชมกับชิดเป็นลูกที่เชื่อฟังพ่อแม่ สิ่งใดที่พ่อห้ามและสอนว่าอย่าทำเพราะเป็นสิ่งไม่ดี ชมกับชิดก็จะไม่ทำ เด็กทั้งสองคนขยันช่วยงานบ้าน เมื่อกินข้าวเสร็จแล้วทุกครั้ง ทั้งชม

และชิดจะช่วยกันเก็บอาหารที่เหลือ ล้างถ้วยล้างชามและเช็ดโต๊ะอาหาร ทั้งสองคนไม่เคยเกี่ยงกันทำงาน สองคนพี่น้องรู้หน้าที่ของตนดี ชมพูดกับน้องด้วยถ้อยคำน่าฟังเสมอ ชิดก็พูดกับพี่ด้วยถ้อยคำไพเราะ ทั้งสองคนรักใคร่กันดีไม่เคยทะเลาะกัน พ่อกับแม่จึงชื่นใจที่ชิดกับชมเป็นคนดี

พ่อสอนชมกับชิดว่าก่อนจะทำอะไรให้ถามตนเองก่อนว่า ถ้าทำสิ่งนั้นแล้วตนเองไม่เดือดร้อน คนอื่นไม่เดือดร้อน ทำแล้วเกิดผลดีเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ก็ทำสิ่งนั้นได้ แต่ถ้าทำแล้วตนเองเดือดร้อน คนอื่นเดือดร้อน เกิดผลเสียต่อตนเองและต่อผู้อื่น ก็ไม่ทำสิ่งนั้น ชมกับชิดทำตามที่พ่อสอนเสมอ ทั้งสองคนจะทำอะไรจึงคิดหน้าคิดหลัง คือคิดก่อนทำเสมอ ชมกับชิดจึงทำอะไรไม่ผิดพลาด รู้จักตัดสินใจและรู้ผิดชอบชั่วดี

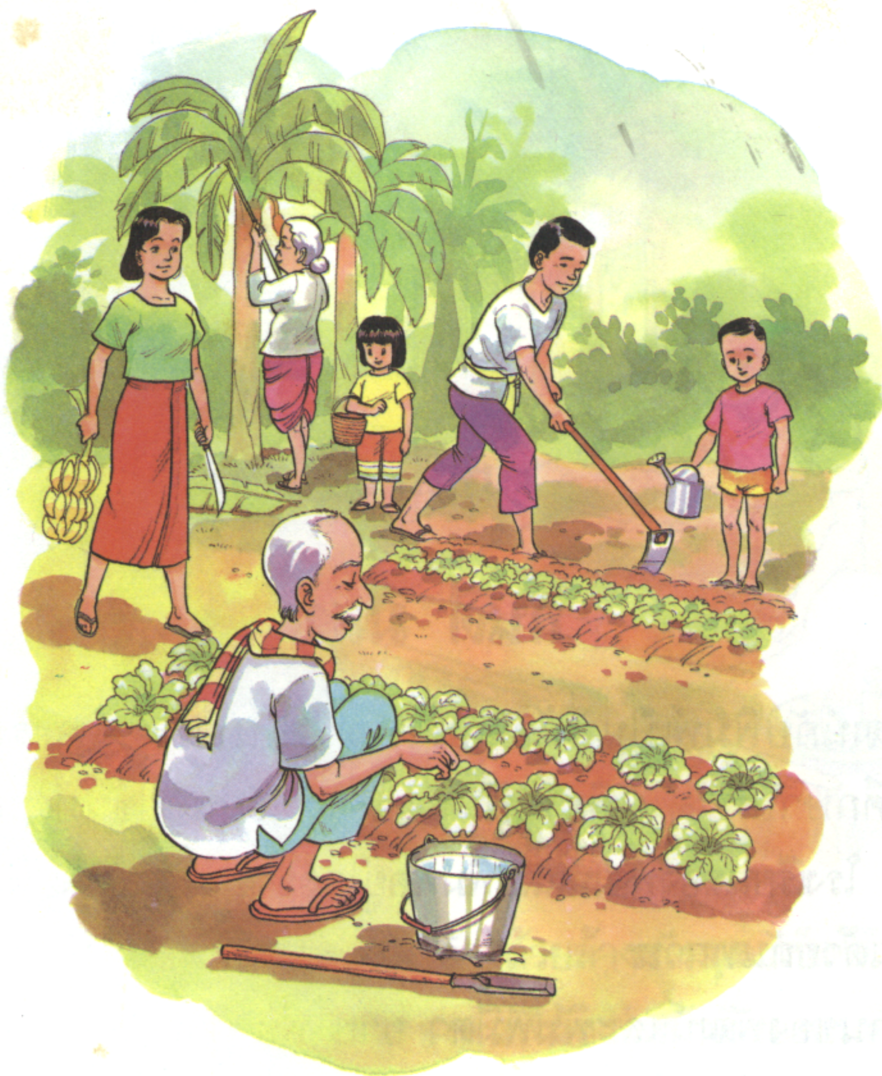
บทที่ ๓

กินดี มีสุข

พัฒน์กับพิมพ์เป็นพี่น้องกัน พัฒน์เป็นพี่ชาย เขาเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พิมพ์เป็นน้องสาว เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนของพัฒน์และพิมพ์อยู่ใกล้บ้าน พัฒน์และพิมพ์เดินไปโรงเรียนด้วยกันทุกวัน

บ้านของพัฒน์และพิมพ์มีตา ยาย พ่อ และแม่ ตาชอบปลูกต้นไม้ บริเวณบ้านจึงร่มรื่นด้วยไม้ผลและไม้ดอก มีมะม่วง มะยม มะพร้าว มะขาม ขนุน กล้วย พุทธรักษา บานไม่รู้โรย และกล้วยไม้ ตาเล่าให้พัฒน์ฟังว่าคนไทยสมัยก่อนเชื่อว่าควรปลูกต้นไม้ที่มีชื่อเป็นมงคลไว้ในบ้าน เช่น ปลูกต้นมะยมไว้หน้าบ้านเพื่อให้มีผู้นิยมชมชอบ ปลูกต้นมะขามไว้หน้าบ้านหรือหลังบ้านเพื่อให้มีผู้เกรงขาม และปลูกต้นขนุนไว้หลังบ้านเพื่อให้มีผู้เกื้อหนุนค้ำจุน เป็นต้น แต่ที่จริงแล้วเราปลูกต้นไม้เหล่านี้ไว้ก็เพื่อให้เกิดร่มเงาและใช้เป็นอาหาร

พ่อปลูกพืชผักสวนครัวไว้หลังบ้าน มีมะเขือชนิดต่าง ๆ ถั่วพู ตะไคร้ โหระพา กะเพรา พริกขี้หนู มะนาว ข่า ชะอม มะระ ตำลึง กระถิน และแตงกวา

ตา พ่อ และพัฒน์ช่วยกันดูแลไม้ดอก ไม้ผล และพืชผักสวนครัว ทั้งสามคนจะรดน้ำต้นไม้ทุกวัน หมั่นพรวนดิน และดายหญ้า บ้านของพัฒน์และพิมพ์จึงมีผักและผลไม้กินตลอดปี ทำให้แม่ประหยัดค่าอาหารด้วย ยายและแม่ก็มีดอกไม้บูชาพระเสมอ ตาปลูกกล้วยน้ำว้าไว้หลายต้น ยายชอบกินกล้วยน้ำว้าสุกเพราะรสหวานอร่อย บางครั้งยายและแม่นำกล้วยน้ำว้ามาทำกล้วยบวชชี ขนมกล้วย และกล้วยตาก

ต้นกล้วยมีประโยชน์หลายอย่าง เมื่อพัฒน์ยังเล็กตาเคยเอาก้านกล้วยมาทำเป็นม้าให้พัฒน์ขี่ ยายใช้ใบตองห่อข้าวต้มมัดและขนมต่าง ๆ แม่ใช้หยวกกล้วยและใบตองทำกระทงในวันลอยกระทง

พัฒน์คิดว่าต้นไม้มีประโยชน์มาก นอกจากใช้เป็นอาหาร เป็นยา และทำของเล่น ยังให้ร่มเงา และต้นไม้ยังช่วยให้อากาศสดชื่นด้วย

ยายชอบทำกับข้าวและขนม ยายทำอาหารอร่อย ยายเล่าให้พัฒน์และพิมพ์ฟังว่า คนไทยฉลาด รู้จักปรุงอาหารให้มีรสต่าง ๆ กัน รู้จักตกแต่งดัดแปลงให้สวยงามน่ากิน และรู้จักถนอมอาหารไว้กินนาน ๆ เมืองไทยอุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลาอาหารและพืชผักผลไม้ ในฤดูที่มีผักและผลไม้มากจนกินไม่ทันก็จะนำมากวน ตากหรือฉาบ เช่น มะม่วงกวน กล้วยตาก และเผือกฉาบ เป็นต้น คนไทยแต่ก่อนเวลาจะเดินทางไกลก็มักทำอาหารที่นำติดตัวไปได้ง่าย เช่น ข้าวหลาม และข้าวต้มมัด คนไทยยังใช้ใบตอง หรือใบบัวห่ออาหาร ทำให้อาหารมีกลิ่นหอม และกินได้สะดวกขณะเดินทาง

ยายชอบทำขนมให้พัฒน์และพิมพ์กินเสมอ ขนมของยายหวานมันและหอมชวนกิน ยายบอกว่าขนมไทยส่วนมากทำด้วยแป้ง น้ำตาล และมะพร้าว เช่น ขนมชั้น ขนมตาล และขนมครก เป็นต้น แม่ไม่ชอบซื้ออาหารสำเร็จรูป แม่บอกว่าอาหารสำเร็จรูปที่ขายที่ตลาดไม่สะอาด แม่ชอบทำอาหารเองเสมอ ยายกับพิมพ์คอยช่วยแม่ทำอาหาร แม่ไม่ใส่ผงชูรสในอาหารเลย อาหารก็อร่อยดี

เย็นวันหนึ่ง ยายทำน้ำพริกปลาทู และจัดผักสดหลายชนิดสำหรับกินกับน้ำพริก ได้แก่ แตงกวา มะเขือ ถั่วพู และกระถิน ยายยังทำชะอมและมะเขือยาวชุบไข่ทอด แม่ทำแกงจืดเต้าหู้กับหมูสับ เย็นวันนั้นทุกคนกินอาหารอย่างเอร็ดอร่อย ขณะที่กินอาหารพัฒน์พูดขึ้นว่า

“กับข้าววันนี้น่ากินและอร่อยทั้งนั้น ล้วนแต่มีคุณค่าต่อร่างกาย ผักสดที่กินกับน้ำพริกมีวิตามินและเกลือแร่ด้วย”

พิมพ์ถามขึ้นว่า "ชะอมกับมะเขือยาวทอดกับไข่มีคุณค่าไหมคะ"

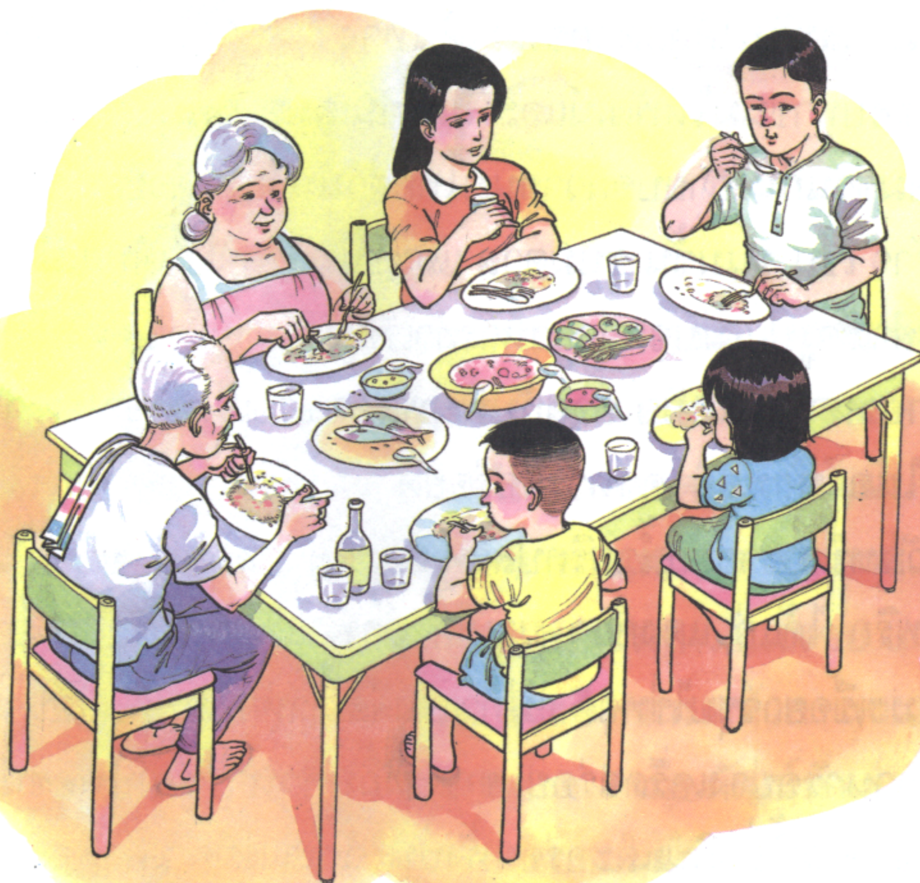
"มีซิ นอกจากได้วิตามินและเกลือแร่จากชะอมและมะเขือยาวแล้ว ยังได้ไขมันจากน้ำมัน และโปรตีนจากไข่อีกด้วย" พัฒน์ตอบ

"ยายจ๋า น้ำพริกนี่ ยายใส่อะไรบ้างจ๊ะ" พิมพ์ถามยาย

"มีกะปิ กระเทียม กุ้งแห้ง พริกขี้หนู มะเขือพวง มะนาว น้ำปลา และน้ำตาล ถ้าจะให้น้ำพริกอร่อยต้องใช้น้ำตาลโตนดด้วยนะ" ยายอธิบาย

"พ่อครับ กะปิทำจากอะไรครับ" พัฒน์ถามพ่อ

"กะปิทำจากเคยหรือกุ้ง นำมาหมักกับเกลือจ้ะลูก" พ่อตอบ

"เคยคืออะไรคะ"พิมพ์ถามต่อ

"เคยเป็นสัตว์น้ำเค็มอยู่ในทะเล รูปร่างคล้ายกุ้ง แต่ตัวเล็กมาก" พ่ออธิบาย

"ถ้าอย่างนั้นกะปิก็มีโปรตีนกับแคลเซียมหรือเกลือแร่ซิครับ" พัฒน์ถามอย่างสงสัย

"ถูกแล้วลูก กะปิมีทั้งโปรตีนและแคลเซียม" พ่อบอก

"กระเทียม พริกขี้หนู มะนาว น้ำปลา และน้ำตาลช่วยเพิ่มกลิ่นและรสอาหาร ทำให้เจริญอาหารด้วยนะ" ยายอธิบาย

"พ่อครับ เรากินข้าวกับน้ำพริกปลาทูมีประโยชน์ต่อร่างกายมากนะครับ ข้าวให้แป้งหรือคาร์โบไฮเดรต ปลาทูให้โปรตีน น้ำพริกให้ทั้งโปรตีน วิตามิน และเกลือแร่ด้วย" พัฒน์พูด

"เก่งมากลูก ลูกสามารถบอกประโยชน์ของอาหารบนโต๊ะได้ถูกต้อง" แม่กล่าวชมพัฒน์

"คนไทยฉลาดที่รู้จักเลือกกินอาหารที่มีประโยชน์และมีคุณค่าต่อร่างกาย และยังรู้จักปรุงแต่งรสอาหารให้ชวนกินอีกด้วย" ยายบอก

"เราปลูกผักไว้กินเองทำให้เรามีผักสดกินทุกวัน ผักบ้านเราไม่มีสารที่ให้โทษต่อร่างกาย ตายังได้ออกกำลังกายด้วยการรดน้ำพรวนดิน ทำให้ร่างกายแข็งแรงอีกด้วย" ตาพูด

"แม่เองก็ทุ่นค่าใช้จ่ายในบ้านไปด้วย" แม่บอก

พัฒน์และพิมพ์ภูมิใจที่ได้ช่วยปลูกผักและรดน้ำต้นไม้ ช่วยทำกับข้าว ทำให้ทุกคนในครอบครัวได้กินอาหารดี สะอาด อร่อย และมีประโยชน์ ทุกคนในครอบครัวจึงมีสุขภาพแข็งแรง และทุกคนในครอบครัวก็มีความสุขจากการทำงานอีกด้วย

คำใหม่ในบทเรียน

กล้วย กล้วยตาก กล้วยบวชชี กล้วยไม้ กวน กะปิ กุ้งแห้ง เกรงขาม เกลือ เกลือแร่ เกื้อหนุน แกงจืด ขนมกล้วย ขนมครก ขนมชั้น ขนมตาล ข้าวต้มมัด ข้าวหลาม ไขมัน ค่าใช้จ่าย คาร์โบไฮเดรต ค้ำจุน เค็ม แคลเซียม จำ ฉาบ ชนิด ชุบ ดายหญ้า ได้แก่ ต้นขนุน ต้นมะขาม ต้นมะยม ตาก ตำลึง เต้าหู้ แตงกวา แต่ง ถนอม ถั่วพู ทะเล ทุ่น นอกจาก น้ำตาลโตนด น้ำปลา น้ำพริก น้ำมัน นิยม บานไม่รู้โรย บัว ปรุง ปลาทู โปรตีน ผงชูรส เผือกฉาบ (พัฒน์) (พิมพ์) พี่ชาย พุทธรักษา ภูมิใจ มงคล มะเขือพวง มะเขือยาว มะม่วงกวน มะระ มัก ม้า รส ล้วน วันลอยกระทง วิตามิน สด สมบูรณ์ สมัย สับ สามารถ สาร สำเร็จรูป สุก สุขภาพ หมัก หยวกกล้วย ห่อ โหระพา ออกกำลังกาย อุดม

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

คาร์โบไฮเดรต	อ่านว่า	คา–โบ–ไฮ–เดรด
แคลเซียม	อ่านว่า	แคน–เซี่ยม
ชนิด	อ่านว่า	ชะ–นิด
ถนอม	อ่านว่า	ถะ–หนอม
น้ำตาลโตนด	อ่านว่า	น้ำ–ตาน–ตะ–โหนด
บริเวณ	อ่านว่า	บอ–ริ–เวน
โปรตีน	อ่านว่า	โปร–ตีน

พัฒน์	อ่านว่า	พัด
พิมพ์	อ่านว่า	พิม
พุทธรักษา	อ่านว่า	พุด-ทะ-รัก-สา
ภูมิใจ	อ่านว่า	พูม-ใจ
มงคล	อ่านว่า	มง-คน
รส	อ่านว่า	รด
สมบูรณ์	อ่านว่า	สม-บูน
สุขภาพ	อ่านว่า	สุก-ขะ-พาบ
อาหารสำเร็จรูป	อ่านว่า	อา-หาน-สำ-เหร็ด-รูบ
เอร็ดอร่อย	อ่านว่า	อะ-เหร็ด-อะ-หร่อย

อ่านคำที่ออกเสียง อะ

คำที่อ่านออกเสียง อะ มีทั้งคำที่มีสระ -ะ ประสม และคำที่ไม่มีสระ -ะ ประสม

คำที่มีสระ -ะ ประสม

กะทิ	กะปิ	กะลา	กระทะ	กระทง
กระเทียม	กระต่าย	กระถาง	กระโถน	กระป๋อง
คะแนน	คะน้ำ	ฉะนั้น	ชะนี	ชะอม
ตะไคร้	ตะเกียง	ตะกร้อ	ทะเล	ทะเลาะ
ทะลุ	พะแนง	พะโล้	มะกอก	มะขาม
มะเขือ	มะดัน	มะพร้าว	มะม่วง	มะนาว
สะกด	สะดุด	สะพาน	สะอาด	สะอื้น

พะแนงเนื้อเป็นแกงต้องใส่กะทิ
ผัดผักคะน้าต้องใส่กระเทียมจึงจะอร่อย
นักเรียนเกียจคร้านไม่ดูหนังสือจึงสอบได้คะแนนไม่ดี
เด็กคนนั้นสะดุดก้อนหินหกล้มบนสะพานได้รับบาดเจ็บ
จึงร้องไห้สะอึกสะอื้น
เด็ก ๆ ชอบกินไข่พะโล้และพะแนงเนื้อ

คำที่ไม่มีสระ –ะ ประสมแต่อ่านออกเสียง อะ

กติกา	ขโมย	ขมิ้น	ขยัน	ขยี้	จมูก
จรวด	จราจร	ฉบับ	ฉลอง	ฉลาด	ฉลาม
ชนะ	ชนิด	ชบา	ตลาด	ตลิ่ง	ทหาร
ผนัง	ผสม	พญา	สถานี	สถาน	สนาม
สบาย	สบู่	เสมอ	องุ่น	อร่อย	อนุญาต

ผู้เล่นกีฬาต้องรักษากติกาเสมอ
เธออ่านหนังสือพิมพ์กี่ฉบับ
ชนะปลูกต้นชบาในกระถาง
เรือจอดอยู่ที่ริมตลิ่ง
รถยนต์ที่หน้าสถานีรถไฟคับคั่งทำให้การจราจรติดขัด
นักเรียนเตะตะกร้ออยู่ที่สนามหญ้าหน้าโรงเรียน

ความรู้ทางภาษา

ประโยคบอกเรื่องราว

อ่านข้อความต่อไปนี้

เด็กไปโรงเรียน
เรือจอดอยู่ที่ริมตลิ่ง
นักเรียนเตะตะกร้อ
พ่อเดินเล่น

ข้อความที่นำคำนาม คำกริยา มาเรียงกัน ได้ใจความว่าใครทำอะไร เป็นประโยคบอกเรื่องราว หรือประโยคบอกเล่า

คำนาม + กริยา เช่น พ่อเดินเล่น

คำนาม + กริยา + คำนาม เช่น แมวกัดหนู

เราควรเขียนข้อความให้มีคำนามและคำกริยาให้ครบ จึงจะเป็นประโยค และได้ใจความชัดเจน

อ่านข้อความต่อไปนี้

ยืนจนเมื่อย
เด็กนักเรียนในห้องนี้
บนกระดานดำ

ข้อความที่นำคำมาเรียงกัน ไม่มีคำนามและคำกริยาที่บอกให้รู้ว่าใครทำอะไร ข้อความนั้นไม่เป็นประโยค เป็นเพียงกลุ่มคำ

เราไม่พูดและเขียนเป็นกลุ่มคำ เพราะทำให้พูดและเขียนได้ใจความไม่ชัดเจน

อ่านบทร้อยกรอง

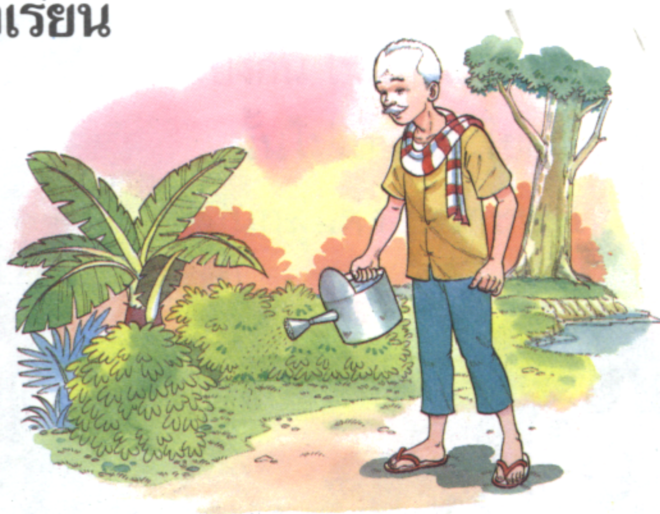
ไหมกับเหมียว

ไหมกินเนื้อนมไข่ไม่เลือกมาก
เหมียวกินยากไม่ถูกใจไปเสียสิ้น
ไหมกินผักผลไม้จนเคยชิน
เหมียวไม่กินบ่นเบื่อเหลือกำลัง
ไหมกินนอนเป็นเวลารู้หน้าที่
เหมียวรอรีผัดเวลาครานอนนั่ง
ไหมอาบน้ำแปรงฟันหมั่นระวัง
เหมียวหลับทั้งตัวเนื้อเปื้อนเหงื่อไคล

ไหมเสื้อผ้าสะอาดสม่ำเสมอ
เหมียวมักเผลอหมักหมมไม่สดใส
ไหมเติบโตแข็งแรงไร้โรคภัย
เหมียวเจ็บไข้บ่อยครั้งนั่งหน้างอ
ไหมยิ้มแย้มเชื่อมั่นอวดฟันสวย
เหมียวยิ้มขวยน่าขันเพราะฟันหลอ
ไหมทำดีจึงได้ผลดีพอ
เหมียวอย่ารอทำอย่างไหมสดใสเอย

อ่านเสริมบทเรียน

กินอย่างไร ทำให้แข็งแรง

ปู่มีอายุ ๗๐ ปีแล้ว ปู่ยังแข็งแรง ปู่แนะนำว่าอาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับร่างกายของคนเรา ทุกคนควรรู้จักวิธีกินให้ร่างกายแข็งแรง แต่ละวันเราต้องกินอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ นม ไข่ ถั่ว ข้าว น้ำตาล น้ำมัน ผักและผลไม้ให้ครบทุกสิ่ง แต่ควรหลีกเลี่ยงอาหารที่มีน้ำมันมาก ๆ เราควรกินผักและผลไม้เพราะผักและผลไม้ช่วยให้ขับถ่ายได้สะดวก เราไม่ควรกินอาหารที่มีรสหวานจัดเพราะจะทำให้อ้วนและฟันผุง่าย ปู่ไม่กินอาหารที่มีรสเค็มจัดหรือเผ็ดจัด ปู่ว่าผงชูรสช่วยให้อาหารมีรสอร่อย แต่ไม่จำเป็นต้องใส่ในอาหาร ถ้าเรากินผงชูรสมากก็เป็นอันตราย ผักและผลไม้ที่ซื้อจากตลาด ปู่จะล้างให้สะอาดก่อนเสมอเพราะบางทีผักและผลไม้มียาฆ่าแมลงติดอยู่

ปู่ดื่มน้ำสะอาดวันละ ๖ ถึง ๘ แก้ว เพื่อให้ร่างกายสดชื่น ช่วยย่อยอาหาร และช่วยการขับถ่าย ปู่ว่าเรากินเพื่ออยู่ มิใช่อยู่เพื่อกิน ปู่ยังเดินเล่นและทำงานต่าง ๆ เป็นการออกกำลังกาย ปู่จึงแข็งแรงเสมอ

บทที่ ๔

ผึ้งน้อยชมดง

ผึ้งเป็นแมลงเช่นเดียวกับผีเสื้อ แมลงปอ และแมลงอื่น ๆ ร่างกายของผึ้งแบ่งออกเป็นสามส่วนเหมือนแมลงทั่วไป คือ ส่วนหัว ส่วนอก และส่วนท้อง ผึ้งมีหลายชนิด ได้แก่ ผึ้งหลวงหรือผึ้งใหญ่ ผึ้งชนิดนี้ตัวโต ชอบทำรังอยู่ตามกิ่งไม้สูง ๆ ผึ้งอีกชนิดหนึ่งตัวเล็กกว่าผึ้งหลวง มันชอบทำรังอยู่ตามโพรงไม้ เรียกว่า ผึ้งโพรง และผึ้งอีกชนิดหนึ่งตัวเล็กที่สุด ขนาดแมลงวันตัวเล็ก ๆ เรียกว่า ผึ้งมิ้ม มันชอบทำรังอยู่ตามกอไผ่ หรือต้นไม้ที่ไม่สูงนัก

ผึ้งจะทำรังอยู่รวมกันเป็นจำนวนพันจำนวนหมื่นตัว ในรังผึ้งรังหนึ่ง ๆ มีผึ้งนางพญา ผึ้งงาน และผึ้งตัวผู้ ต่างมีหน้าที่ของตน รังผึ้งแต่ละรังจะมีผึ้งนางพญาเพียงตัวเดียว มีหน้าที่วางไข่เพื่อเพิ่มจำนวนผึ้งในรัง ผึ้งงานเป็นผึ้งตัวเมีย จะแบ่งหน้าที่เป็นพวก ๆ พวกหนึ่งมีหน้าที่ดูแลนางพญาผึ้ง ดูแลไข่ เลี้ยงตัวอ่อน และรักษาความสะอาดรัง ผึ้งงานอีกพวกหนึ่งมีหน้าที่หาน้ำหวานจากเกสรดอกไม้มาเป็นอาหาร และทำหน้าที่เป็นเหมือนทหารคอยคุ้มครองไม่ให้ใครมาทำร้ายรังของมัน ผึ้งอีกพวกหนึ่งได้แก่ ผึ้งตัวผู้ มีหน้าที่ผสมพันธุ์ นางพญาผึ้งจะเลือกผึ้งตัวผู้เพียงตัวเดียวเท่านั้นให้ทำหน้าที่ผสมพันธุ์ เมื่อผึ้งตัวผู้นั้นผสมพันธุ์แล้วก็จะตาย นางพญาผึ้งจะเก็บถุงน้ำเชื้อจากผึ้งตัวผู้ไว้ผสมกับไข่ และจะวางไข่จนตลอดชีวิตของมัน

ผึ้งน้อยเป็นลูกสาวของนางพญาผึ้ง รังที่เธออยู่นั้นอยู่บนต้นไม้สูงใหญ่ริมหนองน้ำในป่าแห่งหนึ่ง ทุกเช้าผึ้งน้อยพร้อมด้วยผึ้งงานตัวอื่น ๆ จะออกจากรังไปหาน้ำหวานจากดอกไม้ในป่า ผึ้งน้อยใช้ปีกบางใสบินไปอย่างไม่รีบร้อนนัก มันชอบธรรมชาติยามเช้าที่สวยงามและอบอุ่นด้วยแสงแดดอ่อน ๆ มันบินผ่านน้ำตกที่ไหลจากหน้าผาสูงชันลงมากระทบหินเบื้องล่าง แล้วเป็นลำธารไหลเลาะแก่งหิน

ผ่านแนวป่าทำให้ต้นไม้ชุ่มชื้นและให้น้ำแก่สัตว์ป่านานาชนิดดื่มกิน

ยามเช้าสัตว์ป่าบางชนิดเริ่มออกหากิน แต่สัตว์บางชนิด เช่น นกฮูกและค้างคาวหลบหายเข้าโพรงไม้หรือพุ่มไม้เพื่ออาศัยหลับนอน หลังจากที่ออกหากินมาตลอดคืน ผึ้งน้อยบินไปพบแม่กวางกับลูกเล็กกำลังก้มหน้าก้มตากินผลกระบกสุกที่ตกอยู่ใต้ต้นกระบกใหญ่ที่แผ่กิ่งก้านสาขาใบดกหนาให้ร่มเงา กระรอกและกระแตหลายตัวกำลังหาผลไม้สุกกินอยู่บนต้นไม้อื่น ๆ ในบริเวณนั้น แม่หมูป่าพาลูกใช้ปากขุดหารากไม้และหัวเผือกหัวมันในดินกินเป็นอาหาร

ผึ้งน้อยบินไปสักครู่หนึ่งก็ได้ยินเสียงลิงหลายตัวร้องเสียงดัง เมื่อผึ้งน้อยบินเข้าไปใกล้จึงเห็นลิงกำลังยื้อแย่งกล้วยสุกเครือใหญ่กัน ลิงตัวโตแย่งกล้วยได้ก็รีบปีนขึ้นกิ่งไม้สูงเพื่อกินกล้วย ไม่ให้ลิงตัวอื่นแย่ง ไม่ไกลจากต้นกล้วยมากนักมีต้นหว้าใหญ่ต้นหนึ่ง งูเหลือมตัวใหญ่เลื้อยอยู่บนกิ่งต้นหว้า งูเหลือมกำลังจ้องมองกระจงที่กำลังกินลูกหว้าซึ่งหล่นเกลื่อนพื้น ผึ้งน้อยจึงร้องบอกกระจงว่า “พี่กระจงจ๋า ระวังลุงงูเหลือมนะจ๊ะ” กระจงแหงนมองตามเสียงแลเห็นงูเหลือมขนาดใหญ่ มันจึงรีบวิ่งหนีไป

ผึ้งน้อยบินผ่านนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเดินไปตามริมลำธารเพื่อชมความสวยงามของธรรมชาติในป่า นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นผู้รักธรรมชาติและหวงแหนป่า ไม่ทำลายต้นไม้และยิงสัตว์ในป่า เพียงแต่ถ่ายรูปไว้ดูเล่นเท่านั้น

ผึ้งน้อยบินไปตามแนวลำธารที่มีน้ำไหลเอื่อย ๆ ผ่านพื้นที่ป่าจนถึงทุ่งนาและสวนซึ่งเป็นที่เพาะปลูกของชาวนาชาวสวน ต้นข้าวในนากำลังเขียวขจีเต็มทุ่ง ผึ้งน้อยบินไปถึงสวนที่อยู่ใกล้ทุ่งนา

“ผึ้งน้อย ช่วยฉันด้วย”

เสียงเรียกผึ้งน้อยดังมาจากต้นชมพู่ต้นหนึ่งในสวน

“เธอเรียกฉันหรือจ๊ะ ต้นชมพู่” ผึ้งน้อยถาม

“ใช่จ้ะ ฉันเรียกเธอ” ต้นชมพู่บอกพร้อมกับร้องไห้สะอึกสะอื้น

ผึ้งน้อยบินเข้าไปเกาะใบชมพู่แล้วถามว่า “เธอร้องไห้เสียใจเรื่องอะไรจ๊ะ”

“เมื่อวานนี้ ฉันได้ยินชาวสวนบอกลูกชายของเขาว่า ถ้าปีนี้ฉันไม่ออกผลอีก เขาจะฟันต้นของฉันทิ้ง เพราะฉันไม่ได้ให้ผลแก่เขา

สองสามปีแล้ว" ต้นชมพู่บอก

"แต่เธอก็มีดอกดกเต็มต้นนี่จ๊ะ" ผึ้งน้อยพูด

"จ้ะ ฉันมีดอกก็จริง แต่ดอกของฉันไม่สมบูรณ์จึงไม่ติดเป็นผลชมพู่" ต้นชมพู่บอก

ผึ้งน้อยพิจารณาดูต้นชมพู่ก็เห็นจริงจึงพูดว่า "ฉันจะช่วยเธอจ้ะ"

ขณะนั้นมีผีเสื้อปีกสวยฝูงหนึ่งบินผ่านมา ผึ้งน้อยจึงขอร้องผีเสื้อว่า "ผีเสื้อปีกสวยช่วยฉันผสมเกสรให้ต้นชมพู่หน่อยนะจ๊ะ ให้ดอกชมพู่ทุกกิ่งติดผลด้วยจ้ะ"

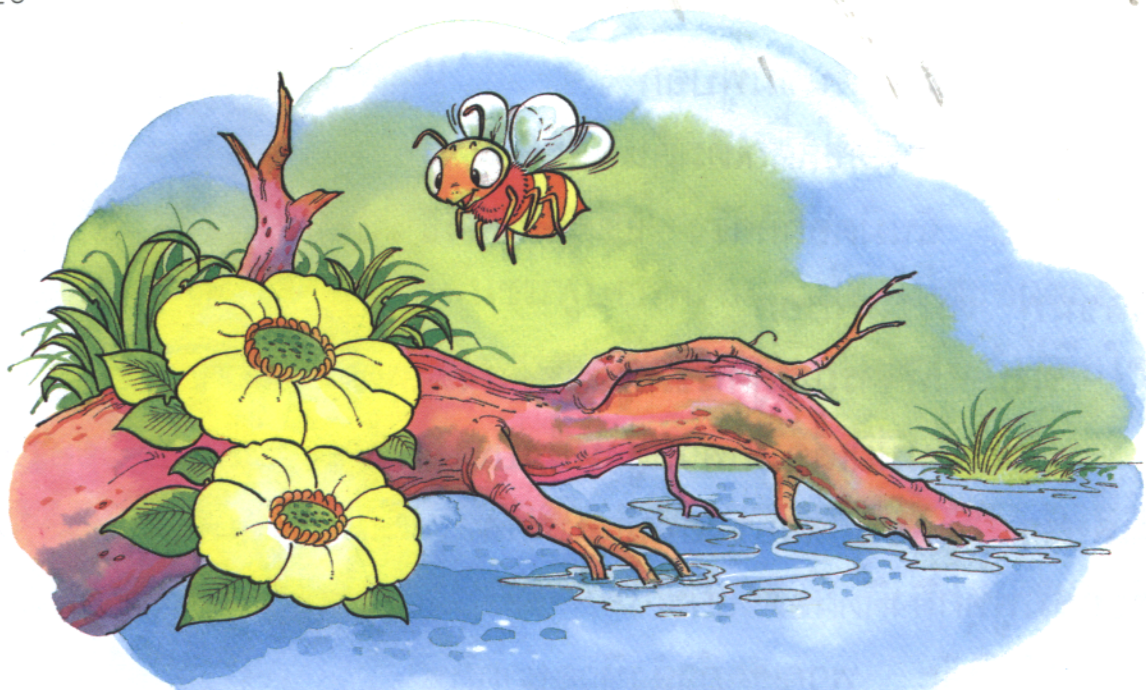
"ได้ซิจ๊ะ พวกเรากำลังหิวอยากกินน้ำหวานจากเกสรดอกไม้อยู่ทีเดียว" หัวหน้าผีเสื้อบอก

ผึ้งน้อยเหลือบเห็นไส้เดือนหลายตัวที่ใต้ต้นชมพู่ ไส้เดือนเหล่านี้หนีน้ำที่ชาวสวนไขเข้าท้องร่องจนท่วมรูของมัน ผึ้งน้อยจึงร้องบอกไส้เดือนว่า "ไส้เดือนจ๋า เธอช่วยพรวนดินให้ต้นชมพู่หน่อยซิจ๊ะ และช่วยย่อยใบไม้ใต้ต้นให้เป็นปุ๋ยแก่ต้นชมพู่ด้วยได้ไหมจ๊ะ"

"ได้ซิ พวกเรามีหน้าที่ช่วยพรวนดินให้ต้นไม้อยู่แล้ว แต่เราหนีน้ำท่วมจนเหนื่อย ถ้าเราหายเหนื่อยแล้วเราจะช่วยพรวนดินให้นะจ๊ะ" ไส้เดือนบอกผึ้งน้อยสักครู่ก็ไชชอนหายลงไปในดิน

ต้นชมพู่เป็นสุขขึ้นที่มีผึ้งน้อยและฝูงผีเสื้อช่วยผสมเกสร และมีไส้เดือนช่วยพรวนดินและย่อยใบไม้ให้สลายตัวเป็นปุ๋ย ในไม่ช้าต้นชมพู่ก็จะมีผลเต็มต้น

"ขอบใจมากจ้ะ ผึ้งน้อยและผีเสื้อปีกสวย เธอเป็นมิตรที่ดีของฉันและขอขอบใจไส้เดือนด้วยนะจ๊ะ" ต้นชมพู่กล่าวพร้อมกับโบกกิ่งขอบใจ

"ลาก่อนจ้ะต้นชมพู่ ฉันจะมาเยี่ยมเธอใหม่นะจ๊ะ" ผึ้งน้อยกล่าวลาต้นชมพู่

ขณะที่ผึ้งน้อยบินกลับเข้าสู่ป่าเพื่อนำน้ำหวานและเกสรดอกไม้กลับไปเก็บไว้ในรัง เมฆก้อนใหญ่ลอยต่ำลงมา ลมพัดแรงขึ้น แสดงว่าในไม่ช้าฝนก็จะตก

"ผึ้งน้อยรีบบินเร็วเข้าเถอะจ้ะ ประเดี๋ยวเธอเปียกฝน อาจจะบินไม่ถึงรังนะจ๊ะ" เมฆร้องบอกผึ้งน้อยด้วยความหวังดี

"ทำไมเธอรีบตกเป็นฝนนักนะ ฉันเพิ่งเก็บน้ำหวานได้เพียงเที่ยวเดียวเท่านั้น" ผึ้งน้อยร้องบอกก้อนเมฆ

"ความเย็นจากป่าไม้ซิจ๊ะ ฉันทนหอบความหนักของไอน้ำไม่ไหว ฉันจึงต้องตกเป็นฝนเดี๋ยวนี้ละจ้ะ" ก้อนเมฆร้องบอก แล้วฝนก็เริ่มตก ผึ้งน้อยจึงต้องบินไปหลบฝนอยู่ใต้ใบไม้บนต้นไม้ใหญ่

ครั้นเมื่อฝนหยุดตก ท้องฟ้าสว่างขึ้น น้ำจากสายฝนไหลจากพื้นดินไปรวมกันในลำธาร ส่วนหนึ่งก็ซึมลงดิน ต้นไม้ในป่าต่างดีใจ

และใช้รากดูดซับน้ำฝนไว้เลี้ยงลำต้น พื้นดินก็ชุ่มชื้น ใบไม้แก่ก็ร่วงหล่นจากกิ่งไม้ลงสู่พื้นดิน ใบไม้เหล่านี้ต่อไปจะกลายเป็นอาหารของไส้เดือน มูลไส้เดือนจะกลายเป็นปุ๋ยของต้นไม้ ใบไม้ที่ทับถมใต้ต้นไม้ก็จะผุพังสลายตัวเป็นปุ๋ยของต้นไม้ต่อไป ต้นไม้ก็เจริญงอกงาม ออกดอกให้น้ำหวานแก่ผึ้งและแมลงต่าง ๆ ผึ้งและแมลงก็ช่วยผสมเกสรดอกไม้ให้กลายเป็นผลเพื่อแพร่พันธุ์ต่อไป ผึ้งน้อยแสนดีใจที่ได้ช่วยให้ต้นชมพู่ออกผล ชาวสวนจึงไม่ฟันต้นชมพู่ทิ้ง

คำใหม่ในบทเรียน

ก้มหน้าก้มตา กระแต กระทบ กระบก กระรอก กิ่ง เกลื่อน เกสร แก่ง ขจี ขอร้อง ขุด เขียว ไข ครั้น ค้างคาว คุ้มครอง งูเหลือม จ้อง จำนวน ชมพู่ ชัน ชุ่มชื้น เชื้อ ไชชอน ดก ดอกชมพู่ ดูดซึม ต้นกระบก ต้นชมพู่ ตัวผู้ ตัวเมีย ถ่ายรูป ท้อง ท้องร่วง ทับถม ทุ่ง ธรรมชาติ นกฮูก นักท่องเที่ยว นางพญา นานา น้ำตก น้ำหวาน แนว แนวป่า เบื้อง โบก ประเดี๋ยว ปีก ผสม ผสมพันธุ์ ผีเสื้อ ผึ้ง ผึ้งงาน ผึ้งนางพญา ผึ้งโพรง ผึ้งมิ้ม ผึ้งหลวง เผือก แผ่ พัง พื้นที่ แพร่ โพรง มิตร มูล แม่กวาง แมลงปอ แมลงวัน ย่อย ยิง ร่วง รัง ราก รู ลาก่อน ล่าง ลำต้น ลำธาร ลูกสาว ลูกหว้า เลาะ เลื้อย แล สลาย สะอึกสะอื้น สาขา ไส้เดือน หนองน้ำ หน่อย หน้าผา หมื่น หมู่ป่า หล่น หลบ หลับ หวงแหน หอบ หัว หิน เหลือบ ไหว อก เอื้อย

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

เกสร	อ่านว่า	เก-สอน
เขียวขจี	อ่านว่า	เขียว-ขะ-จี
ชนิด	อ่านว่า	ชะ-นิด
ทหาร	อ่านว่า	ทะ-หาน
ธรรมชาติ	อ่านว่า	ทำ-มะ-ชาด
นางพญา	อ่านว่า	นาง-พะ-ยา
ผสมเกสร	อ่านว่า	ผะ-สม-เก-สอน
ผสมพันธุ์	อ่านว่า	ผะ-สม-พัน
มิตร	อ่านว่า	มิด
มูลไส้เดือน	อ่านว่า	มูน-ไส้-เดือน
แมลง	อ่านว่า	มะ-แลง
ย่อยสลาย	อ่านว่า	ย่อย-สะ-หลาย
ลำธาร	อ่านว่า	ลำ-ทาน
สมบูรณ์	อ่านว่า	สม-บูน

อ่านคำที่มีอักษรนำ

หง- หญ- หน- หม- หร- หล- หว- เป็นพยัญชนะสองตัวเรียงกัน เรียกว่า อักษรนำ ตัว ห เป็นอักษรนำ ไม่อ่านออกเสียงแต่ออกเสียงอักษรตัวหลัง ตามอักษรนำ

แหงน	ใหญ่	หนอง	หน้า	เหนื่อย	หนี
หมาย	หมู	ไหม	หรือ	หลวง	หลาย
ไหล	เหลือบ	หล่น	หวัง	หว้า	ไหว

ผึ้งหลวง	หนองน้ำ	น้ำหวาน	หน้าผา
น้ำไหล	หลับนอน	หมูป่า	เครือใหญ่
งูเหลือม	ต้นหว้า	แหงนมอง	หรือจ๊ะ
เหลือบเห็น	หลายตัว	ได้ไหม	เหน็ดเหนื่อย
หายเหนื่อย	เหมือนกัน	หนีน้ำ	มุ่งหน้า
ความหวัง	ไม่ไหว	ร่วงหล่น	จดหมาย

อ่านคำที่มี รร (ร หัน)

รร เรียกว่า ร หัน อ่านออกเสียง อัน เช่น บรร อ่านว่า บัน รร ที่มีพยัญชนะตัวสะกด จะออกเสียง อะ มีตัวสะกด เช่น

ธรรม อ่านว่า ทำ กรรม อ่านว่า กำ

กรรเชียง	อ่านว่า	กัน-เชียง
บรรจง	อ่านว่า	บัน-จง
บรรจุ	อ่านว่า	บัน-จุ
บรรทุก	อ่านว่า	บัน-ทุก
กรรมกร	อ่านว่า	กำ-มะ-กอน
กรรมการ	อ่านว่า	กำ-มะ-กาน

ธรรมชาติ	อ่านว่า	ทำ-มะ-ชาด
ธรรมดา	อ่านว่า	ทำ-มะ-ดา
พระธรรม	อ่านว่า	พระ-ทำ
รัฐธรรมนูญ	อ่านว่า	รัด-ถะ-ทำ-มะ-นูน

อ่านคำที่มี ร สะกด อ่านออกเสียง ออ

คำที่มี ร ตามพยัญชนะต้น เช่น กร พร ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียง ออ และ ร เป็นเสียงสะกดในมาตรา แม่ กน เช่น กร อ่านว่า กอน พร อ่านว่า พอน

เกสร จราจร บังอร ภมร ละคร วานร อัมพร

อ่านคำที่มี ฤ

คำที่มี ฤ ให้ออกเสียง รึ

ฤดู	อ่านว่า	รึ-ดู
ฤทัย	อ่านว่า	รึ-ไท
พฤกษา	อ่านว่า	พรึก-สา
พฤศจิกายน	อ่านว่า	พรึด-สะ-จิ-กา-ยน
พฤษภาคม	อ่านว่า	พรึด-สะ-พา-คม

ความรู้ทางภาษา

คำขยายคำนามและคำกริยา

อ่านข้อความต่อไปนี้

หมาวิ่ง

หมาดำวิ่งเร็ว

ผึ้งบิน

ผึ้งน้อยบินสูง

คนเดิน

คนแก่เดินช้า

ดำ เร็ว น้อย สูง แก่ ช้า เป็นคำที่บอกลักษณะของคำนามและคำกริยาให้ชัดเจนขึ้น

คำที่บอกลักษณะต่าง ๆ ของคำนามและคำกริยาให้ชัดเจนขึ้น เรียกว่า คำวิเศษณ์ (อ่านว่า คำ-วิ-เสด)

คำวิเศษณ์วางอยู่หลังคำที่ขยาย ช่วยให้ประโยคมีความหมายชัดเจนขึ้น

หมา**ดำ**วิ่ง**เร็ว**

ผึ้ง**น้อย**บิน**สูง**

งูเหลือมตัว**ใหญ่ยาว**เลื้อย**ช้า**

ผึ้ง**น้อย**บินกลับรัง

ผึ้ง**น้อย**บินไป**ไกล**

อ่านบทร้อยกรอง

สิ่งมีชีวิตเป็นมิตรของเรา

สิ่งมีชีวิต
ที่เป็นเหมือนมิตร มีอยู่มากมาย
ต้นไม้เขียวชื่น ร่มรื่นเรียงราย
ให้ร่มเงาสบาย เย็นใจเย็นตา

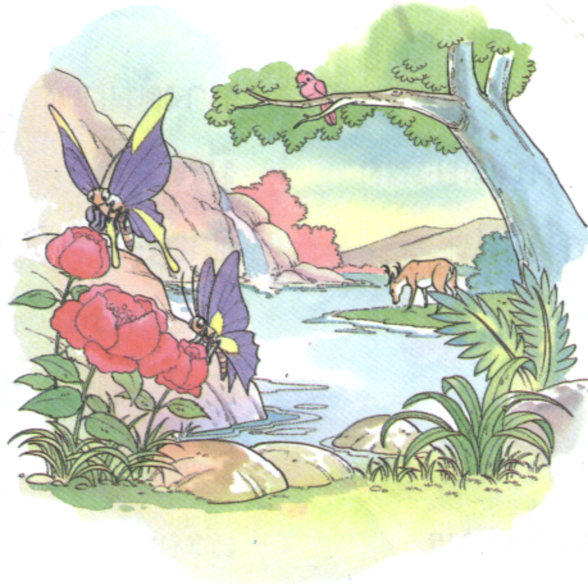
บางต้นผลดก
เลี้ยงคนเลี้ยงนก มีรสโอชา
ดอกไม้วิไล ขายได้ราคา
เรารักพฤกษา รดน้ำพรวนดิน
สัตว์ทั้งใหญ่น้อย
แม้กระจ้อยร่อย เราคุ้นเคยชิน
ผีเสื้อผึ้งภมร เร่ร่อนโบยบิน
ช่วยพืชทุกถิ่น ในการผสมพันธุ์
ยังมีไส้เดือน
ทุกวันมันเคลื่อน ใต้ดินผินผัน
ช่วยให้ดินร่วน พรวนดินดีครัน
เรารู้คุณมัน ไม่ควรทำลาย

อ่านเสริมบทเรียน

เพื่อนผู้แสนดี

ถ้าโลกของเรานี้ไม่มีต้นไม้ คนและสัตว์ก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิต มันสร้างอาหารได้เองจากน้ำ อากาศ แสงแดด และพื้นดินที่อุดมสมบูรณ์ ถ้าไม่มีอย่างใดอย่างหนึ่งต้นไม้ก็จะตาย

ต้นไม้บางชนิดขึ้นได้ดีไม่ว่าดินเป็นอย่างไร บางชนิดขึ้นได้ดีในที่ดินชื้นแฉะ บางชนิดชอบดินร่วน บางชนิดชอบดินทราย บางชนิดชอบดินเหนียว

มนุษย์นำส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้มาใช้ประโยชน์ เช่น ใบ ผล และดอก ใช้เป็นอาหารของคนและสัตว์ ใยของต้นไม้ใช้ทอเป็นผืนผ้าได้ เนื้อไม้ใช้สร้างบ้าน ลำต้นหรือกิ่งไม้ทำเชื้อเพลิง ยางของต้นไม้ ใบ ราก หัว และลำต้นใช้เป็นยารักษาโรค เนื้อไม้บางชนิดใช้ทำกระดาษ เป็นต้น นอกจากนั้นต้นไม้ยังให้ดอกไม้ซึ่งมีสีสวยงามและมีกลิ่นหอม ทำให้โลกของเราสวยสดงดงาม ใบไม้สีเขียวทำให้โลกสดชื่น รากไม้ช่วยดูดซับน้ำในดิน ทำให้พื้นดินชุ่มชื้น ต้นไม้ในป่าซึมซับน้ำไว้ ทำให้เกิดต้นน้ำลำธาร หากไม่มีต้นไม้ก็จะไม่มีป่า โลกก็จะแห้งแล้ง น้ำในแม่น้ำก็จะเหือดแห้ง ฝนก็จะไม่ตก นับว่าต้นไม้มีความสำคัญและให้ประโยชน์แก่มนุษย์เป็นอันมาก ช่วยให้มนุษย์และสัตว์มีชีวิตอยู่ได้ ช่วยให้โลกงดงามน่าอยู่อาศัย และทำให้อากาศสดชื่น

เราทั้งหลายควรดูแลรักษาต้นไม้ให้อยู่กับโลกของเราตลอดไป เราควรช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อให้โลกของเราน่าอยู่ ดูแลรักษาป่าไม้ไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดตัดไม้ทำลายป่า เพราะต้นไม้เป็นเพื่อนผู้แสนดีและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษย์

บทที่ ๕

จดหมายและข่าวสาร

ดำรงรับจดหมายซึ่งบุรุษไปรษณีย์มาส่งที่หน้าบ้าน แล้วเขาจึงนำจดหมายของอนันต์ที่เขียนถึงตนมาอ่านในห้องนั่งเล่น ลมพัดอ่อน ๆ เข้ามาทางหน้าต่าง ทำให้ม่านสีฟ้าสะบัดพลิ้วไปตามลม ดำรงอ่านจดหมายอย่างสนใจ

๔๗/๒๑ หมู่ ๑ ตำบลชากพง
อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ๒๑๑๙๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๔

ดำรง เพื่อนรัก

ฉันไม่ได้ข่าวของเธอมานานแล้ว เมื่อสองสามวันก่อนฉันได้รับจดหมายจากเธอ ฉันดีใจมาก เธอบอกว่าโรงเรียนปิดในวันส่งท้ายปีเก่าและวันขึ้นปีใหม่ เธอกับคุณพ่อและคุณแม่จะมาเยี่ยมลุงปลื้มและป้าทองของเธอที่บ้านกร่ำ ฉันคงได้พบเธออีกครั้ง ขณะนี้ทุเรียนในสวนของลุงปลื้มกับป้าทองกำลังออกดอกทุกต้น ฉันอยากให้เธอมาเห็นจริง ๆ

เมื่อเธอมาเยี่ยมลุงและป้าครั้งที่แล้ว เธอนำหนังสือการ์ตูนเรื่องสุดสาครมาอ่าน และเธอให้ฉันยืมอ่านด้วย ที่ห้องสมุดโรงเรียนของฉันมีหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้อยู่เพียง ๒ เล่ม พวกนักเรียนคอยจ้องยืมกัน ครูบอกว่าสุดสาครเป็นตัวละครในเรื่องพระอภัยมณี เป็นลูกของพระอภัยมณีกับนางเงือก มีม้ามังกรเป็นพาหนะ เรื่องพระอภัยมณีเป็นนิทานคำกลอนที่สุนทรภู่แต่งขึ้น ครูบอกฉันว่าหนังสือเรื่องพระอภัยมณีเป็นหนังสือที่สนุกเรื่องหนึ่ง ฉันยังไม่เคยอ่านเพราะห้องสมุดโรงเรียนไม่มีหนังสือเรื่องนี้

เมื่อวานนี้ฉันฟังข่าวหกโมงเช้าจากวิทยุ ฉันได้ยินผู้อ่านข่าวประกาศว่าเธอได้รับรางวัลการประกวดภาพวาด "ฉันรักต้นไม้" ฉันขอแสดงความยินดีกับเธอด้วย ฉันเสียดายเหมือนกันที่ฉันไม่ได้วาดภาพเข้าประกวด เพราะฉันไม่ทราบข่าวการประกวด ฉันจึงพลาดโอกาสอย่างน่าเสียดาย

ฉันขอจบจดหมายเพียงเท่านี้ก่อนนะ ฉันหวังว่าเธอและคุณพ่อคุณแม่คงสบายดี ส่วนฉันกับคุณพ่อคุณแม่และพี่น้องทุกคนสบายดี เราคงได้พบกันในวันสิ้นปี

รักและคิดถึง
อนันต์ รักเรียน

ดำรงรู้จักกับอนันต์เมื่อคราวที่ดำรงไปเยี่ยมลุงปลื้มกับป้าทอง เมื่อปีที่แล้ว เด็กทั้งสองคนจึงมีจดหมายติดต่อถึงกันเสมอ ลุงปลื้มเป็นพี่ชายของพ่อของดำรง ทำสวนทุเรียนอยู่ที่บ้านกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เขามีสวนทุเรียนยี่สิบกว่าไร่ จึงจ้างพ่อและแม่ของอนันต์ช่วยดูแลให้

"อ่านอะไรหรือลูก" พ่อถามดำรงเมื่อเดินเข้ามาในห้องนั่งเล่น

"ผมอ่านจดหมายของอนันต์ เพื่อนที่อยู่บ้านสวนของลุงปลื้มครับ" ดำรงบอกพ่อ พ่อพยักหน้าเป็นเชิงรับรู้

"วันนี้ลูกไม่ดูโทรทัศน์หรือ พ่อเห็นลูกชอบดูโทรทัศน์ทุกวันเสาร์" พ่อพูด

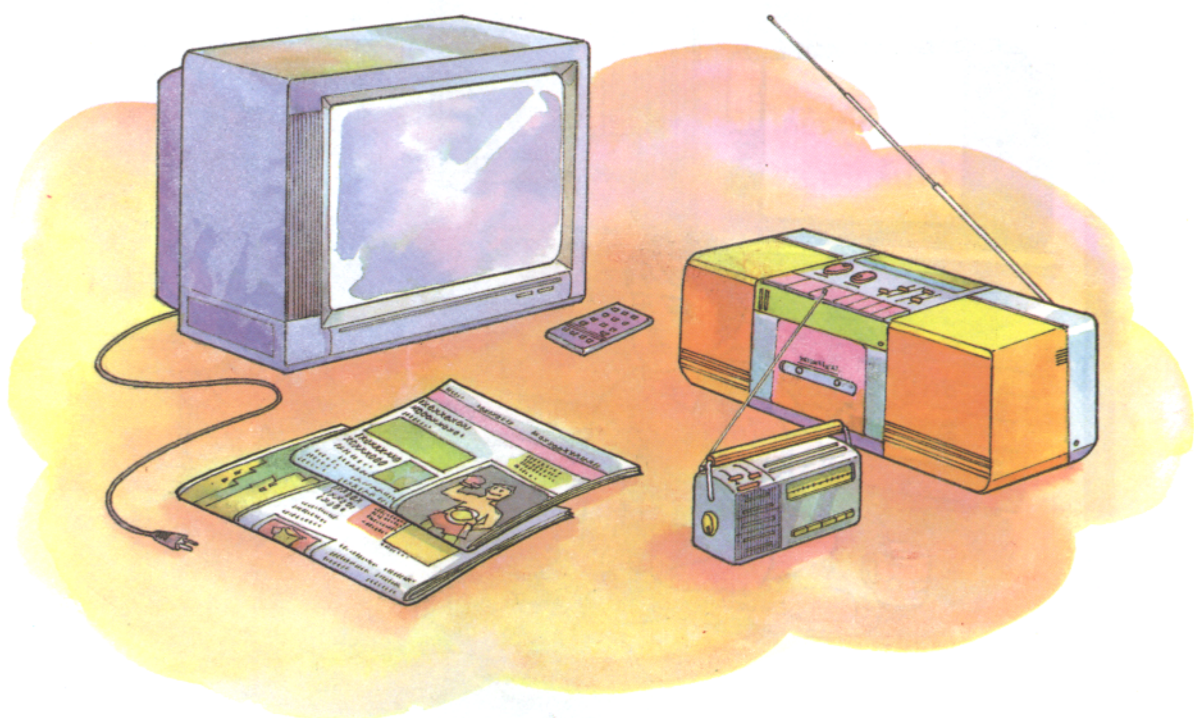
"ดูครับ ประเดี๋ยวมีรายการ ดูให้ดี มีความรู้ เป็นรายการสารคดีเกี่ยวกับพืชและสัตว์ครับ" ดำรงบอก

พ่อเดินไปเปิดโทรทัศน์ ในโทรทัศน์กำลังมีข่าวอุบัติเหตุคนข้ามถนนโดยไม่ใช้สะพานลอย แต่กลับเดินข้ามถนนตรงใต้สะพานลอยจึงถูกรถยนต์ชน

"เหตุการณ์เกิดใต้สะพานลอยแท้ ๆ ถ้าคนเรายอมเสียเวลาเดินข้ามสะพานลอยสักนิด ชีวิตก็จะปลอดภัยนะพ่อ" ดำรงพูดกับพ่อ

"ลูกช่างสังเกตและสรุปได้ดี" พ่อบอก

รายการหลังข่าวเป็นรายการ "ดูให้ดี มีความรู้" รายการนี้ให้ความรู้เรื่องพืชและสัตว์ ทำให้คนดูรักธรรมชาติ รักป่าไม้ และรักสัตว์ป่ามากขึ้น

"พ่อครับ โทรทัศน์นำความรู้และข่าวที่เกิดขึ้นทั่วโลกมาให้ถึงบ้านเรานะครับ" ดำรงพูดกับพ่อ เมื่อรายการ "ดูให้ดี มีความรู้" จบแล้ว พ่อยิ้มกับดำรงและอธิบายว่า

"โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ช่วยนำข่าวสารและความรู้มาให้ถึงบ้านเรา เราสามารถรู้เรื่องราวต่าง ๆ จากทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว รายการโทรทัศน์บางรายการที่ถ่ายทอดผ่านดาวเทียมสามารถแพร่ภาพไปยังประเทศต่าง ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน คนในประเทศต่าง ๆ ก็ได้ดูรายการนั้นพร้อมกัน การรับข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์จะทำให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ และสามารถนำข่าวสารและความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนและการดำรงชีวิตได้"

คำใหม่ในบทเรียน

การ์ตูน เกี่ยว (แกลง) ข่าวสาร คราว จดหมาย จ้าง (ชากพง) ดาวเทียม (ดำรง) ตัวละคร ตำบล ติดต่อ ถ่ายทอด ทุเรียน โทรทัศน์ ธันวาคม นางเงือก นิด นิทานคำกลอน (บ้านกร่ำ) บุรุษไปรษณีย์ ประกาศ ประเทศ ปลอดภัย (ป้าทอง) ผู้อ่านข่าว พระอภัยมณี พลาด พลิ้ว พาหนะ ม่าน ม้ามังกร โมง ยี่สิบ รวดเร็ว (ระยอง) รายการ ไร่ (ลุงปลื้ม) วันขึ้นปีใหม่ วันส่งท้ายปีเก่า วันสิ้นปี วิทยุ สรุป สะบัด สังเกต สารคดี (สุดสาคร) (สุนทรภู่) เสียดาย หก หมู่ เหตุการณ์ (อนันต์) อุบัติเหตุ

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

การ์ตูน	อ่านว่า	กา–ตูน
ข่าวสาร	อ่านว่า	ข่าว–สาน
ตำบล	อ่านว่า	ตำ–บน
โทรทัศน์	อ่านว่า	โท–ระ–ทัด
บุรุษไปรษณีย์	อ่านว่า	บุ–หรุด–ไปร–สะ–นี
ประเทศ	อ่านว่า	ประ–เทด
พระอภัยมณี	อ่านว่า	พระ–อะ–ไพ–มะ–นี
พาหนะ	อ่านว่า	พา–หะ–นะ
ม้ามังกร	อ่านว่า	ม้า–มัง–กอน
รางวัล	อ่านว่า	ราง–วัน
วิทยุ	อ่านว่า	วิด–ทะ–ยุ
สรุป	อ่านว่า	สะ–หรุบ
สามารถ	อ่านว่า	สา–มาด
สุดสาคร	อ่านว่า	สุด–สา–คอน
เหตุการณ์	อ่านว่า	เหด–กาน
อนันต์	อ่านว่า	อะ–นัน
อุบัติเหตุ	อ่านว่า	อุ–บัด–ติ–เหด หรือ อุ–บัด–เหด

อ่านคำที่มีสระ -ำ

คำกลอน ดำรง ตำบล ตำรวจ บ้านกร่ำ สำราญ อำเภอ

อ่านคำที่มีตัวสะกดมาตราแม่กด

ตร รถ ติ ตุ เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

มิตร	เนตร	ตักบาตร	ไม้เมตร	บัตร
สามารถ	ธงชาติ	ญาติพี่น้อง	อุบัติเหตุ	เหตุการณ์

เราเป็นมิตรกัน
เราตักบาตรพระสงฆ์ตอนเช้า
พ่อค้าใช้ไม้เมตรวัดผ้า ๕ เมตร
เนตรหมายถึงตา
ผู้ใหญ่ทุกคนต้องมีบัตรประชาชน
เขาสามารถทำอะไร ๆ ได้หลายอย่าง
เราเคารพธงชาติทุกเช้า
มีอุบัติเหตุรถชนกัน
ลุงปลื้มและป้าทองเป็นญาติผู้ใหญ่ของดำรง

ความรู้ทางภาษา

ประโยคปฏิเสธ (อ่านว่า ประ-โหยก-ปะ-ติ-เสด)

อ่านข้อความต่อไปนี้

ประโยคบอกเล่า	ประโยคปฏิเสธ
ฉันมาหาเพื่อน	ฉัน **ไม่ได้**มาหาเพื่อน
ฉันเคยไปจังหวัดเชียงใหม่	ฉัน **ไม่**เคยไปจังหวัดเชียงใหม่
เพื่อนมีหนังสือ	เพื่อน **ไม่**มีหนังสือ
เขาเป็นเพื่อนฉัน	เขา **ไม่ใช่**เพื่อนฉัน

ประโยคปฏิเสธเป็นประโยคที่มีใจความไม่ยอมรับ จะมีคำว่า ไม่ ไม่ได้ ไม่ใช่ เป็นการกล่าวปฏิเสธ

การเขียนจดหมายส่วนตัว

การเขียนจดหมายส่วนตัวเป็นการเขียนจดหมายติดต่อกับเพื่อน ญาติ หรือผู้ใหญ่ที่เราเคารพ เช่น ลุง ป้า พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ครู อาจารย์ จดหมายส่วนตัวเป็นจดหมายส่งข่าวหรือสอบถามทุกข์สุข แสดงความรักและความระลึกถึงหรือเล่าเรื่องเหตุการณ์ให้ฟัง

การเขียนจดหมายส่วนตัวต้องใช้ภาษาที่สุภาพ แสดงการยกย่อง ผู้เขียนจดหมายต้องใช้กระดาษและซองจดหมายที่มีสีสุภาพ เขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของจดหมาย เขียนด้วยลายมือสวยงาม สะอาด ไม่มีรอยขีดฆ่าขูดลบ เขียนหน้าซองให้ถูกต้อง และปิดดวงตราไปรษณียากรให้ครบตามราคาที่กำหนด

รูปแบบของจดหมาย

(สถานที่)..

....

(วันเดือนปี)..

(คำขึ้นต้น)..

(ข้อความของจดหมาย)..

....

....

....

(คำลงท้าย)..

(ชื่อผู้เขียน)..

การเขียนสถานที่ เขียนสถานที่ของผู้เขียนจดหมาย บอกบ้านเลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด และรหัสไปรษณีย์

การเขียน วัน เดือน ปี เขียนวัน เดือน ปี ที่เขียนจดหมาย

การเขียนคำขึ้นต้น คำลงท้าย และสรรพนาม

เขียนถึงเพื่อน คำขึ้นต้น ใช้ว่า (ชื่อเพื่อน) เพื่อนรักหรือที่รัก

คำลงท้าย ใช้ว่า รักและคิดถึง

สรรพนามใช้แทนเพื่อน ใช้ว่า เธอ เพื่อน คุณ

สรรพนามใช้แทนตัวผู้เขียนจดหมาย ใช้ว่า ผม ฉัน ดิฉัน

การเขียนหน้าซองจดหมาย

การเขียนหน้าซองจดหมายเป็นการเขียนชื่อและที่อยู่ของผู้รับจดหมาย เพื่อให้บุรุษไปรษณีย์นำจดหมายไปส่งได้ถูกต้อง และควรเขียนที่อยู่ของผู้ส่งจดหมายด้วย บุรุษไปรษณีย์อาจส่งจดหมายไม่ได้เนื่องจากผู้รับจดหมายย้ายที่อยู่ จะได้นำจดหมายส่งคืนผู้ส่งจดหมายได้ ผู้ส่งจดหมายจะต้องปิดดวงตราไปรษณียากรตามราคาที่กำหนด

รูปแบบการเขียนหน้าซองจดหมาย

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก

อนันต์ ขยันเรียน

๔๗/๒๑ หมู่ ๑ ตำบลชากพง

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

๒๑๑๙๐

ที่ผนึก
ตราไปรษณียากร

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

คุณดำรง รักเรียน

๔๗/๑๐ หมู่ ๑ หมู่บ้านมิตรประชา

ถนนหน้าเมือง ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

๖๕๐๐๐

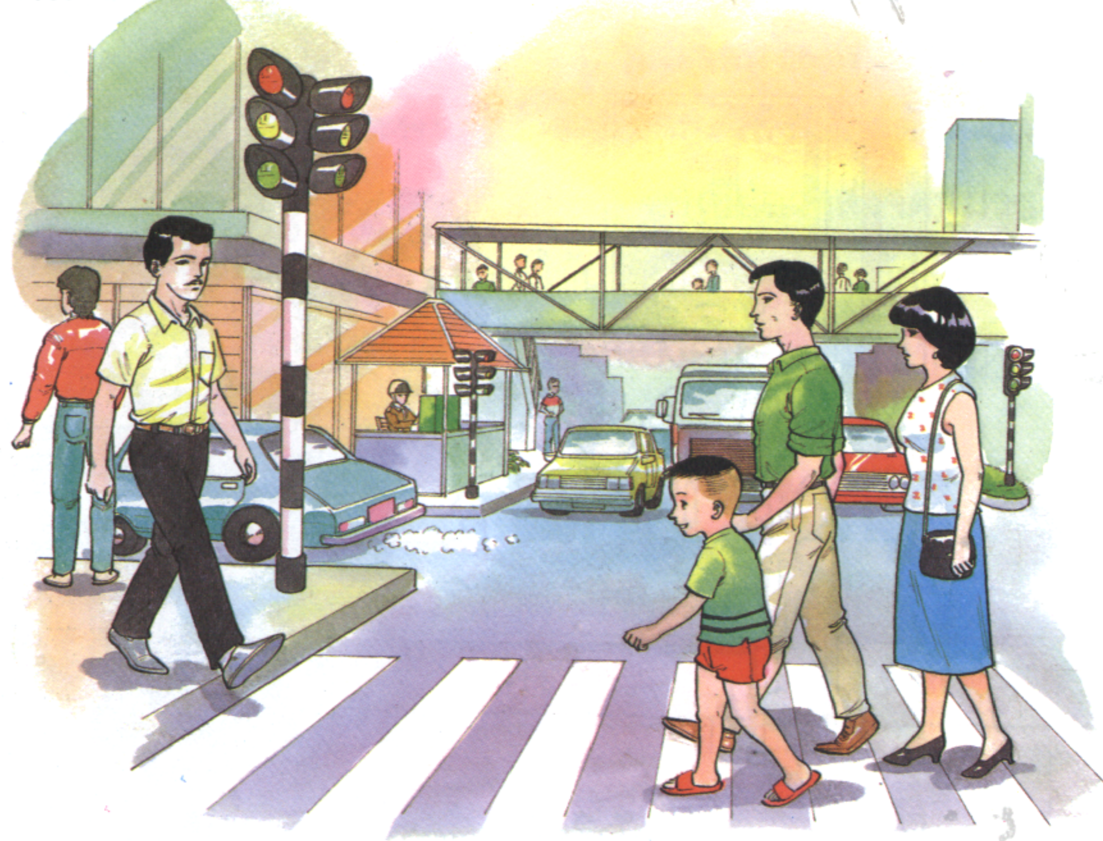
อ่านบทร้อยกรอง

หนังสือคือเพื่อน

ทุกวันสีนุ่นสดใส ตั้งใจใฝ่งานอ่านเขียน
สนุกยิ่งนักรักเรียน ความรู้แปลกเปลี่ยนเวียนมา
ครูถามสิ่งใดไม่ขัด ตอบได้แน่ชัดนักหนา
รอบรู้เรื่องราวนานา เพื่อนต่างปรึกษาหารือ
สีนุ่นแนะนำคำตอบ เพราะฉันนั้นชอบหนังสือ
เรื่องราวมากมายในมือ เมื่อถือเปิดอ่านสราญใจ
หนังสือเป็นเพื่อนคู่คิด หนังสือเป็นมิตรชิดใกล้
หนังสือเปิดโลกกว้างไกล หนังสือช่วยให้เพลิดเพลิน
สีนุ่นบอกใครอยากรู้ อ่านดูอย่าขัดอย่าเขิน
หนังสือมีค่าเหลือเกิน ก่อนเชื่อขอเชิญอ่านเอง

อ่านเสริมบทเรียน

อุบัติเหตุบนท้องถนน

ปีหนึ่ง ๆ มีรถยนต์ชนกันบ่อยมาก ทำให้ผู้คนเสียชีวิตและทรัพย์สินเสียหายจำนวนมาก การเกิดอุบัติเหตุทำให้คนขับรถหรือผู้อื่นเสียชีวิตหรือพิการ ลูกเมียญาติพี่น้องก็ได้รับความเดือดร้อน

อุบัติเหตุบนท้องถนนเกิดขึ้นเนื่องจากคนขับรถดื่มน้ำเมา บางคนขับรถเร็วเกินไป ไม่ระมัดระวัง ไม่นึกถึงผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่น บางคนขับรถแซงผู้อื่น บางคนไม่รักษากฎจราจร ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

เด็ก ๆ ทั้งหลาย เวลาเดินบนท้องถนนต้องระมัดระวัง ต้องข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือใช้สะพานลอย ไม่เล่นบนท้องถนน เวลาขึ้นรถไม่ห้อยโหนออกนอกตัวรถ อุบัติเหตุก็จะลดลงได้

บทที่ ๖

สวนส้มของลุงบุญ

จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง
ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอม้า ให้น้องข้าขี่
ขอเก้าอี้ ให้น้องข้านั่ง
ขอเตียงตั้ง ให้น้องข้านอน
ขอละคร ให้น้องข้าดู
ขอยายชู เลี้ยงน้องข้าเถิด
ขอยายเกิด เลี้ยงตัวข้าเอง

เอื้อยกับอ้อยผลัดกันต่อบทร้องของเด็กอย่างสนุกสนาน ดวงจันทร์กลมโตบนท้องฟ้าส่องแสงนวลเข้ามาทางหน้าต่าง พ่อกับแม่นั่งดูลูกสาวทั้งสองคนต่อบทร้องอย่างมีความสุข

พ่อถามเอื้อยว่า "ขอมากอย่างนี้ ดวงจันทร์จะให้หมดหรือลูก เมื่อไรลูกจะได้ล่ะ"

เอื้อยหัวเราะแล้วหันมาตอบพ่อว่า

"พ่อคะ ดวงจันทร์สวยอย่างนี้ ถ้าดวงจันทร์เป็นคนคงจะใจดี ขออะไรดวงจันทร์ก็คงให้ จริงไหมคะพ่อ"

"พ่อว่า ถ้าเราอยากได้อะไร เราควรพยายามทำสิ่งนั้นเอง เราไม่ควรขอคนอื่น ถ้าเราลงมือทำด้วยความขยันหมั่นเพียร และช่วยตนเองให้มากที่สุด เราก็จะได้สิ่งที่เราต้องการเสมอ คนขยันหมั่นทำมาหากินจะไม่มีวันอดตาย จงจำไว้ว่า เหนื่อยก่อนสบายทีหลังนะลูก" พ่อสอนเอื้อยและอ้อย

เอื้อยและอ้อยยิ้มรับคำสอนของพ่อ เอื้อยคิดว่า

"จริงอย่างที่พ่อบอก ถ้าเราไม่ทำงาน เราก็จะไม่ได้สิ่งที่เราต้องการ เราต้องขยันหมั่นเพียรตามที่พ่อว่าจึงจะถูก"

ลมเย็นต้นฤดูหนาวพัดต้องยอดไผ่ข้างบ้าน เสียงใบไผ่เสียดสีกันและยอดไผ่ลู่ไปตามแรงลม น้ำค้างยามดึกตกกระทบหลังคาบ้านดังเปาะแปะ แม่เห็นว่าดึกแล้วจึงเตือนลูกทั้งสองคนว่า

"ดึกแล้วละลูก เข้านอนกันเถอะ พรุ่งนี้เราต้องเดินทางไปบ้านลุงบุญกันแต่เช้า"

เช้าวันรุ่งขึ้น พ่อและแม่พาเอื้อยกับอ้อยเดินทางไปบ้านลุงบุญซึ่งอยู่ต่างอำเภอ ลุงบุญเป็นพี่ชายของพ่อ พ่อบอกเอื้อยกับอ้อยว่า

ลุงบุญเขียนจดหมายบอกพ่อให้ไปเยี่ยมเยียนกันบ้าง เพราะลุงบุญไม่ได้พบพ่อนานแล้ว ลุงบุญเป็นเจ้าของสวนส้มพันธุ์ดี รสหวานเป็นที่รู้จักกันทั่วทั้งจังหวัด ลุงบุญเป็นคนใจดี ท่าทางคล่องแคล่วสุขภาพแข็งแรง เมื่อพ่อพาเอื้อยกับอ้อยไปถึงสวนส้มของลุงบุญ ลุงบุญดีใจมาก ลุงบุญพาพ่อ แม่ เอื้อย และอ้อยชมสวนส้มที่กว้างใหญ่ ลุงบุญเล่าประวัติความเป็นมาของสวนส้มให้หลาน ๆ ฟังว่า

"ลุงสร้างฐานะจากการทำนาเพียงไม่กี่ไร่ แรก ๆ ลุงทำนาเพียงพอเลี้ยงตัวได้ ต่อมาฝนแล้งติดต่อกันหลายปี ทำนาไม่ได้ผล ชาวบ้านหลายครอบครัวขายที่นาย้ายไปอยู่ที่อื่น แต่ลุงกัดฟันสู้ทำนาต่อไป"

ลุงบุญทักทายคนงานที่กำลังเก็บส้มสีเหลืองทองลงกระบุงอย่างขะมักเขม้น แล้วจึงหันมาเล่าความเป็นมาของสวนให้หลาน ๆ ฟังต่อขณะที่พากันเดินชมสวนต่อไป

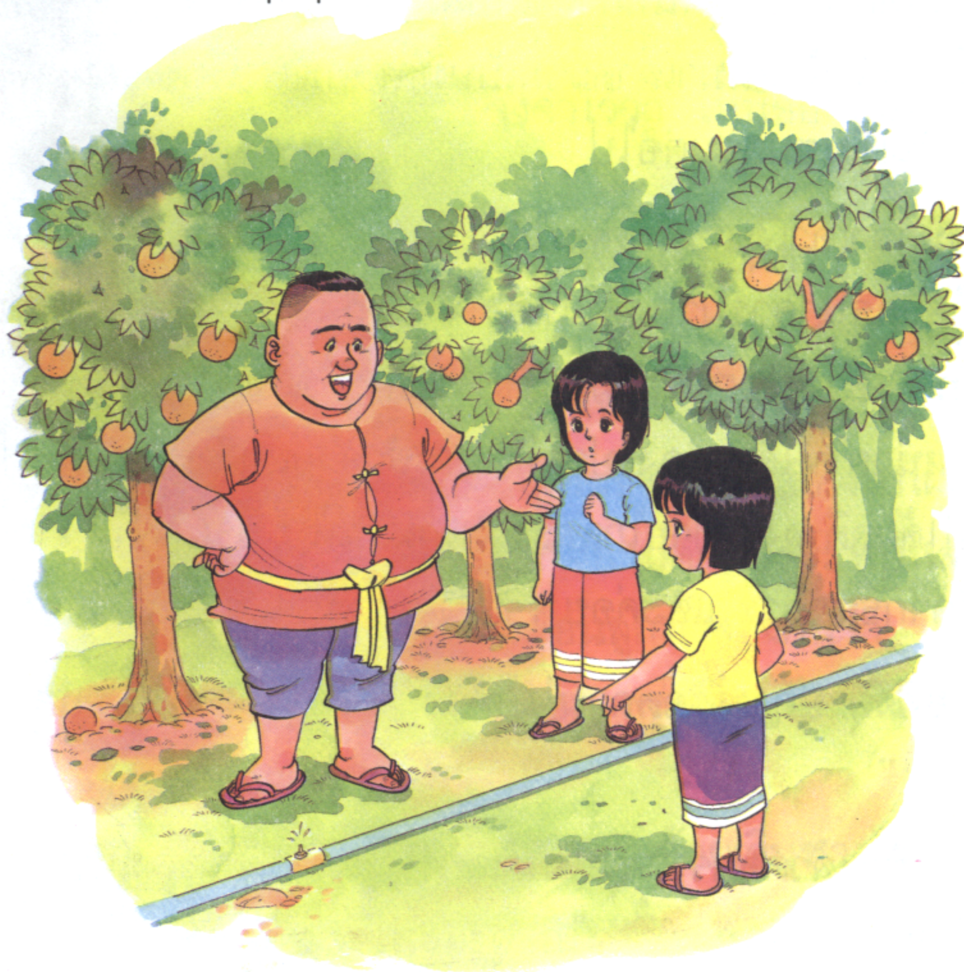
"ต่อมาลุงเอาเงินที่เก็บออมไว้ได้บ้างจากการขายข้าว รวมกับเงินที่ไปกู้จากธนาคารมาลงทุนเลี้ยงไก่ ตอนแรกก็เลี้ยงไก่จำนวนไม่มากนัก แล้วค่อย ๆ เลี้ยงมากขึ้น ลุงพยายามหาวิธีเลี้ยงไก่และวิธีการจำหน่ายให้ได้ผล ลุงไปขอคำแนะนำจากเกษตรอำเภอ ทำให้ลุงเลี้ยงไก่ได้ผลดี ลุงจึงขายไก่และรวบรวมเงินไปใช้ธนาคาร จนหมดหนี้ที่ไปกู้จากธนาคาร และค่อย ๆ ซื้อที่ดินเพิ่มขึ้น"

เอื้อยฟังลุงบุญแล้วอดถามไม่ได้ว่า "คุณลุงคะ หนูไม่เห็นมีไก่สักตัวเลยค่ะ"

ลุงบุญยิ้มแล้วตอบว่า "ลุงไม่ได้เลี้ยงไก่แล้ว เพราะลุงเห็นว่าถ้าลุงทำสวนส้มพันธุ์ดีแทนการเลี้ยงไก่ ลุงจะมีรายได้ดีกว่า"

ลุงบุญเล่าต่อไปว่า ลุงบุญไปหาเกษตรอำเภอเพื่อถามว่าจะปลูกหรือเลี้ยงอะไรจึงจะราคาไม่ตก เกษตรอำเภอชี้ให้ลุงดูประกาศแผ่นหนึ่งที่ข้างฝา เกษตรอำเภอแนะนำให้ลุงบุญปลูกส้มเพราะปลูกง่าย โรคน้อย ราคาดี ส่งนอกได้ด้วย รัฐบาลจึงส่งเสริมและเชิญชวนให้ปลูกกันมาก ๆ ลุงบุญอ่านประกาศก็เห็นจริงจึงขอคำแนะนำโดยละเอียด แล้วกลับมาปลูกส้มได้ผลดีอย่างที่เห็น

เอื้อยเดินตามลุงบุญดูสวนส้มอย่างเพลิดเพลิน เอื้อยมองส้มสีสวยบนกิ่งที่มีลูกดกจนกิ่งลู่ เมื่อเอื้อยเดินผ่านท่อน้ำสีฟ้าขนาดเล็กที่วางทอดยาวไปตามแนวร่องสวน เอื้อยแปลกใจที่มีน้ำรั่วซึมจากท่อตลอดแนว เอื้อยจึงถามลุงบุญว่า

"คุณลุงคะ ทำไมท่อน้ำมีรูเป็นแถวอย่างนี้ล่ะคะ"

"หลานช่างสังเกตดีมาก หลานสังเกตดูให้ดีซิว่ารูเหล่านี้ห่างเท่า ๆ กันไหม" ลุงบุญย้อนถาม

"คิดว่าเท่า ๆ กันเลยค่ะ เขาคงตั้งใจเจาะเอาไว้ใช่ไหมคะ" เอื้อยตอบแล้วถามต่อ

"ใช่แล้วหลาน ท่อเหล่านี้เขาเจาะรูไว้ให้น้ำไหลหยดเป็นระยะ ๆ หลานคิดว่าเขาทำไว้ทำไมล่ะ" ลุงบุญถามบ้าง

"หลานเห็นดินใต้ต้นส้มชุ่มชื้นไปหมดเลยค่ะ เขาใช้วิธีนี้แทนการรดน้ำกระมังคะ" เอื้อยพูดตามที่ได้สังเกตเห็น

"ถูกแล้วหลาน ท่อน้ำที่วางไว้นี้ใช้ให้น้ำแก่ต้นส้ม เป็นวิธีให้น้ำแบบประหยัดน้ำ ประหยัดเวลา และประหยัดแรงงาน ดินจะชุ่มชื้นอยู่เสมอ สวนส้มของลุงไม่ต้องใช้คนงานรดน้ำ ไม่ต้องรอคอยให้ฝนตก ลุงจะสูบน้ำจากบ่อส่งไปตามท่อเพื่อให้น้ำแก่ต้นส้มด้วยวิธีน้ำหยด" ลุงบุญสรุปและอธิบายต่อไปว่า

"ลุงใช้ส้มพันธุ์ดี บำรุงรักษาดี ส้มของลุงจึงมีผลดกและรสดี ทำให้ขายได้ราคาสูง รายได้จากการทำสวนส้มจึงดีกว่าการเลี้ยงไก่" ลุงบุญพูดพร้อมกับเด็ดส้มผลโตสีเหลืองทองมาปอกให้หลานทั้งสองคนลองชิมดู เอื้อยและอ้อยติดใจส้มสีเหลืองทองของลุงบุญมากเพราะส้มมีรสหวานอร่อย

เย็นวันนั้นเด็ก ๆ ไม่อยากกลับบ้าน เพราะชอบใจสวนส้มของลุงบุญ ลุงบุญฝากส้มชะลอมใหญ่ให้หลาน ๆ นำกลับไปรับประทานที่บ้าน ระหว่างทางที่นั่งรถโดยสารกลับบ้าน พ่อสอนลูก ๆ ว่า

"เอื้อยกับอ้อยเห็นไหมลูก คุณลุงรู้จักทำงานหาเลี้ยงชีพ ขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก รู้จักแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนี้ทำให้คุณลุงสร้างฐานะได้มั่นคง และเป็นผู้มีชื่อเสียงรู้จักกันทั่วทั้งจังหวัดว่า ส้มดีต้องส้มสวนของลุงบุญ"

เอื้อยยิ้มกับพ่อและหันไปยิ้มกับอ้อยก่อนจะพูดว่า

"ทีนี้พี่ไม่ขออะไรต่อดวงจันทร์แล้วละอ้อย พี่อยากได้สิ่งใด พี่ต้องหาต้องทำด้วยตนเอง พี่จึงจะได้สิ่งนั้น ต่อไปนี้เราต้องขยันอย่างคุณลุงนะ จริงไหมอ้อย"

อ้อยพยักหน้าเพราะเห็นจริงตามที่พี่สาวบอก หลังจากนั้นเธอก็นั่งหลับและโคลงตัวไปตามแรงสั่นคลอนของรถ

คำใหม่ในบทเรียน

กระมัง กู้ เกษตร ขะมักเขม้น คนงาน คล่องแคล่ว คลอน โคลง จันทร์ จำหน่าย เจาะ ช้าง ชิม ชื่อเสียง ซี ฐานะ เด็ด ต้นส้ม ต้องการ ติดใจ เตียง ท่อ ท่อน้ำ ทองแดง ท่าทาง ที่ดิน ที่นา ธนาคาร นวล น้ำค้าง แนะนำ บทร้อง บ่อ บำรุง แบบ ใบไผ่ ประวัติ ปอก เปาะแปะ แปลกใจ ผลัด ผูก แผ่นไผ่ ฝา เพลิดเพลิน เพียร มั่นคง เมื่อไร ย่อท้อ ย้อน (ยายเกิด) (ยายชู) เยี่ยมเยียน รถโดยสาร รวบรวม ร่อง รัฐบาล รั้ว ราคา แรงงาน ลงทุน ละคร ละเอียด (ลุงบุญ) ลู่ ส่งเสริม ส้ม สร้าง สีเหลืองทอง สู้ สูบ เสียดสี หนี้ หยด หลังคา แหวน อด ออม (อ้อย) (เอื้อย)

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

เกษตรอำเภอ	อ่านว่า	กะ–เสด–อำ–เพอ
ขยันหมั่นเพียร	อ่านว่า	ขะ–หยัน–หมั่น–เพียน
ขะมักเขม้น	อ่านว่า	ขะ–มัก–ขะ–เม่น
ธนาคาร	อ่านว่า	ทะ–นา–คาน
นวล	อ่านว่า	นวน
พันธุ์	อ่านว่า	พัน
รถโดยสาร	อ่านว่า	รด–โดย–สาน
สังเกต	อ่านว่า	สัง–เกด

อ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่กด

คำที่มี ด ตร ติ ช ซ ท ศ ษ ส เป็นตัวสะกดในมาตรา แม่กด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

ผักกาด	ประกาศ	อากาศ	บรรยากาศ	โอกาส
กระดาษ	มรรยาท	เงินบาท	เกษตร	บุตร
ราชการ	ราชสีห์	ก๊าซ	ปฏิบัติ	สมบัติ

ความรู้ทางภาษา

ประโยคคำถาม

อ่านประโยคต่อไปนี้

พ่อพาเอื้อยกับอ้อยไปหา**ใคร**
ใครมาเยี่ยมลุงบุญ
คุณชื่อ**อะไร**
อะไรอยู่บนต้นไม้
คุณมาที่นี่**ทำไม**
ทำไมคุณไม่ไปกับคุณพ่อ
สวนส้มของลุงบุญอยู่**ที่ไหน**
เมื่อไรคุณพ่อจะมา
คุณพ่อจะมา**เมื่อไร**
ลุงบุญมีวิธีปลูกส้ม**อย่างไร**

ประโยคที่มีเนื้อความถาม ต้องการคำตอบ จะมีคำที่แสดงคำถามว่า **ใคร อะไร ทำไม อย่างไร** อยู่หน้าประโยคหรือท้ายประโยคก็ได้ ส่วนคำว่า **ที่ไหน** จะอยู่ท้ายประโยค

ประโยคปฏิเสธ (ปฏิเสธ อ่านว่า ปะ-ติ-เสด)

อ่านประโยคต่อไปนี้

คุณพ่อ**ไม่ได้**มาที่นี่
ลุงบุญ**ไม่ได้**อยู่ในสวน
ฉันจะ**ไม่**มาที่นี่อีกแล้ว

ฉัน **ไม่**ทำความชั่ว
พัฒน์ **ไม่ใช่**คนพาล

ประโยคที่มีเนื้อความไม่รับหรือไม่ยอมรับ จะมีคำที่แสดงปฏิเสธว่า **ไม่ ไม่ได้ ไม่ใช่** อยู่ด้วย

การอ่านประกาศ

ประกาศเป็นข้อความแจ้งเรื่องให้ผู้อ่านทราบเรื่องราว เพื่อให้ปฏิบัติตามประกาศ อาจเป็นประกาศของทางราชการแจ้งให้ประชาชนปฏิบัติตาม หรืออาจเป็นประกาศของวัด โรงเรียน ห้างร้าน แจ้งให้คนทั่วไปทราบ

ประกาศ

เรื่อง ชมเชยนักเรียน

ด้วยทางโรงเรียนจัดให้นักเรียนปลูกต้นไม้เพื่อให้บริเวณโรงเรียนร่มรื่นและสวยงาม สวนไม้ดอกแห่งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ช่วยกันปลูกต้นไม้และดูแลรักษา

ขอชมเชยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่ช่วยกันปลูกต้นไม้และดูแลรักษาสวนไม้ดอกแห่งนี้

จึงประกาศชมเชยมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕

นายสุข รักโรงเรียน
ครูใหญ่โรงเรียนวัดบางทราย

อ่านบทร้อยกรอง

บ้านเรา

บ้านเอยบ้านเรา
มีภูเขาแม่น้ำลำธารใส
มีแสงแดดสายลมมีร่มไม้
มีเรือกสวนนาไร่ได้ทำกิน
มีบ้านเรือนที่เราเป็นเจ้าของ
มีพี่น้องเป็นความหวังเราทั้งสิ้น
มีน้ำใจไมตรีที่หลั่งริน
เป็นแผ่นดินที่มีคุณอบอุ่นใจ

เราจึงรักบ้านเราเท่าชีวิต
เราจะคิดมุ่งมั่นและฝันใฝ่
เราสร้างงานสร้างตัวไม่กลัวใคร
เราสร้างสุขที่สร้างได้ในบ้านเรา

อ่านเสริมบทเรียน

มรรยาทในรถโดยสาร

รถโดยสารเป็นรถที่ผู้โดยสารใช้ร่วมกัน ดังนั้นผู้โดยสารจึงต้องมีมรรยาทในการใช้รถโดยสาร กล่าวคือ เมื่อขึ้นรถแล้ว เราไม่ควรยืนอยู่ที่ริมประตูรถ เพราะอาจตกรถและได้รับอันตราย เราไม่ควรห้อยโหนรถ ไม่ควรยื่นหน้าหรือแขนออกนอกตัวรถ เพราะรถที่แล่นสวนทางมาอาจเฉี่ยวเอาได้

เมื่อเราขึ้นรถโดยสาร เราควรเดินเข้าไปในตัวรถ ไม่ยืนขวางทางคนอื่น หากมีที่ว่างก็เข้าไปนั่งให้เรียบร้อย ถ้าเราขึ้นรถโดยสารกับเพื่อน ๆ เราไม่ควรเล่นหยอกล้อกันบนรถหรือพูดคุยเสียงดัง

ผู้ชายควรเอื้อเฟื้อให้ที่นั่งแก่เด็ก ผู้หญิง คนแก่ และคนพิการ ผู้หญิงควรเอื้อเฟื้อให้ที่นั่งแก่เด็ก คนแก่ และคนพิการ เมื่อมีผู้ลุกให้เรานั่ง เราควรกล่าวคำขอบคุณเขาแล้วนั่งแทนที่ หากเราเป็นเด็กผู้เอื้อเฟื้อที่นั่งนั้นเป็นผู้ใหญ่ เราควรไหว้แสดงการขอบคุณ ถ้าหากมีผู้ให้ที่นั่งแก่เราขณะที่เรากำลังจะลงจากรถ เราควรกล่าวคำขอบคุณและบอกเขาว่าเรากำลังจะลงรถ

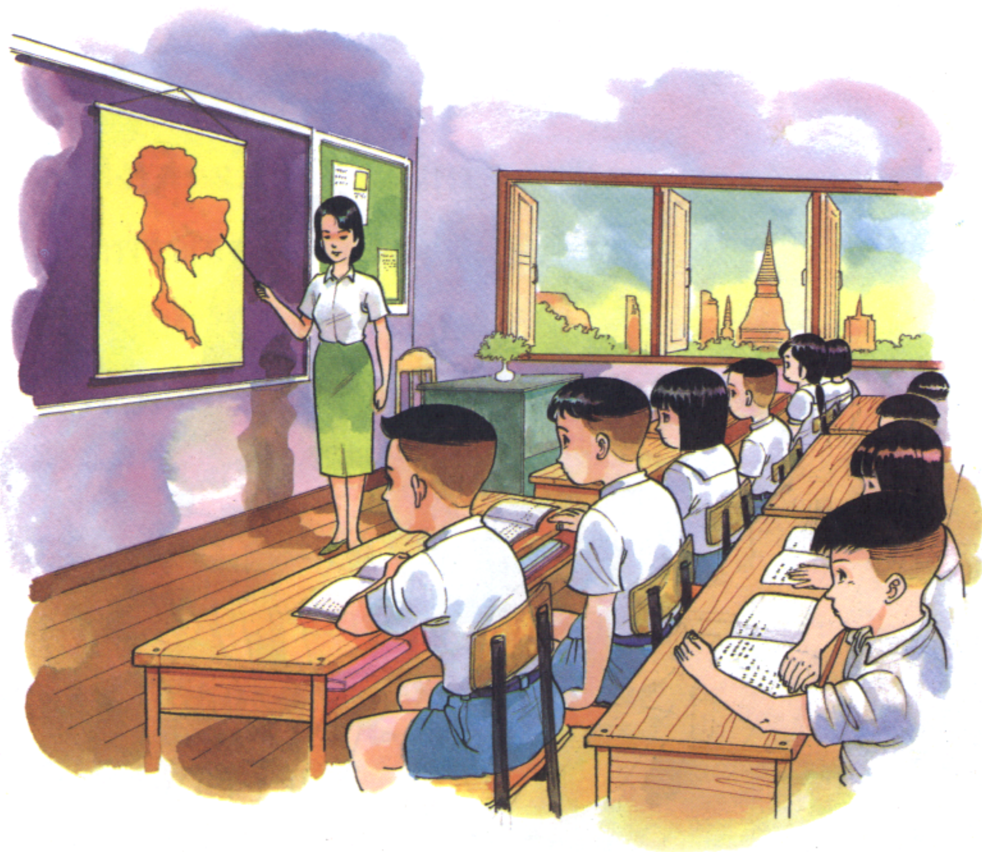
บทที่ ๗

เด็กกรุงเก่า

ครูอำไพเป็นครูประจำชั้นของเกื้อ เกื้อและเพื่อน ๆ รักครูอำไพมาก เพราะครูอำไพใจดี สอนสนุก เมื่อเปิดภาคเรียนใหม่ ๆ ครูอำไพนำแผนที่ประเทศไทยและแผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยามาให้นักเรียนดู และสอนให้นักเรียนรู้จักเครื่องหมายต่าง ๆ ในแผนที่ เช่น เครื่องหมายแทนเมืองหรือจังหวัด อำเภอ แม่น้ำ ภูเขา ทางหลวง ทางรถไฟ และหนองหรือบึงต่าง ๆ เป็นต้น ครูอำไพบอกนักเรียนว่า นักเรียนเกิดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ชื่อว่าเป็นชาวพระนครศรีอยุธยา จะต้องรู้จักจังหวัดซึ่งเป็นท้องถิ่นของตน และต้องช่วยกันพัฒนาจังหวัดของตนให้เจริญขึ้น

วันหนึ่งครูอำไพสอนเรื่องโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูอำไพเล่าให้นักเรียนฟังว่า

"จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองหลวงเก่าของไทย มีโบราณสถานมาก มองไปทางใดก็มีแต่ยอดพระเจดีย์และยอดพระปรางค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงเป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์ คนทั่วไปมักเรียกกันว่า กรุงเก่า ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และมีอุทยานประวัติศาสตร์สำหรับศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย"

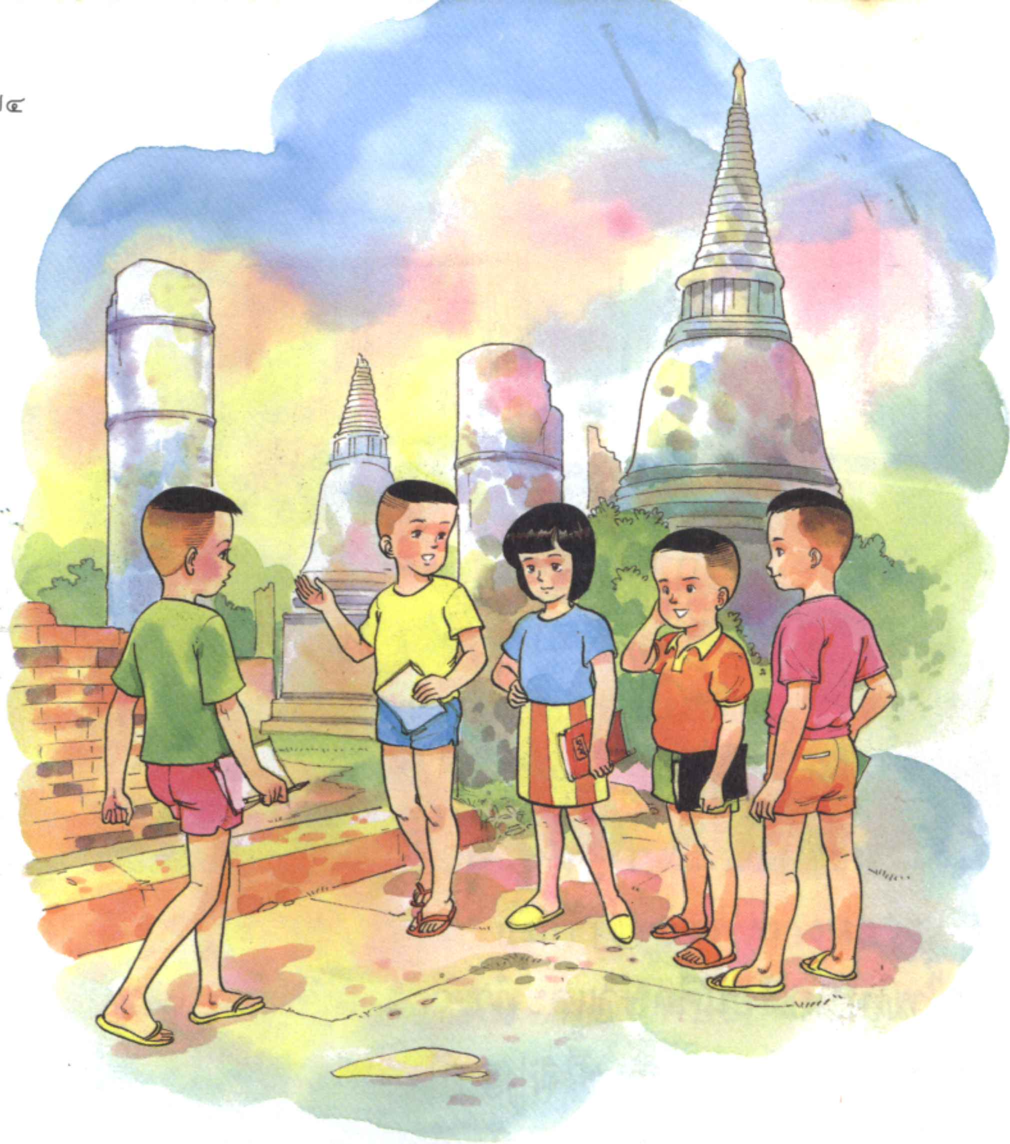
ครูอำไพให้นักเรียนศึกษาและทำรายงานเกี่ยวกับโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกื้อ ธานี วีระ ยาใจ และแก้วตา เลือกศึกษาเรื่องพระราชวังโบราณ นักเรียนทั้ง ๕ คน ได้ศึกษาเรื่องพระราชวังโบราณจากหนังสือในห้องสมุดในวันนั้น และช่วยกันวางแผนว่าจะไปศึกษาจากสถานที่จริงในวันรุ่งขึ้นด้วย

"คุณพ่อชอบพาฉันไปเที่ยวที่พระราชวังโบราณหลายครั้งแล้ว ฉันจะพาพวกเธอไปดูพระราชวังให้ทั่วได้นะ" ยาใจอาสาเพื่อน ๆ

"ธานีเธอวาดภาพเก่ง เธอวาดภาพพระราชวังโบราณและทำแผนที่พระราชวังประกอบรายงานด้วยนะ" แก้วตาบอกธานี

"ฉันมีภาพพระราชวังโบราณอยู่หลายภาพ ฉันจะนำมาใช้ประกอบรายงานได้" วีระพูด

เกื้อนัดเวลาและสถานที่ที่จะไปพบกันในวันรุ่งขึ้น

เช้าวันเสาร์ ท้องฟ้ามีเมฆมาก อากาศค่อนข้างครึ้มฟ้าครึ้มฝน อากาศจึงไม่ร้อน เกื้อและเพื่อน ๆ ขออนุญาตพ่อและแม่ไปพระราชวังโบราณเพื่อทำรายงาน ทุกคนมีดินสอและสมุดจดบันทึกไปด้วย ขณะที่เด็ก ๆ กำลังดูป้ายแผนที่ที่หน้าพระราชวังโบราณเพื่อทราบสถานที่ต่าง ๆ ในพระราชวังนั้น ทุกคนได้ยินเสียงร้องทักว่า “เด็ก ๆ จะไปไหนกันครับ” ทุกคนหันไปมองทางเสียงนั้น ก็เห็นชายคนหนึ่งแต่งกายสะอาดและเรียบร้อยก็จำได้ว่าชายผู้นี้คือลุงหวน ซึ่งเป็นคนเก่าแก่ มีความรู้เกี่ยวกับพระราชวังโบราณเป็นอย่างดี และครูอำไพเคยเชิญไปบรรยายเรื่องโบราณสถานที่โรงเรียน ทุกคนไหว้ลุงหวน

"ผมจำคุณลุงได้ครับ คุณลุงเคยไปบรรยายเรื่องโบราณสถานให้พวกผมฟังที่โรงเรียน" ธานีกล่าวเป็นเชิงแนะนำตนเอง

"ลุงจำพวกเธอได้ และยินดีจะพาพวกเธอเดินดูสถานที่ต่าง ๆ ในพระราชวังให้ทั่ว" ลุงหวนบอกเด็ก ๆ ทุกคนตื่นเต้นและดีใจที่ลุงหวนจะพาพวกเขาไปดูสถานที่ต่าง ๆ

ลุงหวนพาเด็ก ๆ ไปยังป้ายประกาศที่บอกประวัติความเป็นมาของพระราชวังโบราณ เด็ก ๆ อ่านป้ายประกาศแล้ว ลุงหวนอธิบายเสริมว่า "สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ หรือเรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง เป็นกษัตริย์องค์แรกของกรุงศรีอยุธยาและเป็นผู้สร้างกรุงศรีอยุธยาตลอดจนพระราชวังแห่งนี้ แต่แรกคงมีพระที่นั่งเพียง ๒–๓ องค์เท่านั้น พระมหากษัตริย์องค์ต่อ ๆ มา ได้สร้างพระที่นั่งเพิ่มขึ้นอีกหลายองค์"

"คุณลุงครับ พระที่นั่งใช้ทำอะไรครับ" เกื้อถามอย่างสงสัย

"พระที่นั่งก็คือที่อยู่ของพระมหากษัตริย์และใช้เป็นที่ทำพิธีต่าง ๆ ในพระราชวัง" ลุงหวนอธิบาย

ลุงหวนพาเด็ก ๆ เดินดูซากพระที่นั่งต่าง ๆ และบอกชื่อพระที่นั่งให้นักเรียนทราบ

"คุณลุงคะ โบราณสถานสำคัญอย่างไรคะ" แก้วตาถาม

"โบราณสถานเป็นสถานที่ที่บรรพบุรุษสร้างไว้ เช่น วัด โบสถ์ วิหาร พระเจดีย์ พระปรางค์ ปราสาทหิน พระราชวัง ซึ่งมีอายุกว่าหนึ่งร้อยปีและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่คนรุ่นหลังจะได้ศึกษา" ลุงหวนอธิบายให้เด็ก ๆ ฟังและยังอธิบายต่อไปว่า "พระราชวังแห่งนี้เป็นสถานที่ที่พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาประทับ จึงเป็น

ศูนย์กลางของการปกครอง วัฒนธรรม ศิลปกรรม เป็นศูนย์กลางของความเจริญของกรุงศรีอยุธยา แต่น่าเสียดายพระราชวังที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและศิลปกรรมต้องเสียหายย่อยยับเพราะข้าศึกได้เข้ามาทำลายวัดและปราสาทราชวังจนหมดสิ้น ทั้งนี้เพราะคนไทยแตกความสามัคคี”

ขณะนั้นมีเด็ก ๒-๓ คน กำลังปีนขึ้นไปบนซากพระที่นั่งองค์หนึ่ง เด็กคนหนึ่งพลัดตกลงมา ลุงหวนจึงเดินเข้าไปหาเด็กคนนั้น

“เป็นอย่างไรบ้าง” ลุงหวนถาม

“ไม่เป็นไรครับ” เด็กคนนั้นตอบพร้อมกับลุกขึ้นปัดฝุ่นที่กางเกง พอดีเกื้อและเพื่อน ๆ เดินมาถึง ลุงหวนจึงพูดกับเด็กคนนั้นเป็นเชิงตักเตือนว่า “พระราชวังโบราณเป็นโบราณสถาน ทุกคนไม่ควรปีนป่ายเล่นเพราะจะทำให้โบราณสถานเสียหายได้” ลุงหวนหันมาพูดกับเกื้อและเพื่อน ๆ ว่า “เราทุกคนจะต้องช่วยกันรักษาโบราณสถาน อิฐทุกก้อน กระเบื้องทุกแผ่นล้วนแต่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เราไม่ควรนำออกไปจากโบราณสถานและไม่ควรขีดเขียนบนโบราณสถาน ทุกคนควรถือว่าโบราณสถานเป็นสมบัติของชาติ ทุกคนต้องช่วยกันรักษาด้วย”

ขณะนั้นลมพัดแรง ท้องฟ้าเริ่มมืดครึ้ม ลุงหวนเห็นว่าอีกไม่ช้าฝนคงจะตก จึงบอกเด็ก ๆ ว่า “ฝนคงจะตกแน่ พวกเธอรีบกลับบ้านเถอะเดี๋ยวจะเปียกฝน ถ้าเธอต้องการรู้เรื่องพระราชวังโบราณ เธอมาหาลุงได้ ลุงยินดีจะอธิบายให้ฟัง”

“ขอบคุณครับ” เกื้อบอก

“เราจะกลับบ้านวีระทันไหมนี่” แก้วตาถาม เพราะลมพัดแรงขึ้น

"ทันซิ ถ้าเรารีบกลับเร็ว ๆ" วีระบอก

ทุกคนไหว้และกล่าวคำอำลาลุงหวน และรีบกลับบ้านของวีระซึ่งเป็นที่นัดหมายจะไปเขียนรายงาน เพราะบ้านของวีระอยู่ไม่ไกลจากพระราชวังโบราณมากนัก

ลมพัดแรงขึ้น ฟ้าแลบฟ้าร้องอย่างน่ากลัว เด็ก ๆ พากันตกใจกลัวเสียงฟ้าร้อง กิ่งไม้ใหญ่แกว่งไกวโยกไปมา

"เรารีบวิ่งกลับบ้านกันเถอะ" วีระบอกและออกวิ่งนำหน้าไป

"เราพักใต้ต้นไม้ก่อนเถอะน่า" แก้วตาขอร้อง

"ไม่ได้นะ" วีระร้องบอก "เดี๋ยวหนีฝนไม่ทัน" ทุกคนต่างวิ่งกันเต็มฝีเท้า ไม่ช้าก็มาถึงบ้านของวีระ ฝนเริ่มตกและตกหนักขึ้น

"อยู่ดี ๆ แดดก็หุบ ฝนก็ตก อากาศช่างเปลี่ยนแปลงเร็วเหลือเกิน" เกื้อพูด

คำใหม่ในบทเรียน

กระเบื้อง กรุง (กรุงศรีอยุธยา) กษัตริย์ เกื้อ (แก้วตา) แกว่ง ข้าง ข้าศึก ขีด ครึ้มฟ้าครึ้มฝน (ครูอำไพ) ค่อนข้าง คุณค่า เครื่องหมาย จด ชาว เชิญ ซาก เดี๋ยว ตลอดจน แตก ท่องเที่ยว ทั้งนี้ ทางหลวง ที่อยู่ (ธานี) นัด นัดหมาย บรรพบุรุษ บรรยาย โบราณ โบราณสถาน โบสถ์ ปกครอง ประทับ ประวัติศาสตร์ ปราสาท ปัจจุบัน ปัด ปีนป่าย เปลี่ยนแปลง แผนที่ ฝีเท้า ฝุ่น พระเจดีย์ พระที่นั่ง พระนครศรีอยุธยา พระปรางค์ พระราชวัง พลัด พัฒนา พิธี ฟ้าร้อง ฟ้าแลบ

ภาคเรียน เมืองหลวง ย่อยยับ (ยาใจ) โยก ราชวัง รุ่น ไร (ลุงหวน) วัฒนธรรม วางแผน วิหาร (วีระ) ศิลปกรรม ศูนย์กลาง สถานที่ (สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง) (สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑) สมบัติ สมุด สำคัญ เสริม หนอง หุบ องค์ อนุญาต อายุ อำลา อุทยาน

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

กรุงศรีอยุธยา	อ่านว่า	กรุง-สี-อะ-ยุด-ทะ-ยา
เจดีย์	อ่านว่า	เจ-ดี
บรรพบุรุษ	อ่านว่า	บัน-พะ-บุ-หรุด
โบราณสถาน	อ่านว่า	โบ-ราน-นะ-สะ-ถาน
ประกาศ	อ่านว่า	ประ-กาด
ประเทศ	อ่านว่า	ประ-เทด
ประวัติศาสตร์	อ่านว่า	ประ-หวัด-ติ-สาด
ปราสาทหิน	อ่านว่า	ปรา-สาด-หิน
ปัจจุบัน	อ่านว่า	ปัด-จุ-บัน
พระนครศรีอยุธยา	อ่านว่า	พระ-นะ-คอน สี-อะ-ยุด-ทะ-ยา
พระปรางค์	อ่านว่า	พระ-ปราง
พระราชวัง	อ่านว่า	พระ-ราด-ชะ-วัง
ภาคเรียน	อ่านว่า	พาก-เรียน

วัฒนธรรม	อ่านว่า	วัด–ทะ–นะ–ทำ
ศิลปกรรม	อ่านว่า	สิน–ละ–ปะ–กำ
สกปรก	อ่านว่า	สก–กะ–ปรก
สมเด็จพระรามาธิบดี	อ่านว่า	สม–เด็ด–พระ–รา–มา–ทิ–บอ–ดี
สมบัติ	อ่านว่า	สม–บัด
สามัคคี	อ่านว่า	สา–มัก–คี
สามารถ	อ่านว่า	สา–มาด
สารบัญ	อ่านว่า	สา–ระ–บัน
องค์	อ่านว่า	อง
อภิปราย	อ่านว่า	อะ–พิ–ปราย
อำนาจ	อ่านว่า	อำ–นาด
อุทยาน	อ่านว่า	อุด–ทะ–ยาน

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด

คำที่มี จ ช ต ติ ท ธ ศ ษ ส รถ เป็นตัวสะกด ในมาตราแม่กด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

ปัจจุบัน	สมเด็จพระรามาธิบดี	อำนาจ	พระราชวัง
พระมหากษัตริย์	ประวัติศาสตร์	สมบัติ	ปราสาทหิน
อุทยาน	กรุงศรีอยุธยา	ประกาศ	ประเทศ
โบสถ์	บรรพบุรุษ	สามารถ	

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กก

คำที่มี ค เป็นตัวสะกดในมาตรา แม่กก อ่านออกเสียงเหมือน ก สะกด

บุคคล สมัครสมาน สามัคคี

อ่านคำที่มีตัวการันต์

เจดีย์ โบสถ์ ประวัติศาสตร์ พระปรางค์ พระสงฆ์
องค์ กษัตริย์ วันจันทร์ วันศุกร์ วันเสาร์
พระราชนิพนธ์

อ่านเครื่องหมายในแผนที่

เมื่อนักเรียนดูแผนที่นักเรียนควรรู้จักเครื่องหมายต่าง ๆ ในแผนที่ จึงจะเข้าใจแผนที่

เครื่องหมายในแผนที่ที่ควรทราบมีดังนี้

เครื่องหมาย ◉ หมายถึง จังหวัด

เครื่องหมาย ○ หมายถึง อำเภอ

เครื่องหมาย (เส้นคดเคี้ยว) หมายถึง แม่น้ำ

เครื่องหมาย (เส้นทึบหนา) หมายถึง ถนนหรือทางหลวง

เครื่องหมาย (เส้นประสลับ) หมายถึง ทางรถไฟ

เครื่องหมาย (ภาพเครื่องหมาย) หมายถึง ภูเขา

เครื่องหมาย (ภาพเครื่องหมาย) หมายถึง หนองหรือบึง

ความรู้ทางภาษา

การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการเขียนผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อเสนอต่อครูหรือนักเรียนในชั้น ทำให้ผู้ค้นคว้ามีความรู้กว้างขวางขึ้น การเขียนรายงาน ผู้เขียนอาจเขียนคนเดียวหรือเขียนเป็นกลุ่มก็ได้ รายงานอาจเป็นรายงานสั้น ๆ หรือรายงานที่ยาวก็ได้ แล้วแต่จุดมุ่งหมายของการเขียนแต่ละครั้ง

การเขียนรายงานได้ดี ผู้เขียนต้องอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม แล้วนำเรื่องราวที่เลือกแล้วเรียบเรียงด้วยถ้อยคำของผู้เขียนเอง ไม่ควรลอกข้อความจากหนังสือ ถ้าจะลอกข้อความควรลอกข้อความสำคัญ ๆ โดยเขียนบอกไว้ด้วยว่าลอกจากหนังสือใด หน้าใด ผู้เขียนรายงานอาจเขียนแผนที่ หรือมีรูปภาพประกอบด้วยก็ได้

ส่วนต้นของรายงาน ควรเขียนบทนำว่า เรื่องที่ศึกษาค้นคว้าสำคัญอย่างไร เหตุใดนักเรียนจึงเขียนรายงานเรื่องนี้ ต่อไปจึงเป็นเนื้อหาของเรื่อง เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือหรือไปศึกษาจากสถานที่ต่าง ๆ แล้วนำมาเขียนด้วยถ้อยคำของนักเรียนเอง ตอนท้ายของรายงานเป็นบทสรุป นักเรียนอาจแสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะก็ได้

ส่วนต่าง ๆ ของรายงานมีดังนี้

๑. **หน้าปก** บอกวิชาที่เรียน เรื่องที่รายงาน ชื่อผู้เขียนรายงานเสนอต่อใคร บรรทัดสุดท้ายบอกวันที่ส่งรายงาน

ตัวอย่าง

รายงานวิชาภาษาไทย
เรื่อง
การอ่านแผนที่

เด็กชายวีระ เรียนเก่ง
ผู้เขียนรายงาน

เสนอต่อ
คุณครูอำไพ ใจดี
ส่งรายงานเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. สารบัญ คือลำดับหัวข้อของรายงาน ทำให้ผู้อ่านรู้ว่ารายงานฉบับนั้นมีเนื้อหาอะไรบ้าง

ตัวอย่าง

สารบัญ

๓. **เนื้อหาของรายงาน** คือข้อความที่นักเรียนศึกษาค้นคว้าและบันทึกไว้และนำมาเขียนด้วยถ้อยคำของนักเรียนเอง

๔. **บรรณานุกรม** คือรายชื่อหนังสือที่นักเรียนอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า วิธีการเขียนบรรณานุกรม ให้เขียน ชื่อผู้แต่งหนังสือ ชื่อหนังสือ เมืองที่พิมพ์หนังสือ ชื่อโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ตามลำดับ และต้องขีดเส้นใต้ชื่อหนังสือทุกเล่ม

ตัวอย่าง

พีระ เขียนเก่ง. การอ่านแผนที่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุดาการพิมพ์, ๒๕๓๒.

การเขียนย่อหน้า

เมื่อนักเรียนจะเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนต้องแบ่งเรื่องออกเป็นตอน ๆ แต่ละตอนมีหลายประโยค แต่ละประโยคมีเนื้อเรื่องต่อเนื่องกัน เมื่อนักเรียนเขียนจบประโยค นักเรียนต้องเว้นวรรคด้วย เมื่อเขียนเนื้อหาตอนนั้นจบแล้ว นักเรียนจะเขียนตอนต่อไปให้ขึ้นย่อหน้าใหม่ แต่ละย่อหน้ามีเนื้อหาต่อเนื่องกันไปจนจบเรื่องนั้น ๆ

อ่านบทร้อยกรอง

เพื่อความเป็นไทย

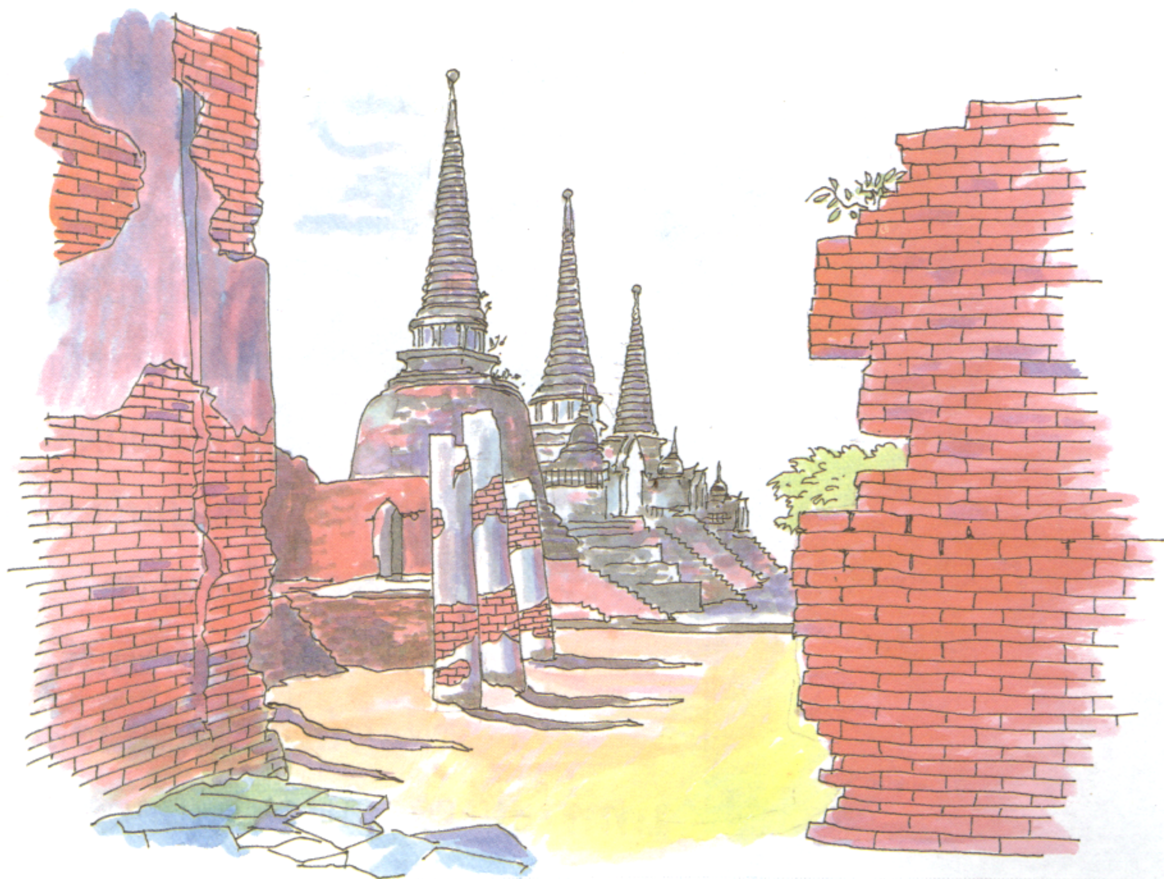
ครั้งหนึ่งทัพพม่ามาตี กรุงศรีอยุธยาแตกพ่าย
พม่าเผาเมืองวอดวาย ทำลายวัดวาอาราม
พระปรางค์ปราสาทหักพัง ราชวังเจดีย์ถูกหยาม
โบสถ์เคยสวยสดหมดงาม เหมือนความเป็นไทยไม่มี
คนไทยสูญเสียโศกเศร้า แต่เราไม่เคยถอยหนี
พวกเราคนไทยสมัยนี้ ควรที่แก้ไขฟื้นฟู
รักษาโบราณสถาน คู่บ้านควรเมืองมีอยู่
เพื่อร่วมชื่นชมเชิดชู คงคู่กับความเป็นไทย

อ่านเสริมบทเรียน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

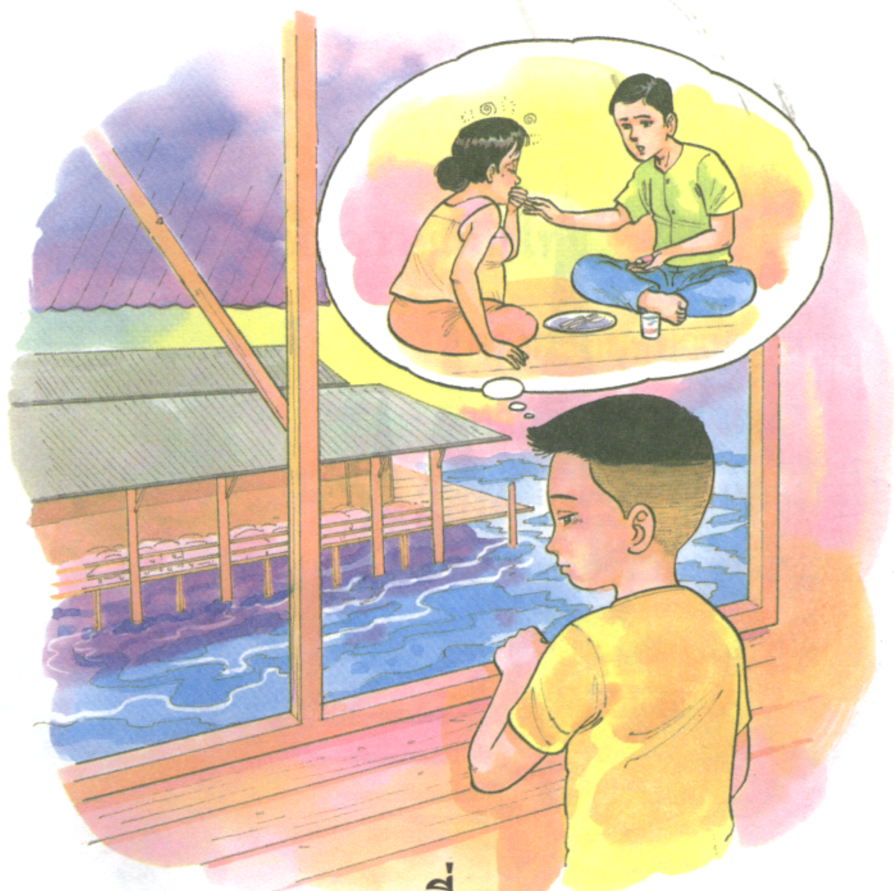
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรียกกันสั้น ๆ ว่า อยุธยา เป็นเมืองหลวงเก่าของประเทศไทยเป็นเวลาถึง ๔๑๗ ปี สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ชาวอยุธยาจึงทำนา ทำสวน จังหวัดนี้เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของ

ประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่มาก มีวัดมากมายทั้งที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาและเป็นวัดร้าง มีพระราชวังโบราณซึ่งเคยเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยา มีพระเจดีย์และพระปรางค์สำคัญ ๆ หลายองค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองแห่งความหลังที่เตือนใจว่าครั้งหนึ่งคนไทยเคยแตกความสามัคคี เมื่อมีข้าศึกมารุกรานจึงพ่ายแพ้ บ้านเมืองถูกทำลายย่อยยับ ดังที่รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ว่า

"ชาติใดไร้รักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม้ชาติย่อยยับอับจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร"

บทที่ ๘

รวมพลังร่วมพัฒนา

ดวงมองไปยังเล้าหมูที่สร้างยื่นลงไปในบึง หมูเป็นจำนวนร้อยปล่อยสิ่งปฏิกูลลงในน้ำ ทำให้เกิดการหมักหมมจนน้ำในบึงกลายเป็นสีเขียวคล้ำและส่งกลิ่นเน่าเหม็นไปทั่ว

ดวงสงสารแม่ เพราะแม่ท้องแก่ใกล้คลอดแล้ว แม่ต้องการอากาศบริสุทธิ์และสดชื่น เมื่อเช้านี้แม่เวียนศีรษะและเป็นลม พ่อและดวงต้องให้แม่ดมยาดมอยู่ตลอดเวลา

"ฉันเหม็นขี้หมูเหลือเกิน ฉันทนแทบไม่ไหวจริง ๆ นะพ่อ" แม่บอกพ่อด้วยเสียงละห้อย

"แม่ทนอีกสักนิดเถอะ เพราะนายทองคำบอกครูใหญ่ว่าจะย้ายเล้าหมูไปอยู่นอกเมืองเร็ว ๆ นี้แล้ว" พ่อบอกแม่อย่างนุ่มนวล และมองแม่ด้วยความรักและห่วงใย

เรื่องแมลงวันก็เป็นปัญหาไม่แพ้กลิ่นเหม็น เด็ก ๆ และผู้คนที่อาศัยอยู่ใกล้บึงแห่งนี้ถูกฝูงแมลงวันรบกวนทุกฤดูกาล แมลงวันตอมทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้ชาวบ้านในละแวกนั้นรำคาญยิ่งนัก ครูต้องสอนและตักเตือนให้นักเรียนระมัดระวังมิให้แมลงวันตอมอาหาร เพราะแมลงวันเป็นตัวนำโรคท้องร่วงและอหิวาตกโรคมาสู่คน

ดวงมองไปทางริมบึงฝั่งตรงข้ามเล้าหมู บ้านเรือนที่ตั้งเรียงรายอยู่ริมบึงหันหน้าออกสู่ถนนใหญ่ หลังบ้านที่ติดบึงมีกองขยะอยู่เกลื่อนกลาด บางบ้านเทขยะลงในบึง ถุงพลาสติกลอยฟ่องอยู่ในบึงมองดูสกปรกเหลือเกิน ดวงนึกในใจว่าเล้าหมูทำให้น้ำในบึงเน่าแล้วชาวบ้านที่อยู่ริมบึงก็ยังไม่ช่วยกันรักษาบึงให้สะอาด กลับเทขยะลงไปทำให้น้ำสกปรกมากขึ้นอีก

เช้าวันเสาร์ ดวงไม่ได้ไปโรงเรียน เธอเดินออกจากบ้านตามลำพังมานั่งเล่นอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ริมบึง

"ดวง เธอมานั่งทำอะไร" ดวงหันไปมองทางเสียงร้องทัก เธอเห็นสมยศลูกชายของนายทองคำเดินตรงเข้ามาหาเธอ สมยศเรียนหนังสืออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ห้องเดียวกับดวง

"ฉันมานั่งเล่นที่นี่เพื่อหนีกลิ่นขี้หมู แต่ก็หนีไม่พ้น" ดวงบอกสมยศ

"พ่อฉันกำลังจะย้ายเล้าหมูไปอยู่นอกเมือง เมื่อเช้านี้พ่อขายหมูรุ่นใหญ่หมดแล้ว" สมยศบอก

"พ่อเธอจะย้ายเล้าหมูจริง ๆ หรือ" ดวงถามด้วยสีหน้ากระตือรือร้น

"จริง ๆ ซิ" สมยศยืนยัน

ดวงดีใจที่แม่และคนในละแวกบ้านจะไม่ต้องทนทรมานเพราะดมกลิ่นเหม็นอีกต่อไป ผู้คนแถวนี้จะได้มีอากาศบริสุทธิ์หายใจ และแมลงวันจะได้ลดน้อยลงด้วย

"ฉันไปโรงเรียนเห็นพ่อเธอกับครูใหญ่ช่วยกันเขียนป้ายอะไรก็ไม่รู้ตั้งหลายแผ่น" สมยศบอก

"ครูใหญ่ให้พ่อไปช่วยเขียนป้ายเชิญชวนให้ชาวบ้านมาช่วยกันพัฒนาบึงในวันสิ่งแวดล้อมไทย" ดวงบอกสมยศ

บ่ายวันนั้น พ่อ ครูใหญ่ และภารโรงของโรงเรียนช่วยกันนำแผ่นป้ายประกาศเชิญชวนให้ชาวบ้านมาร่วมพัฒนาบึงไปติดตามที่ต่าง ๆ บางป้ายมีข้อความว่า "โปรดช่วยกันพัฒนาบึงของเราในวันที่ ๔ ธันวาคม นี้" บางป้ายก็มีข้อความว่า "จงร่วมใจกันพัฒนาแหล่งน้ำให้สะอาดในวันสิ่งแวดล้อมไทย"

ที่ตรงทางแยกไปตลาด มีแผ่นป้ายขนาดใหญ่เขียนเป็นบทสักวาเตือนใจให้ผู้คนรู้จักช่วยเหลือกัน มีใจความว่า

สักวาสามัคคี

สักวาพร้อมพรักสมัครสมาน ทั่วทุกบ้านเราร่วมใจไม่หลีกหนี
ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมร่วมฤดี ด้วยพลังสามัคคีงานสัมฤทธิ์
เราเอื้อเฟื้อช่วยเหลือด้วยน้ำใจ ได้พึ่งพาอาศัยเมื่อมีกิจ
"น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า" นี่น่าคิด ประสานมิตรประสานงานสราญเอย

เมื่อถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันสิ่งแวดล้อมไทย ชาวบ้านพากันมาที่โรงเรียนเพื่อช่วยกันทำความสะอาดบึง เทศบาลได้นำเรือขุดลอกบึงมาช่วย ค่ายทหารได้ส่งทหารมาช่วยชาวบ้านขุดลอกบึง นายทองคำเจ้าของเล้าหมูนำข้าวห่อ ขนม และเครื่องดื่มมาเลี้ยงผู้คนที่มาช่วยพัฒนาบึง และยังได้นำคนงานของตนมาช่วยพัฒนาบึงด้วย

ดวงได้ยินนายทองคำพูดกับพ่อว่า "ผมนำอาหารและเครื่องดื่มมาเลี้ยงผู้มาร่วมพัฒนาบึง ผมต้องการช่วยพัฒนาด้วย เพราะผมมีส่วนทำให้บึงสกปรก มีกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้าน จนทำให้ทุกคนต้องมาช่วยกันพัฒนาบึง เดี๋ยวนี้ผมย้ายเล้าหมูไปไว้นอกเมืองแล้ว ต่อไปผมจะช่วยชาวบ้านพัฒนาบึงสาธารณะแห่งนี้ให้สะอาดและสวยงามขึ้น"

วันนั้นผู้คนมากมายมาช่วยกันขุดลอกบึงซึ่งเป็นบึงสาธารณะ ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ช่วยกันทำงาน โดยแบ่งหน้าที่กันทำ บางคนช่วยขนเลนไปถมขอบบึงให้สูงขึ้น บางคนช่วยแยกขยะชิ้นใหญ่ ๆ

และพลาสติกกองไว้ต่างหากเพื่อนำไปทำลาย บางคนช่วยปลูกบัวไว้ในเลนเป็นหย่อม ๆ ครูใหญ่ดีใจมากที่ทุกคนพร้อมใจกันพัฒนาบึงด้วยความสมัครสมานสามัคคี

หลังจากพัฒนาบึงกันแล้ว รอบ ๆ บึงและในบึงก็ดูสะอาดงามตา กลิ่นเหม็นค่อย ๆ หายไป เมื่อถึงฤดูฝน ฝนตก น้ำก็เต็มบึงและค่อยใสสะอาดขึ้น กอบัวชูดอกสีชมพูบานอยู่เต็มบึง ฝูงปลาแหวกว่ายอยู่ระหว่างกอบัว บริเวณรอบ ๆ บึงมีสวนหย่อมปลูกดอกไม้และต้นไม้นานาพันธุ์ ชาวบ้านช่วยกันสร้างศาลาสำหรับนั่งพักผ่อน เดี๋ยวนี้ชาวบ้านที่อยู่ริมบึงไม่ทิ้งขยะลงบึงอีกแล้ว ต่างช่วยกันรักษาบึงให้สะอาด บัดนี้บึงสาธารณะที่เคยเน่าเหม็นก็กลับกลายเป็นบึงที่สะอาดและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สวยงามยิ่งนัก

คำใหม่ในบทเรียน

กระตือรือร้น กลับกลาย กิจ เกลื่อนกลาด ขี้ คลอด คล้ำ ค่าย เครื่องดื่ม ใจความ ชิ้น ดม ตอม ตัวนำ ต่างหาก เตือนใจ ถม ทรมาน ท้องแก่ ท้องร่วง เท เทศบาล นาย น้ำพึ่งเรือ-เสือพึ่งป่า นุ่มนวล บริสุทธิ์ บาน ปฏิกูล ประถม ประสาน พร้อมพรัก พลัง พลาสติก พึ่ง ฟอง ภารโรง ยาดม ยืนยัน รบกวน รำคาญ ฤดี ฤดูกาล ลด ลอก ละแวก ละห้อย ลำพัง เลน วันที่ วันสิงแวดล้อมไทย เวียน ศีรษะ สกปรก (สมยศ) สมัครสมาน สราญ สักวา สัมฤทธิ์ สาธารณะ สีหน้า หมักหมม หย่อนใจ หย่อม หลีก ห่วงใย เหม็น แหล่ง แหวก อหิวาตกโรค

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

เชิญชวน	อ่านว่า	เชิน-ชวน
ทรมาน	อ่านว่า	ทอ-ระ-มาน
เทศบาล	อ่านว่า	เทด-สะ-บาน
นุ่มนวล	อ่านว่า	นุ่ม-นวน
บริเวณ	อ่านว่า	บอ-ริ-เวน
บริสุทธิ์	อ่านว่า	บอ-ริ-สุด
ปฏิกูล	อ่านว่า	ปะ-ติ-กูน
พลาสติก	อ่านว่า	พล้าด-สะ-ติก
พัฒนา	อ่านว่า	พัด-ทะ-นา
ฤดี	อ่านว่า	รึ-ดี
ศีรษะ	อ่านว่า	สี-สะ
สกปรก	อ่านว่า	สก-กะ-ปรก
สงสาร	อ่านว่า	สง-สาน
สมยศ	อ่านว่า	สม-ยด
สมัครสมาน	อ่านว่า	สะ-หมัก-สะ-หมาน
สราญ	อ่านว่า	สะ-ราน
สักวา	อ่านว่า	สัก-กะ-วา
สัมฤทธิ์	อ่านว่า	สำ-ริด
สาธารณะ	อ่านว่า	สา-ทา-ระ-นะ
สามัคคี	อ่านว่า	สา-มัก-คี

อหิวาตกโรค อ่านว่า อะ-หิ-วา-ตะ-กะ-โรก

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน

คำที่มี ญ ณ ร ล เป็นตัวสะกดในมาตราแม่กน อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด

กล้าหาญ	เชี่ยวชาญ	ปัญหา	รำคาญ	สราญ
เจริญ	บริเวณ	ทหาร	ภารโรง	สงสาร
อาการ	อาจารย์	นุ่มนวล	ตระกูล	ฤดูกาล

ทหารต่อสู้กับข้าศึกอย่างกล้าหาญ
เด็กคนนั้นร้องไห้อย่างน่าสงสาร
ฝนตกตามฤดูกาล
บริเวณโรงเรียนมีต้นไม้ร่มรื่น

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด

คำที่มี จ ฒ ต ตร ท ศ ษ ส เป็นตัวสะกดในมาตราแม่กด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

กิจ เกียจคร้าน อุจจาระ พัฒนา อุตส่าห์ มิตร

บริสุทธิ์ ประกาศ อากาศ เทศบาล สมยศ มนุษย์
กระดาษ โทษ ปัสสาวะ พลาสติก โอกาส รสหวาน

คนเกียจคร้านจะไม่มีความเจริญ
ควันเสียจากรถยนต์ทำให้อากาศเป็นพิษ
ถุงพลาสติกทำลายได้ยากมาก

ความรู้ทางภาษา

ประโยคคำสั่ง

อ่านประโยคต่อไปนี้

จงเติมคำลงในช่องว่าง
เรา**ต้อง**ช่วยกันทำงาน
จงเดินต่อไป
อย่าเข้าไปนะ
ห้ามเดินลัดสนาม
รีบ ๆ ทำ**ซิ**
นักเรียน**อย่า**ทำห้องเรียนสกปรก

ประโยคคำสั่งเป็นประโยคที่มีเนื้อความบังคับหรือสั่งให้ทำ มักจะมีคำว่า **จง ต้อง อย่า ห้าม ซิ** อยู่หน้าประโยค ถ้าเป็นประโยคคำสั่งห้ามจะมีคำที่แสดงการห้ามอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค

ประโยคขอร้อง

อ่านประโยคต่อไปนี้

โปรดเดินเข้าไปข้างในด้วยครับ
ช่วยรดน้ำต้นไม้ด้วย
กรุณาเดินเบา ๆ ครับ
วานหยิบสมุดเล่มนั้นหน่อย
ขอให้เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม

ประโยคขอร้องหรือเชิญชวนให้ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นประโยคที่มีคำว่า **โปรด กรุณา ขอ ช่วย วาน** อยู่หน้าประโยค

อ่านบทร้อยกรอง

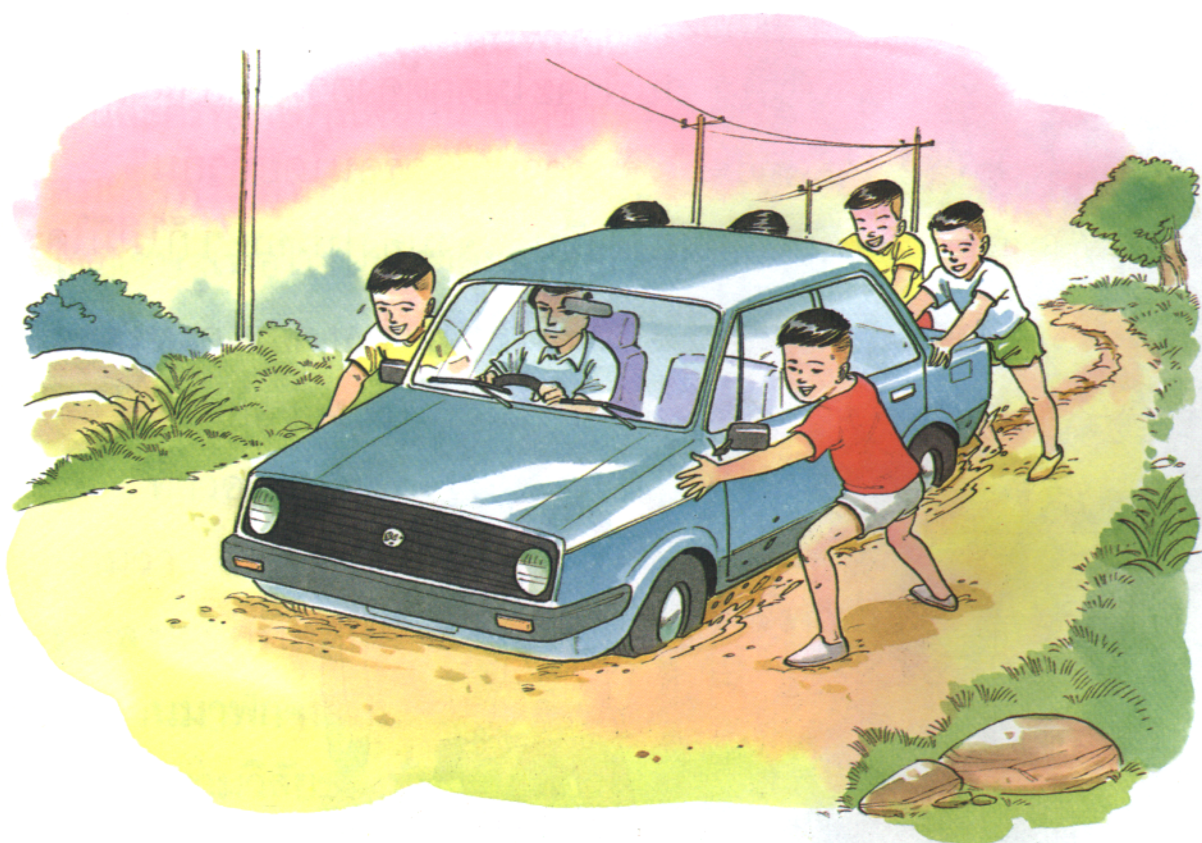
สามัคคีคือพลัง

ฮุย เล ฮุย! เอ้า ฮุย เล ฮุย!
เพื่อนกับหนุ่ยต่างร้องดังให้จังหวะ
เป็นสัญญาณบอกกันว่าอย่าลดละ
ร่วมแรงเข้าเถิดนะจะขึ้นแล้ว

รถของครูตกหลุมทรายทรายท่วมล้อ
เด็กเด็กขออาสามาเป็นแถว
มาช่วยกันดันไปให้ไกลแนว
หวังแน่แน่วให้รถพ้นจากโคลนทราย

สามัคคีคือพลังยังผลเลิศ
ก่อให้เกิดความสำเร็จดังคิดหมาย
ถึงงานหนักเหนื่อยยากจะมากมาย
ก็เสร็จง่ายเหมือนปอกกล้วยถ้าช่วยกัน

ฮุย เล ฮุย! ฮึด! ฮึด! เด็กฮึดสู้
เมื่อรวมหมู่หนักอย่างไรก็ไม่หวั่น
พอรถขึ้นเสียงอึงมี่ดีใจครัน
ปาดเหงื่อพลันยิ้มพลางอย่างภูมิใจ

อ่านเสริมบทเรียน

ธรรมชาติช่วยมนุษย์

มีชายสองคนชื่อ มิ่งกับมั่น ทั้งสองคนนี้อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน เขาชอบตัดไม้และล่าสัตว์

วันหนึ่งมิ่งกับมั่นเข้าไปในป่าเพื่อตัดไม้ไปขาย ทั้งสองคนพบต้นไม้ใหญ่ใกล้ลำธาร เขากำลังจะตัดต้นไม้ ทันใดนั้นเขาได้ยินเสียงดังขึ้นว่า "เราช่วยให้อากาศเสียเป็นอากาศดี และเราช่วยซับน้ำฝนที่ตกลงมาทำให้ลำธารแห่งนี้เป็นต้นน้ำของแม่น้ำ ท่านทั้งสองตัดต้นไม้จะเป็นการทำลายต้นน้ำลำธาร และถือว่าทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันหนึ่งท่านจะได้รับความเดือดร้อน เพราะท่านไม่ช่วยรักษาธรรมชาติ ธรรมชาติก็จะช่วยท่านไม่ได้ ฝนฟ้าจะไม่ตกต้องตามฤดูกาล แม่น้ำจะไม่มีน้ำ มนุษย์และสัตว์จะได้รับความเดือดร้อนโดยทั่วกัน"

ทั้งสองคนแปลกใจที่มีเสียงดังขึ้น จึงมองไปรอบ ๆ ก็ไม่มีใคร นักเรียนลองคิดซิว่าเสียงนั้นเป็นเสียงของใคร

บทที่ ๙

ไชยเชษฐ์

ไชยเชษฐ์เป็นนิทานพื้นบ้านสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีผู้นำนิทานเรื่องนี้มาเล่นเป็นละครเพราะเป็นเรื่องสนุก ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ทรงนำนิทานเรื่องไชยเชษฐ์มาทรงพระราชนิพนธ์เป็นบทละครนอก เดิมละครนอกเป็นละครที่ราษฎรเล่นกัน ใช้ผู้ชายแสดงเป็นตัวละครทั้งหมด พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องไชยเชษฐ์เพื่อให้เป็นบทละครนอกของหลวง และทรงให้ผู้หญิงที่เป็นละครหลวงแสดงอย่างละครนอก

เรื่องย่อของบทละครเรื่องไชยเชษฐ์มีว่า

ท้าวอภัยนุราชเจ้าเมืองเวสาลี มีพระธิดาองค์หนึ่ง ประทานนามว่า นางจำปาทอง เพราะเมื่อนางร้องไห้จะมีดอกจำปาทองร่วงลงมา ครั้นนางจำปาทองเจริญวัยขึ้น นางได้นำไข่จระเข้จากสระในสวนมาฟักจนเป็นตัวและเลี้ยงจระเข้ไว้ในวัง ครั้นจระเข้เติบใหญ่ขึ้นก็ดุร้ายตามวิสัยของมัน มันเที่ยวไล่กัดชาวเมืองจนชาวเมืองเดือดร้อนไปทั่ว ท้าวอภัยนุราชทรงขัดเคืองจึงขับไล่นางจำปาทองออกจากเมืองเวสาลี นางแมวซึ่งเป็นแมวที่นางจำปาทองเลี้ยงไว้ได้ติดตามนาง

ไปด้วย นางจำปาทองกับนางแมวเดินซัดเซพเนจรอยู่ในป่า ไปพบยักษ์ตนหนึ่งชื่อ นนทยักษ์ ซึ่งกำลังจะไปเฝ้าท้าวสิงหล นางตกใจกลัวจึงวิ่งหนีไปพบพระฤๅษี พระฤๅษีช่วยนางไว้ นางจำปาทองกับนางแมวจึงขออาศัยอยู่รับใช้พระฤๅษีในป่านั้น

ท้าวสิงหลเป็นยักษ์ครองเมืองสิงหล ไม่มีโอรสและธิดา คืนหนึ่งท้าวสิงหลบรรทมหลับและทรงพระสุบินว่า มียักษ์ตนหนึ่งมาจากป่านำดอกจำปามาถวาย ดอกจำปามีสีเหลืองเหมือนทองคำงามยิ่งนัก ท้าวสิงหลจึงทรงให้โหรทำนายพระสุบิน โหรทำนายว่าท้าวสิงหลจะได้พระธิดา วันนั้นนนทยักษ์เข้าเฝ้าท้าวสิงหลและทูลว่าพบหญิงสาวอาศัยอยู่กับพระฤๅษีที่ในป่า ท้าวสิงหลจึงเสด็จไปหาพระฤๅษี และขอนางจำปาทองมาเป็นธิดา ประทานนามว่านางสุวิญชา

ฝ่ายพระไชยเชษฐ์เป็นโอรสเจ้าเมืองเหมันต์ พระไชยเชษฐ์มีพระสนมอยู่ ๗ คน วันหนึ่งพระองค์เสด็จประพาสป่า และหลงทางเข้าไปในสวนเมืองสิงหล นางสุวิญชามาเที่ยวชมสวนพบพระไชยเชษฐ์จึงนำความทูลให้ท้าวสิงหลทรงทราบ ท้าวสิงหลให้พระไชยเชษฐ์เข้าเฝ้า พระไชยเชษฐ์จึงทูลขอรับราชการในเมืองสิงหล ท้าวสิงหลให้พระไชยเชษฐ์รับราชการอยู่ในเมืองสิงหล

ต่อมามีข้าศึกยกทัพมาตีเมืองสิงหล พระไชยเชษฐ์อาสาสู้ศึกจนชนะ ท้าวสิงหลจึงทรงยกนางสุวิญชาให้เป็นชายาพระไชยเชษฐ์ พระไชยเชษฐ์จึงพานางสุวิญชากลับเมืองเหมันต์

ฝ่ายนางสนมทั้ง ๗ คนริษยานางสุวิญชาที่พระไชยเชษฐ์รักนางสุวิญชามากกว่า ครั้นนางสุวิญชาทรงครรภ์จวนจะถึงกำหนดคลอด นางสนมทั้ง ๗ คนก็ออกอุบายว่ามีช้างเผือกอยู่ในป่า พระไชยเชษฐ์

จึงออกไปคล้องช้างเผือก ฝ่ายนางสุวิญชาคลอดลูกเป็นกุมารมีศรกับพระขรรค์ติดตัวมาด้วย นางสนมทั้ง ๗ คนนำพระกุมารใส่หีบไปฝังที่ใต้ต้นไทรในป่า เทวดาประจำต้นไทรช่วยชีวิตพระกุมารไว้ เมื่อพระไชยเชษฐ์เสด็จกลับจากคล้องช้างเผือก นางสนมทั้ง ๗ คนทูลว่านางสุวิญชาคลอดลูกเป็นท่อนไม้ พระไชยเชษฐ์จึงขับไล่นางสุวิญชาออกจากเมือง ขณะที่นางสุวิญชาคลอดกุมารนั้น นางแมวแอบเห็นการกระทำของนางสนมทั้ง ๗ คน จึงพานางสุวิญชาไปขุดหีบที่ใต้ต้นไทร แล้วพาพระกุมารกลับไปเมืองสิงหล ท้าวสิงหลตั้งชื่อพระกุมารว่า พระนารายณ์ธิเบศร์

ต่อมาพระไชยเชษฐ์ทรงรู้ความจริงว่านางสุวิญชาถูกใส่ร้าย จึงออกติดตามนางสุวิญชาไปเมืองสิงหลและได้พบพระนารายณ์ธิเบศร์ซึ่งกำลังประพาสป่ากับพระพี่เลี้ยง พระไชยเชษฐ์เห็นพระนารายณ์ธิเบศร์เป็นเด็กน่ารัก มีหน้าตาคล้ายพระองค์ก็มั่นใจว่าเป็นพระโอรส จึงเข้าไปขออุ้มและเอาขนมนมเนยให้ พระนารายณ์ธิเบศร์โกรธเห็นว่าเป็นคนแปลกหน้า จึงไม่ให้จับต้องและไม่ยอมเสวยขนม

บทละครที่คัดเลือกมาให้เรียนนี้ เป็นตอนพระไชยเชษฐ์พบพระนารายณ์ธิเบศร์ และทั้งสองประลองศรกัน

เมื่อนั้น	พระนารายณ์ธิเบศร์ว่าอย่าพึงหมาย
ถึงจะแสบท้องให้แทบตาย	ไม่มักง่ายกินอะไรของใครเป็น
มิใช่ผีปีศาจที่เดินหน	จะเสือกสนเที่ยวท่องกินของเซ่น
อย่าปลอบไปให้เลือดตากระเด็น	พลางเดินเที่ยวเล่นไม่เจรจา

เมื่อนั้น
พระไชยเชษฐ์ความแสนเสน่หา
พยายามตามปลอบกุมารา
อนิจจาปลื้มใจไม่ดูดี
ข้านี้มิใช่ชายพาล
ย่อมวงศ์วานกษัตริย์เรืองศรี
ครอบครองเหมันต์ธานี
ไม่มีโอรสและนัดดา
ไร้ทั้งสุริยวงศ์พงศ์พันธุ์
ที่จะผ่านเหมันต์ไปวันหน้า
เป็นบุตรข้าเถิดนะพ่ออา
บิดาจะให้ครองพระเวียงชัย

เมื่อนั้น
พระนารายณ์ธิเบศร์เคืองขัดอัชฌาสัย
พระกริ้วโกรธาพลางว่าไป
คนอะไรที่ไหนนี่หยาบช้า
อุเหม่ตาเฒ่านี้เจ้าเล่ห์
เฉโกโว้เว้นักหนา
และเลียมเทียมเล่นเจรจา
จะเป็นผัวแม่ข้าหรือว่าไร
ถึงตัวเราเล็กก็เหล็กเพชร
ไม่ขามเข็ดพวกตาอย่าสงสัย
ปั้นเจ๋อเย่อหยิ่งเป็นพ้นไป
ผู้ใหญ่แสนรู้มาสู้กัน
ว่าพลางทางขึ้นธนูศิลป์
ฟ้าดินสะเทือนเลื่อนลั่น
พาดสายหมายล้างชีวัน
ผาดแผลงไปพลันทันใด

ศรทรงองค์พระกุมารา　　กลายเป็นมาลาแลไสว
ไม่สังหารผลาญชีพชีวาลัย　　พระกุมารโกรธใจเป็นโกลี
เมื่อนั้น　　องค์พระไชยเชษฐ์เรืองศรี
เห็นศรกุมารชาญฤทธี　　กลับเป็นมาลีประหลาดใจ
วิปริตผิดเพศไม่เคยพบ　　พระปรารภพิศวงสงสัย
คิดพลางทางเสี่ยงศิลป์ชัย　　เดชะฤทธิ์ไกรธนูนี้
แม้นกุมารมิใช่โอรสา　　ของนางสุวิญชามารศรี
ขอให้ศรสิทธิ์ฤทธี　　สังหารกุมารนี้ให้วายปราณ
แม้นเป็นลูกน้อยนางโฉมฉาย　　ให้ศรกลายเป็นทิพย์อาหาร
เสี่ยงแล้วขึ้นศรรอนราญ　　แผลงไปให้ผลาญกุมารา
ศรทรงองค์พระไชยเชษฐ์　　อาเพศไม่พานโอรสา
กลับเป็นเอมโอชโภชนา　　เกลื่อนกลาดดาษดาพนาวัน
พระทิ้งศรทรงลงทันใด　　วิ่งไปกอดลูกแล้วรับขวัญ
พ่อลูกมาประสบพบกัน　　จะหักโหมโรมรันด้วยอันใด
ปลอบพลางทรงเห็นธำมรงค์　　ที่กุมารสอดทรงก็จำได้
จึงว่าแหวนนี้ข้าให้ไว้　　กับโฉมงามทรามวัยสุวิญชา
มิเชื่อเราเจ้าถามพี่เลี้ยงดู　　เขารู้จักอยู่ถ้วนหน้า
แม้นเขาว่าข้ามิใช่บิดา　　จึงค่อยว่าล่อลวงเจ้าดวงใจ

พระไชยเชษฐ์ทรงไต่ถามพระนารายณ์ธิเบศร์เกี่ยวกับบิดามารดา เพราะทรงจำแหวนที่พระนารายณ์ธิเบศร์สวมได้ พระนารายณ์ธิเบศร์บอกว่านางสุวิญชาเป็นแม่และท้าวสิงหลเป็นพ่อ พระไชยเชษฐ์จึงทรงเล่าเรื่องเดิมให้พระนารายณ์ธิเบศร์ฟัง ทั้งสองจึงทราบว่าเป็นพ่อลูกกัน พระนารายณ์ธิเบศร์พาพระไชยเชษฐ์เข้าเฝ้าท้าวสิงหล พระไชยเชษฐ์

ขอโทษนางสุวิญชา พระนารายณ์ธิเบศร์ช่วยทูลนางสุวิญชาให้หายโกรธพ่อ นางสุวิญชายกโทษ พระไชยเชษฐ์ นางสุวิญชา และพระนารายณ์ธิเบศร์ สามคนพ่อแม่ลูกจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

คำใหม่ในบทเรียน

กระเด็น กระทำ กริ้ว กำหนด กุมาร กุมารา เกลื่อนกลาด โกรธา โกลี ขวัญ ของเซ่น ขัดเคือง ขับไล่ เข็ดขาม ครรภ์ ครอง คล้อง จับต้อง เจรจา เจ้าเมือง เฉโก โฉมงาม โฉมฉาย ช้างเผือก ชาวเมือง ชีวัน ชีวาลัย (ไชยเชษฐ์) ซัดเซพเนจร เฒ่า ดวงใจ ดาษดา เดชา ไต่ถาม ทรามวัย ท่อน ทั้งหมด ทันใด (ท้าวสิงหล) (ท้าวอภัยนุราช) ทำนาย ทิพย์ ทูล เทวดา ธนู ธำมรงค์ ธิดา (นนทยักษ์) นัดดา นาง เนย ประทาน ประพาส ประลอง ประสม ประหลาด ปรารภ ปลอบ ปลื้ม ปั้นเจ๋อ ปีศาจ ผลาญ ผาดแผลง ผี แผลง พนาวัน พระขรรค์ (พระนารายณ์ธิเบศร์) (พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย) พระราชนิพนธ์ พลัน พลาง พาด พาน พาล พิศวง พี่เลี้ยง พื้นบ้าน เพศ มักง่าย มั่นใจ มารดา มารศรี มาลา มาลี เมื่อนั้น แม้น แมว ยกโทษ ย่อ ยักษ์ เย่อหยิ่ง รอนราญ รัชกาล รับใช้ รับราชการ ราชธานี ริษยา เรืองศรี โรมรัน ล่อลวง เลือด เลื่อนลั่น และเลียม วงศ์วาน วัย วายปราณ วิปริต วิสัย เวียงชัย โว้เว้ ศร ศิลป์ สนม สอด สะเทือน สังหาร เสด็จ เสน่หา เสวย เสี่ยง เสือกสน แสนรู้ แสบ สุริยวงศ์ (สุวิญชา) หญิงสาว หน หมาย หยาบช้า หลงทาง หลวง หักโหม หีบ (เหมันต์) โหร อนิจจา อัชฌาสัย อาเพศ อุบาย อุเหม่ เอมโอชโภชนา โอรส โอรสา

แบบฝึกอ่าน

อ่านคำยาก

ชื่อตัวละคร (ละคร อ่านว่า ละ-คอน)

พระไชยเชษฐ์ อ่านว่า พระ-ไช-ยะ-เชด
ท้าวอภัยนุราช อ่านว่า ท้าว-อะ-ไพ-นุ-ราด
ท้าวสิงหล อ่านว่า ท้าว-สิง-หน
นนทยักษ์ อ่านว่า นน-ทะ-ยัก
พระฤาษี อ่านว่า พระ-รือ-สี
นางสุวิญชา อ่านว่า นาง-สุ-วิน-ชา
พระนารายณ์ธิเบศร์ อ่านว่า พระ-นา-ราย-ทิ-เบด

ชื่อเมือง

เมืองเวสาลี เมืองสิงหล เมืองเหมันต์

ชื่อผู้ทรงพระราชนิพนธ์ (ทรงพระราชนิพนธ์ อ่านว่า ซง-พระ-ราด-ชะ-นิ-พน)

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อ่านว่า พระ-บาด-สม-เด็ด-พระ-พุด-ทะ-เลิด-หล้า-นะ-พา-ไล

อ่านคำยาก

กุมาร อ่านว่า กุ-มาน
ครรภ์ อ่านว่า คัน
เจรจา อ่านว่า เจน-ระ-จา

ทูล	อ่านว่า	ทูน
ธนูศิลป์	อ่านว่า	ทะ-นู-สิน
ธำมรงค์	อ่านว่า	ทำ-มะ-รง
ดาษดา	อ่านว่า	ดาด-สะ-ดา
ปรารภ	อ่านว่า	ปรา-รบ
ปีศาจ	อ่านว่า	ปี-สาด
พเนจร	อ่านว่า	พะ-เน-จอน
พระขรรค์	อ่านว่า	พระ-ขัน
พิศวง	อ่านว่า	พิด-สะ-หวง
เพชร	อ่านว่า	เพ็ด
ยักษ์	อ่านว่า	ยัก
รัชกาล	อ่านว่า	รัด-ชะ-กาน
ราชการ	อ่านว่า	ราด-ชะ-กาน
ราชธานี	อ่านว่า	ราด-ชะ-ทา-นี
ราษฎร	อ่านว่า	ราด-สะ-ดอน
ริษยา	อ่านว่า	ริด-สะ-หยา
ฤทธี	อ่านว่า	ริด-ที
วิปริต	อ่านว่า	วิบ-ปะ-หริด
ศร	อ่านว่า	สอน
สิทธิ์	อ่านว่า	สิด
สุริยวงศ์	อ่านว่า	สุ-ริ-ยะ-วง
เสน่หา	อ่านว่า	สะ-เหน่-หา
อัชฌาสัย	อ่านว่า	อัด-ชา-ไส

อาเพศ	อ่านว่า	อา-เพด
เอมโอชโภชนา	อ่านว่า	เอม-โอด-โพด-ชะ-นา
โอรส	อ่านว่า	โอ-รด
โอรสา	อ่านว่า	โอ-ระ-สา

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน

คำที่มี ญ ณ ร ล เป็นตัวสะกดในมาตราแม่กน
อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด

ขวัญ	ทุกข์เข็ญ	บุญ	ลำเค็ญ	สุวิญชา	การุณย์
บุญคุณ	จราจร	พเนจร	ราชการ	ราษฎร	ละคร
ศร	โหร	ทูล	คนพาล	รัชกาล	ธนูศิลป์
สิงหล					

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กด

คำที่มี จ ช ชร ท ธ ต ตุ ศ ษ ส เป็นตัวสะกดในมาตรา
แม่กด อ่านออกเสียงเหมือน ด สะกด

ปีศาจ	เสด็จ	รัชกาล	ราชการ	ราชธานี
ทรงพระราชนิพนธ์		อัชฌาสัย	เพชร	เอมโอชโภชนา
บท	บาท	ศรสิทธิ์	โกรธ	ปฏิเสธ

อาวุธ มัธยม วิปริต เหตุ ทิศ
กระดาษ ราษฎร ริษยา ประพาส โอรส
สมรส

อ่านคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ

คำที่มี ป พ ภ เป็นตัวสะกดในมาตราแม่กบ อ่านออกเสียงเหมือน บ สะกด

บาป สาปแช่ง ทิพย์ ลพบุรี คำศัพท์
ศพ อพยพ ปรารภ โลภ ลาภ

คนทำบาปจะได้รับคำสาปแช่งจากคนทั่วไป
ลพบุรีเป็นเมืองเก่าสร้างมาหลายร้อยปีแล้ว
เมื่อมีสงคราม คนจะอพยพหนีไปอยู่ในที่ปลอดภัย
คนโลภมากมักจะลาภหาย

อ่านคำที่มี รร (อ่านว่า รอ หัน)

รร เรียกว่า ร หัน อ่านออกเสียงอัน บรร อ่านว่า บัน

ครรภ์ ขรรค์

อ่านคำที่ใช้ บรร และ บัน

คำที่ใช้ บรร

บรรจง บรรจบ บรรจุ บรรณานุกรม บรรดา บรรทม

บรรทุก บรรเทา บรรยาย บรรยากาศ บรรลุ บรรเลง

คำที่ใช้ บัน

บันดาล บันได บันทึก บันเทิง บันลือ

ความรู้ทางภาษา

การเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนเล่านิทาน เล่าประวัติส่วนตัว เล่าประวัติสถานที่ หรือเล่าเรื่องราวต่าง ๆ

การเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนต้องเขียนด้วยลายมือสวยงาม เขียนคำต่าง ๆ ให้ชัดเจนและเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง เพื่อให้อ่านได้ง่ายและเข้าใจง่าย

ผู้เขียนจะต้องมีความรู้เรื่องที่เขียน ผู้เขียนจะต้องอ่านหนังสือ ฟังผู้อื่นเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ฟัง ได้ท่องเที่ยวเห็นสิ่งต่าง ๆ จึงจะทำให้ผู้เขียนมีความรู้ที่จะเขียน

การเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนต้องลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ ตามสถานที่หรือตามสิ่งที่เห็นให้ต่อเนื่องกัน และต้องเขียนเล่าเรื่องให้เป็นประโยค

การเขียนเล่าเรื่องต้องมีย่อหน้า แต่ละย่อหน้าเป็นเหตุการณ์หรือเรื่องราวแต่ละตอน

การเขียนเล่าเรื่อง ต้องบอกด้วยว่าเรื่องนั้นชื่ออะไร ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องได้ด้วยการเลือกคำสำคัญจากเรื่องที่เขียนมาตั้งชื่อ ที่สำคัญก็คือชื่อเรื่องนั้นต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน

การใช้คำพ้องเสียง

คำพ้องเสียง คือ คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่มีความหมายแตกต่างกัน และเขียนต่างกัน

พาน-พาล

นางสนมทั้งเจ็ดคนนำท่อนไม้ใส่ใน**พาน**

คน**พาล**เป็นคนเกเร เราไม่คบกับคน**พาล**

ขรรค์-ขัน

พระ**ขรรค์**เป็นอาวุธใช้ป้องกันตัวได้

ขันน้ำอาจทำด้วยพลาสติก

อ่านบทร้อยกรอง

แม่ของข้า

แม่เอ๋ยแม่จ๋า ยามคลอดข้าทุกข์ยากลำบากหนอ
พอคลอดข้าออกได้โปร่งใจคอ แม่พะนอข้าเจ้าทุกเช้าเย็น
ยามข้าเจ้ายิ้มแย้มแม่แจ่มใส ข้าร้องไห้แม่ทุกข์แสนขุกเข็ญ
แม่กล่อมเกลี้ยงเลี้ยงข้าฝ่าลำเค็ญ โอ้แม่เป็นที่รักข้านักเอย

แม่เอ๋ยแม่จ๋า ถึงยามข้าตกใจร้องไห้ลั่น
แม่รีบอุ้มแอบอกด้วยงกงัน พลางรับขวัญดูข้าด้วยการุณย์
อกแม่อุ่นหนุนสดับเสียงรับขวัญ ทั้งดื่มถันชื่นจิตสนิทหนุน
ขวัญลูกคืนชื่นใจเพราะใบบุญ เจ้าประคุณมารดาของข้าเอย

(พระยาอุปกิตศิลปสาร)

อ่านเสริมบทเรียน

กษัตริย์นักแต่งเพลง

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักรบ นักแต่งเพลงและกวี

พระองค์ทรงเป็นนักรบ ได้ทรงออกไปในกองทัพกับพระราชบิดาเพื่อทำสงครามกับพม่าตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ในสมัยของพระองค์พระองค์ทรงยกกองทัพออกรบกับพม่าจนพม่าพ่ายแพ้กลับไป จากนั้นไทยไม่มีสงครามกับพม่าอีกเลย

นอกจากพระองค์ทรงเป็นนักรบแล้ว พระองค์ยังทรงเป็นกวี พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์บทละครต่าง ๆ และบทร้อยกรองไว้จำนวนมาก เช่น บทละครเรื่อง ไชยเชษฐ์ คาวี ไกรทอง และอิเหนา เป็นต้น บทละครของพระองค์มีเนื้อเรื่องสนุกสนานและมีความไพเราะ จึงมีผู้นิยมนำไปใช้แสดงละครกันมาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงส่งเสริมการละครจนเป็นแบบแผนมาจนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงเป็นนักแต่งเพลง มีเรื่องเล่าว่าคืนหนึ่งพระองค์บรรทมหลับ และทรงพระสุบินว่า ทรงเห็นดวงจันทร์สวยงามมากลอยเข้ามาใกล้พระองค์ และมีเสียงเพลงบรรเลง

มาด้วย เสียงเพลงนั้นไพเราะจับใจมาก เมื่อพระองค์ทรงตื่น ยังทรงจำเสียงเพลงนั้นได้ จึงทรงบรรเลงเพลงนั้นด้วยซอสามสาย ทรงตั้งชื่อเพลงว่า เพลงบุหลันลอยเลื่อน คำว่า บุหลัน แปลว่า ดวงจันทร์ เพราะพระองค์ทรงพระสุบินว่าดวงจันทร์ลอยเลื่อนมาหาพระองค์ และมีเสียงเพลงบรรเลงมาอย่างไพเราะ เพลงบุหลันลอยเลื่อนมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เพลงทรงพระสุบิน เพลงนี้ยังใช้บรรเลงและขับร้องจนถึงทุกวันนี้

ประเทศไทยโชคดีที่มีพระมหากษัตริย์ที่ทรงรักประชาชน เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็นนักรบป้องกันบ้านเมือง ทรงเป็นกวีที่สร้างหนังสือดี ๆ ให้เราได้อ่าน ทรงสร้างบทละครให้เราได้เล่นและชมกันอย่างสนุกสนาน ทั้งยังทรงพระราชนิพนธ์บทเพลงอันไพเราะไว้ให้เราได้ฟังและชื่นชมมากมาย นับว่าประชาชนชาวไทยทุกคนโชคดีที่พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ทรงพระปรีชาสามารถด้านต่าง ๆ และทรงปกครองประชาชนให้ร่มเย็นเป็นสุขตลอดมา

คำศัพท์
ในบทละครเรื่อง ไชยเชษฐ์

คำศัพท์	**ความหมาย**
กุมาร กุมารา	เด็กชาย
โกลี	วุ่นวาย
ของเซ่น	ของไหว้ผีหรือไหว้เจ้า
ขัดเคือง (เคืองขัด)	โกรธเพราะถูกขัดใจ

ขามเข็ด	ไม่กล้าเพราะกลัว
เจรจา	พูด พูดจากัน
เฉโก	ฉลาดแกมโกง
โฉมฉาย	รูปงามสดใส
ชีพ ชีวาลัย	ชีวิต
ซัดเซพเนจร	เที่ยวไปไม่เป็นที่
ดาษดา	มากมาย เกลื่อนกลาด
เดินหน	เดินทาง
ทรงครรภ์	ตั้งท้อง
ทรงทราบ	รู้
ทรงพระราชนิพนธ์	แต่งหนังสือ
ทรงพระสุบิน	ฝัน
ทรามวัย	หญิงสาววัยรุ่น
ทำนาย	ทาย
ทิพย์	ดี เป็นของเทวดา
ทูล	บอก กล่าว
ธำมรงค์	แหวน
ธนูศิลป์	ฝีมือยิงธนู
ธิดา	ลูกหญิง
นัดดา	หลานปู่ หลานตา
บรรทม	นอน
ประทาน	ให้
ประพาส	เที่ยว

ประลอง	ลองกำลัง
ปั้นเจ๋อ	เจ้าหน้าเจ้าตา
ปีศาจ	ผี
ผลาญ	ทำลายให้หมดสิ้น
พงศ์พันธุ์	ญาติพี่น้อง
พระขรรค์	อาวุธคล้ายหอกแต่ด้ามสั้น
พระสนม	หญิงที่มีหน้าที่รับใช้กษัตริย์
พาดสาย	เอาลูกศรเตรียมยิง
พาน	ปะทะ ที่วางดอกไม้ธูปเทียน
โภชนา	อาหาร
มารศรี	นาง นางงาม
มาลา มาลี	ดอกไม้
เย่อหยิ่ง	อวดดี จองหอง
รอนราญ	ต่อสู้ รบพุ่ง
ริษยา	ไม่อยากให้คนอื่นได้ดี
เรืองศรี	รุ่งเรือง
โรมรัน	รบพุ่งกัน ต่อสู้
ไร้	ไม่มี
ฤทธิ์ ฤทธี	อำนาจศักดิ์สิทธิ์
ละครหลวง	ละครของพระมหากษัตริย์
วงศ์วาน	ลูกหลานในตระกูล
วายปราณ	ตาย
วิปริต	ผิดปกติ ผิดธรรมดา

วิสัย	ลักษณะที่เป็นอยู่
เวียงชัย	เมือง
โว้เว้	พูดหาเรื่อง พูดเสียงดัง
ศร	อาวุธที่ยิงด้วยสาย ลูกธนู
ศิลป์ชัย	ธนู
สอดทรง	สวมใส่
สังหาร	ฆ่า
สุริยวงศ์	วงศ์พระอาทิตย์
เสด็จ	ไป
เสน่หา	รักใคร่
เหมันต์	ฤดูหนาว
อัชฌาสัย	นิสัยใจคอ กิริยาดี
เอมโอช	รสอร่อย
โอรส	ลูกชาย

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

๑.	อธิบดีกรมวิชาการ	ที่ปรึกษา
๒.	ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา	ที่ปรึกษา
๓.	นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	ที่ปรึกษา
๔.	นายโกวิท ประวาลพฤกษ์	ที่ปรึกษา
๕.	ม.ร.ว.สุรธวัช ศรีธวัช	ที่ปรึกษา
๖.	นางวัชรี ธุวธรรม	ที่ปรึกษา
๗.	นายบรรเทา กิตติศักดิ์	ประธานกรรมการ
๘.	นางสุภรณ์ สภาพงศ์	รองประธานกรรมการ
๙.	นางนภาลัย สุวรรณธาดา	กรรมการ
๑๐.	นางสายใจ อินทรัมพรรย์	กรรมการ
๑๑.	นางประคอง สุทธสาร	กรรมการ
๑๒.	นางมัลลิกา ตัณฑนันทน์	กรรมการ
๑๓.	นางถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล	กรรมการ
๑๔.	นางสาวประพีร์ เทพธรานนท์	กรรมการ
๑๕.	นายมณเฑียร พุทธกาล	กรรมการ
๑๖.	นางยิ่งลักษณ์ งามดี	กรรมการ
๑๗.	นายบุญเสริม แก้วพรหม	กรรมการ
๑๘.	นางสาวกุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์	กรรมการ
๑๙.	นางอัจฉรา ชีวพันธ์	กรรมการ
๒๐.	นางภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์	กรรมการ
๒๑.	นางสาวจิตอารมย์ สวัสดิชิตัง	กรรมการ
๒๒.	นางสาวเข็มทอง คันธพนิต	กรรมการ
๒๓.	นางนวลจันทร์ นิเทศวรวิทย์	กรรมการ
๒๔.	นางนิตยา จรูญผลฐิติ	กรรมการ
๒๕.	นายโชติ ศรีสุวรรณ	กรรมการ
๒๖.	นายโกชัย สาริกบุตร	กรรมการ
๒๗.	นางสาวพัชรีภรณ์ จ้อยจุมพจน์	กรรมการ
๒๘.	นางไพลิน วุฑฒะกุล	กรรมการ

๒๙. นางสุชาดา วัยวุฒิ กรรมการ
๓๐. นายสมเจตน์ กาฬดิษย์ กรรมการ
๓๑. นางเพชราภรณ์ รื่นรมย์ กรรมการ
๓๒. นางอัมพร แต้มทอง กรรมการ
๓๓. นายอุทัย ไชยกลาง กรรมการ
๓๔. นางวันเพ็ญ สุทธากาศ กรรมการและเลขานุการ
๓๕. นางปรานี ปราบริปู กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๖. นางสาวเพ็ญศิริ กัลยาณมิตร กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๗. นางบุษบา ตระกูลสัจจาวัตร กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๘. นางสุดฤทัย มุขยวงศา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ออกแบบรูปเล่มและร่างภาพประกอบ

นายสมเจตน์ กาฬดิษย์

ผู้วาดภาพประกอบฉบับเป็นต้นแบบจริง

นายวิชัย เอียประเสริฐ (กลุ่มบ้านเด็ก)

 พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายพะนอม แก้วกำเนิด ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๕

หนังสือภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มี ๖ เล่ม ดังนี้

๑. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๑

๒. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๒

๓. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๑

๔. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๒

๕. แบบฝึกหัดภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๑

๖. แบบฝึกหัดภาษาไทย ป.๓ เล่ม ๒

